

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 20 Eylül – 17 Ekim 2005	Yayımlandığı Tarih 18 Ekim 2005	Sayı 286
---	---	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [6.10.2005 Tarih ve 5409 Sayılı İnsan Hakları ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesine Ek Ölüm Cezasının Her Koşulda Kaldırılmasına Dair 13 No.lu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun \(R.G. 12 Ekim 2005 – 25964\)](#)
- [6.10.2005 Tarih ve 5404 Sayılı Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım ve Müdahale Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun \(R.G. 12 Ekim 2005 – 25964\)](#)
- [Kamu Kurum Ve Kuruluşlarındaki Geçici Mahiyette İşleri Yürütmek Üzere Geçici Personel İstihdamı ve Bu Personelde Aranacak Şartlar Hakkında 2005/9388 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı \(R.G. 24 Eylül 2005 – 25946\)](#)
- [Danıştay Üyeliğine Seçme Kararları \(R.G. 24 Eylül 2005 – 25946\)](#)
- [Adli Yargı Hâkim Adaylarının, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca 29.9.2005 Tarihinde Yapılan Ad Çekme Sonucuna Göre Atama Kararı \(R.G. 5 Ekim 2005 – 25957\)](#)
- [Adalet Bakanlığından Atama Kararı \(R.G. 1 Ekim 2005 – 25953\)](#)
- [Fikir ve Sanat Eserlerinin Tespit Edildiği Materyallerin Dolum, Çoğaltım ve Satışını Yapan veya Yayan İşletmelerin Sertifikalandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik \(R.G. 20 Eylül 2005 – 25942\)](#)
- [Kadastro Çalışma Alanlarının Belirlenmesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik \(R.G. 26 Eylül 2005 – 25948\)](#)
- [Kadastro İlanları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik \(R.G. 26 Eylül 2005 – 25948\)](#)
- [Kadastro Çalışmalarında Taksim Sebebiyle Ayırma ve Birleştirmeler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik \(R.G. 26 Eylül 2005 – 25948\)](#)
- [Taşınmaz Malların Sınırlandırma, Tespit ve Kontrol İşleri Hakkındaki Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik \(R.G. 26 Eylül 2005 – 25948\)](#)
- [İtirazları İnceleyecek Kadastro Komisyonunun Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik \(R.G. 26 Eylül 2005 – 25948\)](#)
- [Belediyelerin Arsa, Konut ve İşyeri Üretimi, Tahsisi, Kiralaması ve Satışına Dair Genel Yönetmelik \(R.G. 29 Eylül 2005 – 25951\)](#)
- [Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği](#)

- (R.G. 29 Eylül 2005 – 25952)
- [Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği \(R.G. 9 Ekim 2005 – 25961\)](#)
 - [İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliği \(R.G. 9 Ekim 2005 – 25961\)](#)
 - [1164 Sayılı Arsa Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 11 inci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik \(R.G. 11 Ekim 2005 – 25963\)](#)
 - [Başbakanlıktan “Yardım Kampanyası” Konulu, 2005/26 Sayılı Genelge \(R.G. 15 Ekim 2005 – 25967\)](#)
 - [Başbakanlıktan “Şehitler ve Gaziler Günleri” Konulu, 2005/26 Sayılı Genelge \(R.G. 15 Ekim 2005 – 25967\)](#)
 - [Başbakanlıktan “Görev Dağılımı” Konulu, 2005/24 Sayılı Genelge \(R.G. 20 Eylül 2005 – 25942\)](#)
 - [Başbakanlıktan “Personel Atama İşlemleri” Konulu, 2005/25 Sayılı Genelge \(R.G. 25 Eylül 2005 – 25947\)](#)
 - [Personel Genel Müdürlüğünün “Pakistan Depremi” Konulu, 17.10. 2005 Tarih ve 093842 Sayılı Genelgesi](#)
 - [Anayasa Mahkemesinin E: 2005/95, K: 2005/14 \(Yürürlüğü Durdurma\) Sayılı Kararı \(R.G. 29 Eylül 2005 – 25951\)](#)
 - [Anayasa Mahkemesinin E: 2005/78, K: 2005/15 \(Yürürlüğü Durdurma\) Sayılı Kararı \(R.G. 1 Ekim 2005 – 25953\)](#)
 - [Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden İki Adet Karar \(R.G. 17 Ekim 2005 – 25969\)](#)
 - [Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı](#)
 - [Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Gıyasettin Altun/Türkiye Davası\)](#)
 - [Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığından 24.11.1994 Tarihli ve 4046 Sayılı Kanun Çerçevesinde Nakledilecek Personel Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(R.G. 28 Eylül 2005 – 25950\)](#)
 - [Maliye Bakanlığında Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 351\) \(R.G. 13 Ekim 2005 – 25965\)](#)
 - [Adalet Bakanlığında Münhal Noterlikler İlanları \(R.G. 26 Eylül 2005 – 25948\)](#)
 - [Adalet Bakanlığında Münhal Noterlik İlanı \(R.G. 26 Eylül 2005 – 25949\)](#)
 - [Adalet Bakanlığında Münhal Noterlikler İlanları \(R.G. 28 Eylül 2005 – 25950\)](#)
 - [Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu Başkanlığından İlanen Tebligat \(R.G. 21 Eylül 2005 – 25943\)](#)
 - [Adalet Bakanlığında İlan \(R.G. 24 Eylül 2005 – 25946\)](#)
 - [Adalet Bakanlığında İlan \(R.G. 27 Eylül 2005 – 25949\)](#)
 - [Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından İlanen Tebligat \(R.G. 26 Eylül 2005 – 25948\)](#)
 - [Kırşehir Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığından İlanen Tebligat \(R.G. 30 Eylül 2005 – 25952\)](#)
 - [Adalet Bakanlığında İlan \(R.G. 8 Ekim 2005 – 25960\)](#)
 - [Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından Duyuru \(R.G. 12 Ekim 2005 – 25964\)](#)
 - [Resmî Gazete’de Düzeltme \(R.G. 15 Ekim 2005 – 25967\)](#)
 - [2005 Eylül Ayında İstifa Eden veya Meslekten Ayrılan, İsteği Üzerine ve Yaş Haddinden Emekliye Ayrılan Hâkim ve Savcılara Ait Liste](#)

Kanunlar

**İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesine Ek
Ölüm Cezasının Her Koşulda Kaldırılmasına Dair 13 No.lu
Protokolün Onaylanmasının Uygun
Bulunduğu Hakkında Kanun**

Kanun No. 5409**Kabul Tarihi: 6.10.2005**

MADDE 1. — Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanarak 3 Mayıs 2002 tarihinde imzaya açılan ve Türkiye tarafından 9 Ocak 2004 tarihinde Strazburg’da imzalanan “İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesine Ek Ölüm Cezasının Her Koşulda Kaldırılmasına Dair 13 No.lu Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 12 Ekim 2005 – 25964]

— • —

**Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında
Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım
ve Acil Müdahale Anlaşmasına Katılmamızın
Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**

 [İçindekilere dön](#)

Kanun No. 5404**Kabul Tarihi: 6.10.2005**

MADDE 1. — Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü bünyesinde hazırlanarak 15 Nisan 1998 tarihinde imzaya açılan “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Hükümetleri Arasında Doğal ve İnsanlardan Kaynaklanan Afetlerde Acil Yardım ve Acil Müdahale Anlaşması”na katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 12 Ekim 2005 – 25964]

— • —

Bakanlar Kurulu Kararı

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2005/9388

Kamu kurum ve kuruluşlarındaki geçici mahiyette işleri yürütmek üzere geçici personel istihdamı ve bu personelde aranacak şartlar hakkındaki ekli Kararın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının görüşüne dayanan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığının 31/8/2005 tarihli ve 14674 sayılı yazısı üzerine, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası ile 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Özelleştirme Uygulamaları Sonucunda İşsiz Kalan ve Bilahare İşsiz Kalacak Olan İşçilerin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Geçici Personel Statüsünde İstihdam Edilmelerine İlişkin Esaslar”a göre, Bakanlar Kurulu’nca 5/9/2005 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

A. GÜL	A. ŞENER	M. A. ŞAHİN	B. ATALAY
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bakanı
A. BABACAN	M. AYDIN	N. ÇUBUKÇU	K. TÜZMEN
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
C. ÇİÇEK	M. V.GÖNÜL	A.AKSU	K. UNAKITAN
Adalet Bakanı	Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı	Maliye Bakanı
H. ÇELİK	F. N.ÖZAK	R.AKDAĞ	B. YILDIRIM
Milli Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskan Bakanı	Sağlık Bakanı	Ulaştırma Bakanı
M. M. EKER	M. V. GÖNÜL	A. COŞKUN	

Tarım ve Köyişleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V. Sanayi ve Ticaret Bakanı
M.H.GÜLER A. KOÇ O. PEPE
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kültür ve Turizm Bakanı Çevre ve Orman Bakanı

**5/9/2005 Tarihli ve 2005/9388 Sayılı
Kararnamenin Eki
Karar**

Madde 1 — 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Kararnamenin eki Özelleştirme Uygulamaları Sonucunda İşsiz Kalan ve Bilahare İşsiz Kalacak Olan İşçilerin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Geçici Personel Statüsünde İstihdam Edilmelerine İlişkin Esasların 1 inci maddesinde yer alan "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin 1, 4, 5, 6 ve 7 nci alt bentlerinde yer alan genel şartları taşıyanlar," ibaresi, "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin 1, 4, 6 ve 7 nci alt bentlerinde yer alan genel şartları taşıyanlar," şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 2 — 14/2/2005 tarihli ve 2005/8502 sayılı Kararnamenin eki Kararın 2 nci maddesinde yer alan "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 48 inci maddesinin (A) bendinin 1, 4, 5, 6 ve 7 numaralı alt bentlerinde belirtilen şartlar aranır." ibaresi, "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 48 inci maddesinin (A) bendinin 1, 4, 6 ve 7 numaralı alt bentlerinde belirtilen şartlar aranır." şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 3 — 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Kararnamenin eki Esasların 3 üncü maddesine ve 14/2/2005 tarihli ve 2005/8502 sayılı Kararnamenin eki Kararın 3 üncü maddesine son fıkra olarak "Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde fiilen görev yapan geçici personel, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin asli personeli gibi işe edilir." ibaresi eklenmiştir.

Madde 4 — 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Kararnamenin eki Esasların ve 14/2/2005 tarihli ve 2005/8502 sayılı Kararnamenin eki Kararın 3 üncü maddesinin (c) fıkrasında yer alan "(İlkokul dahil)" ibaresi "(İlkokul mezunu veya okur-yazar dahil)" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 5 — 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Kararnamenin eki Esasların geçici 1 inci maddesi "28/5/1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanun ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun gereğince Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bağlı kuruluşlara (iştirakler hariç) yönelik 1/1/1992 ila 20/10/2004 tarihleri arasında gerçekleştirilen özelleştirme uygulamaları neticesinde İş Kanunu hükümlerine tabi daimi veya geçici işçilerinden (kapsam dışı personel hariç), 1 inci maddede belirtildiği şekilde iş akdi 1/1/1992 ila 20/10/2004 tarihleri arasında kamu veya özel sektör tarafından feshedilenler, müracaat tarihi itibarıyla herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı almaya hak kazanmadıkları takdirde Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca istenilecek belgeleri 31/12/2005 tarihine kadar bu Başkanlığa teslim etmeleri (postadaki gecikmeler dikkate alınmayacaktır) halinde bu Esaslarda belirtilen hükümler çerçevesinde istihdam edilirler." şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 6 — Bu Karar, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 7 — Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 24 Eylül 2005 – 25946]

Danıştay Üyeliğine Seçme Kararı

 [İçindekilere dön](#)

Cumhurbaşkanlığından:

Karar Sayısı : 2005/24

Danıştay Üyeliğine, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 155. ve 2575 sayılı Danıştay Yasası'nın 8. ve 9. maddeleri gereğince, Balıkesir Valisi Atıl UZELGÜN seçilmiştir.

23 Eylül 2005

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Cumhurbaşkanlığından:

Karar Sayısı : 2005/25

Danıştay Üyeliğine, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 155. ve 2575 sayılı Danıştay Yasası'nın 8. ve 9. maddeleri gereğince, Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. eski Genel Müdürü Taci BAYHAN seçilmiştir.

23 Eylül 2005

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Cumhurbaşkanlığından:

Karar Sayısı : 2005/26

Danıştay Üyeliğine, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 155. ve 2575 sayılı Danıştay Yasası'nın 8. ve 9. maddeleri gereğince, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı eski Müsteşar Yardımcısı Abdülhalik BERBER seçilmiştir.

23 Eylül 2005

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Cumhurbaşkanlığından:

Karar Sayısı : 2005/27

Danıştay Üyeliğine, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 155. ve 2575 sayılı Danıştay Yasası'nın 8. ve 9. maddeleri gereğince, Denizcilik Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı Hayrettin KADIOĞLU seçilmiştir.

23 Eylül 2005

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

[R.G. 24 Eylül 2005 – 25946]

Atama Kararları

 [İçindekilere dön](#)

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından:

Adlî yargı hâkim adaylarının, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca 29.9.2005 tarihinde yapılan ad çekme sonucuna göre 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 3825 sayılı Kanun ile değişik 13. maddesi gereğince atanmalarına ilişkin Kararname aşağıda gösterilmiştir.

K A R A R : 29.9.2005/234

6. derecenin 2. kademesi karşılığı olan 785+1600 gösterge aylıkla,

Varto Cumhuriyet Savcılığına, Ankara Adlî Yargı Hâkim Adayı 40442 Nuri KARAKUŞ,

7. derecenin 2. kademesi karşılığı olan 720+1500 gösterge aylıkla,

Gümüşhane Cumhuriyet Savcılığına, Ankara Adlî Yargı Hâkim Adayı 41521 Özgür BAŞIBÜYÜK,

7. derecenin 1. kademesi karşılığı olan 705+1500 gösterge aylıkla,

Nazimiye Hâkimliğine, Ankara Adlî Yargı Hâkim Adayı 95022 Adem ÇELİK,

Tercan Cumhuriyet Savcılığına, Ankara Adlî Yargı Hâkim Adayı 95042 Mehmet GÜNAY,

Kars Cumhuriyet Savcılığına, Üsküdar Adlî Yargı Hâkim Adayı 95111 Mustafa UYAR,

Hani Cumhuriyet Savcılığına, Ödemiş Adlî Yargı Hâkim Adayı 95143 Mehmet SIRIMER,

Uludere Cumhuriyet Savcılığına, Ankara Adlî Yargı Hâkim Adayı 95215 Hakan ÖZYILMAZ,

Ad çekme usulü ile naklen atanmıştır.

[R.G. 5 Ekim 2005 – 25957]

[İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığında:

Karar Sayısı : 2005/7494

1 — Açık bulunan 1 inci derece kadrolu Adli Tıp Kurumu Dördüncü Adli Tıp İhtisas Kurulu Adli Tıp Üyelğine, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı sağlık hizmetleri sınıfı uzman kadrosunda görev yapan Uz. Dr. Fatma Süheyla ALIUSTAĞLU'nun atanması,
2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 26 ncı maddesi gereğince uygun görülmüştür.
2 —Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

[R.G. 1 Ekim 2005 – 25953]

Yönetmelikler

[İçindekilere dön](#)

Kültür ve Turizm Bakanlığında:

**Fikir ve Sanat Eserlerinin Tespit Edildiği Materyallerin Dolum,
Çoğaltım ve Satışını Yapan veya Yayan İşletmelerin
Sertifikalandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar
Hakkında Yönetmelikte Değişiklik
Yapılmasına Dair Yönetmelik**

MADDE 1 — 18/4/2005 tarihli ve 25790 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Fikir ve Sanat Eserlerinin Tespit Edildiği Materyallerin Dolum, Çoğaltım ve Satışını Yapan veya Yayan İşletmelerin Sertifikalandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Geçici 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**Geçici Madde 1** —Bu Yönetmelik gereğince sertifika alması zorunlu işletmeler ve tesisler ile daha önce dolum tesisi yeterli belgesi almış olanlar 31/12/2006 tarihi mesai saati bitimine kadar sertifika almak zorundadırlar."

Yürürlük

MADDE 2 —Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 —Bu Yönetmelik hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.

[R.G. 20 Eylül 2005 – 25942]

[İçindekilere dön](#)

Bayındırlık ve İskan Bakanlığında:

**Kadastro Çalışma Alanının Belirlenmesi Hakkında Yönetmelikte
Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**

MADDE 1 — 28/10/1987 tarihli ve 19618 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kadastro Çalışma Alanının Belirlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesi, başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**Çalışma alanı sınırı içerisinde orman bulunması halinde yapılacak işlem**

Madde 4 — Kadastro çalışma alanı sınırı, kadastroya başlanacak köy veya mahallelerin idari sınırları dikkate alınarak belirlenir. Bu idari sınırlar içerisinde bulunan ormanlar hakkında da 3402 sayılı Kadastro Kanununun 3 üncü maddesine göre oluşan kadastro ekibince işlem yapılır."

MADDE 2 — Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesi, başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**Öncelikli kadastro**

Madde 5 — 3402 sayılı Kadastro Kanununun 39 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkraları gereğince yapılacak kadastro çalışmalarında, çalışma alanı sınırının tespitine gerek bulunmamaktadır."

Yürürlük

MADDE 3 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 4 — Bu Yönetmelik hükümlerini Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan yürütür.

[R.G. 26 Eylül 2005 – 25948]

[İçindekilere dön](#)

Bayındırlık ve İskan Bakanlığından:

Kadastro İlanları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

MADDE 1 — 28/10/1987 tarihli ve 19618 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kadastro İlanları Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"Çalışma alanındaki ormanların sınırlandırma, tespit, kontrol ve komisyon işleri tamamlandığında, bu çalışmaların sonuçları, en geç on gün içinde Genel Müdürlükten izin alınmaksızın otuz günlük kısmi askı ilanına alınır."

Yürürlük

MADDE 2 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 — Bu Yönetmelik hükümlerini Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan yürütür.

[R.G. 26 Eylül 2005 – 25948]

[İçindekilere dön](#)

Bayındırlık ve İskan Bakanlığından:

Kadastro Çalışmalarında Taksim Sebebiyle Ayırma ve Birleştirmeler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

MADDE 1 — 28/10/1987 tarihli ve 19618 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kadastro Çalışmalarında Taksim Sebebiyle Ayırma ve Birleştirmeler Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**Madde 3** — Tapuda kayıtlı taşınmazların malikleri veya mirasçıları, tapuda kayıtlı olmayan taşınmaz malların da zilyetleri arasında harici ayırma veya birleştirme sonucu müstakil hale getirildiği, belgelerle veya bilirkişi ya da tanık beyanlarıyla anlaşılabilir ve zeminde sınırları; doğal veya yapay işaretlerle belirlenmiş olan taşınmazlar;

a) İmar planı bulunmayan yerlerde;

1 - Belediye encümeni veya il idare kurulunun kararı aranmadan, zeminde fiilen oluşmuş sınırlarına göre sınırlandırma ve tespitleri yapılır.

b) İmar planı bulunan yerlerde;

1 - Ayırma veya birleştirme işleminin, 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan nazım imar planı veya uygulama imar planının kesinleşme tarihinden önce yapıldığının anlaşılması halinde, belediye encümeni veya il idare kurulu kararı aranmadan,

2 - Ayırma veya birleştirme işleminin, 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan nazım imar planı veya uygulama imar planının kesinleşme tarihinden sonra yapıldığının anlaşılması halinde ise, belediye encümeni veya il idare kurulunun olumlu kararı alınmak suretiyle,

fiili zemin durumuna göre sınırlandırma ve tespiti yapılır.

Bu amaçla, kadastro çalışmalarına başlanılmadan önce, kadastro müdürlüğünce, belediye teşkilatı olan yerlerde belediye başkanlığına, köylerde ise bayındırlık ve iskan il müdürlüğüne yazılacak yazı ile çalışma alanı sınırı içinde imar planı kesinleşmiş alanların mevcut olup olmadığı sorulur, varsa, bu planların kesinleşme tarihleri ile haritalarının gönderilmesi istenilir.

3 - Taşınmazların harici ayırma veya birleştirilmesiyle ilgili olarak belediye encümeni veya il idare kurullarınca çalışma alanının tamamını veya bir kısmını kapsayacak şekilde verilen kararlar kabul edilmez. İlgililerinden, ifrazdan önceki harici ayırma veya birleştirmeye konu olan her taşınmaz için belediye encümeni veya il idare kurulu kararı getirmeleri istenir.

c) Tarım Arazilerinde;

1 - 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 8 inci maddesinin son fıkrası gereğince, kamu yatırımları için ihtiyaç duyulan yerler hariç olmak üzere tarım arazileri, belirlenen yeter büyüklükteki tarımsal arazi parsellerinden daha küçük parçalara bölünemeyeceğinden, tarımsal arazi yeter büyüklüğü belirlenmiş alanlarda, 5403 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 19/7/2005 tarihinden sonra, tarım arazilerinde haricen yapılmış olan her türlü ifrazden taksimlerde, ifrazden oluşan parsellerin yüzölçümleri bu Kanuna göre belirlenecek tarımsal arazi yeter büyüklüklerinin altında ise yapılmış olan ifrazden taksimler kabul edilmez. Tarımsal arazi yeter büyüklüğünün tespit edilip edilmediği, tespit edilmişse miktarlarının ne olduğu hususu, çalışmalara başlanmadan önce Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il ve ilçe müdürlüklerine sorulur ve alınan cevaba göre işlem yapılır.”

Yürürlük

MADDE 2 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 — Bu Yönetmelik hükümlerini Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan yürütür.

[R.G. 26 Eylül 2005 – 25948]

 [İçindekilere dön](#)

Bayındırlık ve İskan Bakanlığında:

**Taşınmaz Malların Sınırlandırma, Tespit ve Kontrol İşleri Hakkındaki
Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**

MADDE 1 — 28/10/1987 tarihli ve 19618 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Taşınmaz Malların Sınırlandırma, Tespit ve Kontrol İşleri Hakkındaki Yönetmeliğin 4 üncü maddesine üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra, son fıkrasına ise aşağıdaki cümle eklenmiş ve fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"Ormanla ilgili yapılacak çalışmalara muhtar ve bilirkişilerin katılmaması halinde, çalışmalar re’sen devam ettirilir ve katılmadıkları hususu kadastro tutanağı ve ilgili diğer belgelerde belirtilir."

"Varsa, tespit maliklerinin T.C. Kimlik numarası, tutanağın nüfus kaydı yazımına ilişkin sütuna yazılır."

MADDE 2 — Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) Sınırlandırma ve tespit görev alan, teknisyenler, muhtar, bilirkişiler, beyanda bulunan ilgililer ve tanıkların, ormanla ilgili sınırlandırma ve tespitlerde ise, ekibe katılan mahalli orman ve tarım kuruluşlarınca görevlendirilecek elemanların adı, soyadı ve imzalarını,"

MADDE 3 — Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Yönetmelikte belirtilen tutanak ve matbu belgelerin ilgili sütunları, siyah veya mavi mürekkepli kalemle veya daktiloyla ya da elektronik ortamda doldurulur. Elektronik ortamda doldurma işlemi, mevcut stok numaralı belgelerin format ve şekil düzeninde yapılır."

MADDE 4 — Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 8 — Kadastro tutanağı düzenlenip ekipteki görevlilerce imzalandıktan sonra, 3402 sayılı Kadastro Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkartılan yönetmeliklerde belirlenen istisnalar dışında ilgililerin haklarını etkileyen değişiklik ya da ilave yapılamaz. Ancak, 3402 sayılı Kadastro Kanununun 40 inci maddesi uyarınca adına tespit edilen kimse tarafından yapılan

devir ve temlikler, tapu sicilinde tesis edilen ayni ve şahsi haklar ile şerhler ve belirtmeler dikkate alınarak kadastro tutanağının ilgili sütunlarında gerekli değişiklik yapılır. İlgililerin haklarını etkilemeyen adi yazım hataları ile eksikliklerin sonradan farkına varılması halinde, tutanağın edinme sütununda durum açıklanmak ve kadastro ekibi görevlilerince imzalanmak suretiyle düzeltilir."

MADDE 5 — Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıda şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere ve son fıkra olarak aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 3 üncü maddesinin (j) bendinde; sulu tarım arazileri, tarımı yapılan bitkilerin büyüme devresinde ihtiyaç duyduğu suyun, su kaynağından alınarak yeterli miktarda ve kontrollü bir şekilde karşılandığı araziler olarak tanımlanmıştır."

"Buna göre; Tarımı yapılan bitkilerin çeşidine göre büyüme devresinde ihtiyaç duyduğu suyun yeterli olduğu, su kaynağının yeterli sulamaya uygun olduğu ve yeterli miktarda su olduğu, kontrollü bir şekilde sulama ihtiyacının karşılandığı hususları ilgili tarım müdürlüklerince tespit edilmiş alanlardaki araziler sulu tarım arazisi, bu alanlar dışındaki araziler ise kuru tarım arazisi olarak değerlendirilecektir. Kadastro müdürü; çalışmalara başlanmadan önce, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı il ve ilçe müdürlüklerinden çalışma alanında sulu tarım arazisi tanımına giren yerler varsa bunların hangi sınırlar içinde kaldığının bildirilmesini bir yazı ile ister."

"Tapuda kayıtlı olmayan taşınmazların tespitinde, mirasçılar; ibraz edilmesi halinde veraset belgesine göre, veraset belgesi yoksa muhtar ve bilirkişi beyanlarının köy nüfus defteri veya nüfus idarelerinden alınacak vukuatlı nüfus kayıt örneklerindeki bilgilerle karşılaştırılıp mutabakat sağlandıktan sonra belirlenir. Beyan ve belgeler arasında mutabakat sağlanamadığı takdirde tespit ölü zilyed adına yapılır ve zilyedin ölü olduğu kadastro tutanağının edinme sebebinde açıklanarak beyanlar hanesinde gösterilir."

MADDE 6 — Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"3402 sayılı Kadastro Kanununun 16 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendi kapsamındaki kamu hizmet mallarının tespitinde 40 ve 100 dönümlük kısıtlamalar dikkate alınmaz."

MADDE 7 — Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 17 — Çalışma alanı içinde orman bulunması halinde aşağıdaki şekilde uygulama yapılır.

a - Orman kadastrosu kesinleşmiş yerlerde;

1) Tapuya tescil edilmiş veya orman kadastrosu kesinleşmiş ormanlar ile 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) veya (B) bendi uyarınca Hazine adına orman sınırı dışına çıkarma işlemleri kesinleşmiş yerlerin çalışma alanı sınırı içinde kalan kısımları, Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilâtınca görevlendirilecek en az bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile tarım müdürlüklerince görevlendirilecek bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisinin iştirak ettirildiği kadastro ekibince haritası teknik mevzuata uygun hale getirilerek yüzölçümü hesaplanır ve buna ilişkin zabıt düzenlenir. Kadastro tutanağı düzenlenmeden bulunduğu adanın son parsel numarası ile tapu kütüğüne tescil edilir.

2) Ormanın, bitişiğinde bulunan gerçek veya tüzel kişilere ait taşınmazlarla olan müşterek sınırının tespitinde kesinleşmiş orman haritalarındaki sınırlar esas alınır. Orman kadastrosu kesinleşmiş ormanlar ile 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) veya (B) bendi uyarınca Hazine adına orman sınırı dışına çıkarma işlemi kesinleşmiş alanlar için kadastro tutanağı tanzim edilmeyeceğinden, bu sınırlar içerisindeki mülkiyet iddiaları dikkate alınmaz.

b - Kadastro çalışmalarına başlanılmadan önce orman kadastrosu kesinleşmemiş yerlerde;

1) 6831 sayılı Kanuna göre orman kadastrasına başlanılmış olması halinde;

Kadastro çalışmalarından önce 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman kadastrosu çalışmalarına başlanılmış ise, orman kadastro komisyonlarınca yapılacak çalışmaların sonucu beklenir. Çalışmalara ormanla ilgisi bulunmayan alanlarda devam edilir.

Orman kadastro çalışmaları kesinleştğinde, ormanın ve 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) veya (B) bendi uyarınca Hazine adına orman sınırı dışına çıkarma işlemleri kesinleşen alanların kadastro tutanağı düzenlenmeden bulunduğu adanın son parsel numarası verilerek yüzölçümü hesaplanmak suretiyle tapu kütüğüne tescil edilir.

Orman kadastro çalışmaları sonuçlanmadıkça, çalışma alanında ölçülecek taşınmaz kalmadığına ilişkin tutanak düzenlenmez. Ancak, 6831 sayılı Orman Kanununa göre yapılan çalışmaların, 3402 sayılı Kadastro Kanununa göre yapılan çalışmaların devamı sırasında bitirilememesi durumunda, ormanla ilgisi olmayan alanlar Genel Müdürlükten izin alınmaksızın kısmi olarak askı ilanına alınabilir.

6831 sayılı Orman Kanununa göre yapılan çalışmalar kesinleştğinde, orman ile kısmi askı ilanına alınan yerler arasında kalan tampon alanların kadastrosu tamamlanır.

2) 6831 sayılı Kanuna göre orman kadastrasına başlanılmamış olması halinde;

Orman kadastrosu ve bu ormanların içinde ve bitişiğinde bulunan her çeşit taşınmaz malların ormanlarla müşterek sınırlarının tayini ve tespiti, Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilâtınca görevlendirilecek en az bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile tarım müdürlüklerince görevlendirilecek bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisinin iştirak ettirildiği kadastro ekibi tarafından yapılır.

Bu çalışmalarda görevli kadastro ekibine eleman iştirak ettirilmesi için kadastro müdürü tarafından çalışmalara başlanılmadan en az yedi gün önce mahalli orman ve tarım kuruluşlarına bildirim yapılır.

Oluşturulan bu ekip, çalışma alanı sınırı içerisinde kalan ormanların içinde ve bitişiğinde bulunan her çeşit taşınmazın ormanlarla olan müşterek sınırlarını belirler ve bu şekilde sınırları belirlenen ormanların tespitini yapar.

Ormanların sınırlandırma ve tespitine süresi içerisinde itiraz edilmesi halinde, itiraza konu orman parsellerine ait kadastro tutanakları yedi günlük süre içerisinde kadastro komisyonuna intikal ettirmek üzere kadastro müdürüne teslim edilir.

Aynı orman parseli için birden fazla itiraz bulunması halinde, kadastro komisyonu bu itirazların tümünü birlikte inceler. Bu inceleme sırasında, hak iddiasına konu yerlerin özel mülkiyete konu olabilecek kültür arazisi olmasına rağmen orman sınırı içine alındığı tespit edilirse, ormanın sınırı bu duruma uygun hale getirilerek sınırlandırması düzeltilir ve yapılan inceleme ile sonuçları kadastro komisyon tutanağında açıklanır.

Ormanla ilgili çalışmalara, muhtar ve bilirkişilerin katılmaması halinde, yokluklarında re'sen devam edilir. Katılmama nedenleri ise kadastro tutanağının edinme sebebinde açıklanır, tutanağın ve diğer ilgili belgelerin imza bölümlerine "çalışmalara katılmadı" ibaresi yazılarak, imzaları alınmaz.

Çalışma alanındaki ormanların, bu ormanların içinde ve bitişiğinde bulunan her çeşit taşınmazlarla olan müşterek sınırları da belirlenmek suretiyle sınırlandırma ve tespitleri tamamlandığında, ekip görevlilerince çalışma alanında ölçülecek orman parseli kalmadığına ilişkin tutanak düzenlenir. Orman parselleri bu tutanak tarihinden itibaren on gün içinde Genel Müdürlükten izin alınmaksızın otuz günlük kısmi askı ilanına alınır. Askı ilanı sırasında dava açılmaması halinde, kadastro tutanakları kesinleştirilerek, üç aylık süre içerisinde o çalışma alanı için açılacak tapu kütüklerine tescil edilir. Orman sınırı içinde veya bitişiğinde bulunan kültür arazisi nitelikli taşınmaz mallar ise orman için yapılan askı ilanını takiben kadastroya tabi tutulur.

Ormanların kadastrosu kesinleşmekle, sınırları sabit hale geldiğinden, bu sınırlara bitişik gerçek ve tüzel kişilere ait taşınmazlara uygulanan tapu kayıtları ile 3402 sayılı Kadastro Kanununun 14 üncü maddesinde sayılan belgelerin kapsamı belirlenirken, taşınmaz orman sınırına kadar tasarruf ediliyorsa ve bu sınırdan başkaca zilyetlikle iktisabı mümkün olmayan yerler de yoksa kaydın miktarına değil, zeminde fiilen kullanılan sınırlara itibar edilir.

Askı ilan süresi içinde ormanın sınırlandırma ve tespitine dava açılması durumunda, ormanın davaya konu edilen sınırları kesinleşmeyeceğinden, bu sınırlara bitişik gerçek veya tüzel kişilere ait taşınmazların tespiti sırasında dava devam ediyorsa, ormanla müşterek sınırları davalı bırakılır ve tutanakları düzenlendikten sonra açıklayıcı bir yazı ile kadastro mahkemesine intikal ettirilir.

Her hangi bir nedenle ormanla ilgili çalışmalar yapılamaz ise, çalışmalara ormanla ilgisi bulunmayan alanlarda devam edilir. Ormanla ilgisi bulunmayan alanlarda yapılan çalışmalar Genel Müdürlükten izin alınmak suretiyle kısmi olarak askı ilanına alınabilir.

Ormanla ilgili çalışmalar tamamlandığında, orman ile kısmi askı ilanına alınan yerler arasında kalan tampon alanların kadastrosu tamamlanır."

MADDE 8 — Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 21 — Kadastro teknisyenleri arasında ya da ormanla ilgili sınırlandırma ve tespitlerde kadastro teknisyenleri ile mahalli orman ve tarım kuruluşlarınca görevlendirilen elemanlar arasında veya bu elemanlar ile kontrol elemanları arasında, taşınmazın geometrik ve hukuksal durumu hakkında görüş ayrılığı çıkması veya tarafların dayandıkları kayıt ve belgelerin aynı kuvvet ve mahiyette görülmesi halinde, taşınmaza ait kadastro tutanağında gerekli açıklama yapıp, malik tablosu doldurulmaz, ihtilaf sınıra ait ise ihtilaf sınırlar kesinleştirilmez ve bu taşınmazlara ait kadastro tutanakları,

3402 sayılı Kadastro Kanununun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen kadastro tutanakları ile aynı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca yapılacak denetimler sırasında tespit edilecek ilgililerin haklarını etkileyici nitelikteki sınırlandırma ve tespitlere ait kadastro tutanakları,

Konunun kadastro komisyonunda çözümlenmesi için, en geç yedi gün içinde kadastro müdürüne teslim edilir."

MADDE 9 — Aynı Yönetmeliğin 22 nci maddesinin son fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Kadastro müdürlüğünce, orman kadastro çalışmalarında çalışma alanında ölçülecek orman parseli kalmadığına ilişkin tutanağın düzenlendiği tarihe kadar, orman parselleri dışında kalan taşınmazlarda ise kadastro tutanağının düzenlendiği tarihten kadastro ekibinin çalışma alanındaki işinin bittiği tarihe kadar yaptırılacak inceleme ve denetimler sonucunda tespit edilecek noksan ve yanlışlıklar hakkında da bu fıkraya göre işlem yapılır."

MADDE 10 — Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b - Haritalar, ekip görevlisi kadastro teknisyenlerince imzalandıktan sonra, teknik yönetmeliğe göre düzenlenip düzenlenmediği fen kontrol memuru ile birlikte kontrol mühendisinin sorumluluğunda incelenir ve müdür ile birlikte doğru olduğu imza altına alınır."

MADDE 11 — Aynı Yönetmeliğin 24 üncü maddesi, başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Uygulanmayan ve uygulanamayan kayıtlar listesi ile bitim tutanağının düzenlenmesi

Madde 24 — Sınırlandırma ve tespit çalışmaları tamamlandığında, uygulanamayan tapu kayıtları varsa bunların uygulanamama nedenleri araştırılır ve listesi düzenlenir. Her kaydın karşısına uygulanamama nedeni yazılır. Bu liste, muhtar, bilirkişiler, kadastro teknisyenleri ve çalışma alanında görevli tasarruf kontrol memuru tarafından imzalanır. Bir başka çalışma alanında kalması nedeniyle uygulanmayan kayıtlar için ayrı bir liste daha düzenlenir.

Zemine uygulanmayan veya uygulanamayan tapu kayıtlarının zabıt defterindeki uygun bir yerine kırmızı mürekkepli kalemle "uygulanmadı veya uygulanamadı" ibaresi yazılır ve uygulanmama veya uygulanamama nedeni kısaca belirtilir.

Ayrıca, çalışma alanı içinde kadastrosu yapılmayan taşınmaz kalmadığına, sınırlandırma ve tespit işlemlerinin tamamlandığına ilişkin bir tutanak düzenlenerek aynı kişilerce imzalanır.

Çalışma alanı içinde bulunan ormanların sınırlandırma ve tespitleri tamamlandığında, çalışma alanı içinde kadastrosu yapılmayan orman parseli kalmadığına, orman sınırlandırma ve tespit işlemlerinin tamamlandığına ilişkin tutanak düzenlenerek sınırlandırma ve tespit çalışmalarında görevli ekipçe imzalanır."

MADDE 12 — Aynı Yönetmeliğin 25 inci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"Çalışma alanında bulunan ormanların sınırlandırma ve tespitleri tamamlandığında ise, kadastro tutanakları ve ekleri yedi gün içinde kadastro müdürüne teslim edilir."

MADDE 13 — Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 — Bu Yönetmelik hükümlerini Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan yürütür.

[R.G. 26 Eylül 2005 – 25948]

[İçindekilere dön](#)

Bayındırlık ve İskan Bakanlığından:

İtirazları İnceleyecek Kadastro Komisyonunun Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

MADDE 1 — 28/10/1987 tarihli ve 19618 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İtirazları İnceleyecek Kadastro Komisyonunun Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Ormanla ilgili itirazların incelenmesinde, kadastro komisyonuna ayrıca itiraza konu parsellerin sınırlandırma ve tespitinde görev almayan mahalli orman kuruluşunca görevlendirilecek bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile tarım müdürlüklerince görevlendirilecek bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisi iştirak ettirilir."

"4342 sayılı Mera Kanununun 7 nci maddesinin son fıkrası uyarınca yapılacak çalışmalarda, kadastro komisyonu; kadastro müdürü veya müdür yardımcısının başkanlığında kadastro üyesi, kontrol mühendisi ve ilgili tarım müdürlüğünce görevlendirilecek ziraat mühendisinden oluşur."

MADDE 2 — Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a), (c), (d) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (e) bendinden sonra gelmek üzere (f) bendi eklenmiştir.

"a) Kadastro teknisyenleri arasında ya da ormanla ilgili sınırlandırma ve tespitlerde kadastro teknisyenleri ile orman ve tarım kuruluşlarınca görevlendirilen elemanlar arasında görüş ayrılığı olduğu veya tarafların dayandığı kayıt ve belgelerin aynı kuvvet ve mahiyette görülmesi nedeniyle, 3402 sayılı Kadastro Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince çözümlenmek üzere gönderilen işlere,"

"c) 3402 sayılı Kadastro Kanununun 8 inci maddesi uyarınca intikal ettirilen işlere,"

"d) 3402 sayılı Kadastro Kanununun 4 üncü ve 9 uncu maddeleri uyarınca kadastro tespitlerine yapılan itirazlara,"

"e) İlgililerince son beyan döneminde beyanname verilmeyen veya hisseli olup da bir kısım hissedarlarca beyanda bulunulmayan veya beyan tarihinden sonra vasfı değişen taşınmazlara, kadastro ve dava harcı ile yargılama giderlerine esas olmak üzere kıymet takdir edilmesi işlerine,"

"f) 4342 sayılı Mera Kanununun 7 nci maddesinin son fıkrası uyarınca, bu Kanun kapsamındaki kamu orta malı niteliğindeki yerlerin sınırlarının belirlenmesi işlerine,"

MADDE 3 — Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**Madde 5** — Orman parsellerine, kadastro tutanaklarının düzenlendiği tarihten çalışma alanında ölçülecek orman parseli kalmadığına dair tutanağın düzenlendiği tarihe kadar, orman parselleri dışında kalan taşınmazlara ise kadastro tutanaklarının düzenlendiği tarihten kadastro ekibince çalışma alanında sınırlandırma ve tespit işlerinin bitirildiğine ve ölçülecek taşınmaz kalmadığına dair tutanağın düzenlendiği tarihe kadar itiraz edilebilir."

MADDE 4 — Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Komisyon; orman parsellerine yapılan itirazları, tutanakların intikal tarihinden itibaren on beş gün içinde veya gerekçe gösterilmek suretiyle çalışma alanında ölçülecek orman parseli kalmadığına dair tutanağın düzenlendiği tarihe kadar, orman parselleri dışındaki diğer taşınmazlara yapılan itirazları ise, tutanakların intikal tarihinden itibaren bir ay içinde veya gerekçe göstermek suretiyle çalışma alanında ölçülecek taşınmaz kalmadığına dair tutanağın düzenlendiği tarihe kadar inceleyerek sonuçlandırır."

Yürürlük

MADDE 5 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6 — Bu Yönetmelik hükümlerini Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan yürütür.

[R.G. 26 Eylül 2005 – 25948]

 [İçindekilere dön](#)

İçişleri Bakanlığı ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığından:

Belediyelerin Arsa, Konut ve İşyeri Üretimi, Tahsisi, Kiralaması ve Satışına Dair Genel Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, belediyeler tarafından arsa, konut ve işyerleri üretilmesi, tahsisi, kiralanması ve satışına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik belediyeler tarafından üretilen arsa, konut ve işyerlerinin tahsisi, kiralanması ve satışına ilişkin düzenlemeleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 69 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Dar gelirli: Aylık toplam geliri asgari ücretin, büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde iki katını, diğer belediyelerde bir buçuk katını geçmeyen aileyi,

Sosyal konutlar: Brüt kullanım alanı 100 m²'yi geçmeyen ve düşük maliyetli olarak üretilen konutları,

Konut: Sosyal konutlar dışında kalan diğer konutları,

Tahsis: Belediye tarafından üretilen arsa ve sosyal konutların, bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlara, kıymet takdir komisyonu tarafından belirlenen bedeli karşılığında ihalesiz olarak verilmesini,

Kıymet takdir komisyonu: Bu Yönetmeliğe göre üretilecek arsa, konut ve işyerlerinin maliyet bedelini belirlemek üzere, biri inşaat mühendisi olmak üzere 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre belediye bünyesinde oluşturulacak en az üç kişilik komisyonu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Arsa, Konut ve İşyeri Üretimi

Arsa, konut ve işyeri üretimi

Madde 5 — Düzenli kentleşmeyi sağlamak, beldenin konut, sanayi ve ticaret alanı ihtiyacını karşılamak amacıyla belediyeler tarafından imarlı ve alt yapı arsalar üretilebilir. Belediyeler tarafından öncelikle dar gelirli için farklı büyüklüklerde sosyal konutlar üretilir. Sosyal konutlar dışında, belediyelerce konut üretilip satılabilir. Bu satışlardan elde edilecek gelirden sosyal konutların finansmanına katkı sağlanabilir.

Arsa temininde, konut ve işyeri yapımında kredi kuruluşları, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla ortak projeler yapılabilir.

Ayrıca, ihtiyaç olması halinde değişik büyüklüklerde ve özelliklerde işyerleri üretilebilir.

Arsa temini ve imar planı

Madde 6 — Arsa, konut ve işyerlerinin üretiminde ihtiyaç duyulacak arsa ve araziler 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre temin edilir. Temin edilen arsa ve arazilerin satış ve tahsisinde önce imar planları tamamlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Arsa ve Konut Tahsisi

Arsa ve konut tahsis şartları

Madde 7 — Konut yapılmak amacıyla arsa tahsis edilecekler ile sosyal konut tahsis edileceklerde aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Dar gelirli olmak,
- b) Kendisinin, eşinin veya onsekiz yaşından küçük çocuklarının o belediye sınıırı içinde konutu veya konut yapmaya müsait arsası bulunmamak,
- c) En az bir yıldan beri o belediye sınırları içinde ikâmet ediyor olmak,
- d) Afete maruz kalmış olmak,
- e) Sanayi bölgelerinden nakledileceklerden olmak,
- f) 20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu uygulamaları kapsamında hak sahibi olup, gecekondu ıslahı ve tasfiyesi sebebiyle açıkta kalacak olmak,

Tahsisten yararlanacakların bu maddede aranan şartlardan (a), (b) ve (c) bentlerindeki şartların üçüne birlikte, ya da (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen şartlardan herhangi birine (c) bendinde belirtilen şartla birlikte sahip olmaları gerekir.

Tahsis edilecek arsa miktarından fazla müracaat olması halinde uygulanacak puanlama kriterleri belediye tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Aile nüfusu, dul, engelli, evde yatalak hasta bulunması, çocukların gelir getirici bir işte çalışıp çalışmaması, aile bireylerinin sahip olduğu araç ve diğer varlıklar, gazi, şehit eş ve çocukları ile diğer hususlar puanlama kriterleri olarak dikkate alınır.

Arsa tahsisi

Madde 8 — Arsa tahsis bedeli kıymet takdir komisyonu tarafından belirlenecek değerden aşağı olamaz.

Peşinat olarak alınacak tutar arsa bedelinin %20'sinden az olamaz. Peşinat alındıktan sonra kalan borcun aylık taksitler halinde ödenmesi esas olmakla birlikte değişik ödeme planları da uygulanabilir. Ancak toplam ödeme süresi 10 yıldan fazla olamaz.

Tapu devri peşinat alındıktan sonra yapılır.

Arsa bedelinin peşin ödenmesi halinde %25'e kadar indirim yapılabilir.

Kooperatiflere arsa tahsisi

Madde 9 — Üyelerinin tamamı 7 nci maddede belirtilen şartları taşıyanlardan oluşan kooperatiflere arsa tahsis edilebilir. Bu kooperatiflerden tahsisten önce, üyelerinin tamamının bu şartları taşıdıklarına dair belgeler istenir.

Arsa bedeli tamamen ödeninceye kadar kooperatif üyeliklerinin devri ancak belediye encümeninin izni ile olur.

Konut yapılmaması

Madde 10 — Konut yapılmak amacı ile tahsis edilen arsalar bu amaç dışında kullanılamaz ve üzerine konut yapıp 5 yıl kullanılmadan başkalarına satılamaz ve devredilemez.

Konutlar için inşaata başlama ve yapım süreleri belediye meclisi tarafından belirlenir. İnşaata başlama süresi üç yıl, inşaatı tamamlama süresi üç yıl olmak üzere, verilecek süre toplam altı yılı geçemez. Ancak, toplam altı yılı geçmemek kaydıyla konut yapımına başlama ve bitirme süreleri belediye encümen kararı ile uzatılabilir.

Verilen süre içinde konut yapımına başlanılmaması veya süresinde konutun bitirilememesi halinde tahsis iptal edilerek arsa geri alınır.

Konut tahsisi

Madde 11 — Konutların tahsis bedeli, kıymet takdir komisyonunca her türlü giderler dahil edilerek tespit edilecek maliyet bedelinden aşağı olmamak üzere belirlenir.

Peşinat olarak alınacak tutar, konut bedelinin %10'undan az olmamak üzere, konut büyüklüklerine göre belirlenebilir. Ancak toplam ödeme süresi 20 yılı geçemez.

Konut tahsis edilen kişi konutu 5 yıl süreyle başkasına satamaz ve devredemez. Bu husus tapu siciline şerh edilir.

Ödemenin geciktirilmesi ve tahsisin iptali

Madde 12 — Arsa ve sosyal konut bedeline ilişkin taksit ödemelerinin eksik yapılması veya hiç yapılmaması durumunda 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun gereğince belirlenen oranı geçmemek üzere gecikme faizi alınır.

Taksit ödemesinin toplam 3 ay süre ile yapılmaması durumunda, borcun gecikme faizleriyle birlikte 30 gün içinde ödenmesi, ödenmemesi halinde tahsisin iptal edileceği ilgiliye yazılı olarak bildirilir. Bildirime rağmen borcun ödenmemesi halinde tahsis iptal edilir.

Kiralama

Madde 13 — Sosyal konutlar, 7 nci maddede belirtilen kişilere belediye encümeni tarafından belirlenen bedel üzerinden kiralık olarak tahsis edilebilir.

Kira artışları mahallin şartlarına göre belediye meclisince belirlenir. Kira süresi, zorunlu hallerde belediye meclisince belirlenecek kira artışları uygulanmak şartıyla belediye encümen kararı ile uzatılabilir.

Kira süresi dolduğu halde konutu boşaltmayanlar ile kira sözleşmesine aykırı davranışlar 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümlerine göre tahliye edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Arsa, Konut ve İşyerlerinin Satışı

Arsa satışı

Madde 14 — Düzenli kentleşmeyi sağlamak üzere belediye tarafından üretilen arsaların 7 nci madde kapsamında dışarda kalanlara satışı 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Konut ve işyeri satışı

Madde 15 — Sosyal konutlar dışındaki konutlar ile işyerlerinin satışı aşağıda belirtilen esaslara göre yapılır:

a) Bedelin tespiti: Satış bedeli, arsa payları dahil olmak üzere kıymet takdir komisyonunca belirlenecek maliyet bedeline en az %5 ilave yapılmak suretiyle belediye encümeni tarafından tespit edilir.

b) İlan: Konut ve işyerlerinin satış şartları, yerleri, büyüklükleri, sayıları, özellikleri, fiyatları, müracaat şekli, son müracaat tarihi ile diğer hususların ilanı 22 nci madde hükümlerine göre yapılır.

c) Teminat: Konut ve işyeri satışlarında teminat alınıp alınmayacağı, alınacaksa miktar veya oranı ilanda belirtilir.

d) Satış: Konut ve işyerleri açık artırma usulüyle satılır. Konut ve işyerleri, encümen tarafından önceden belirlenen fiyat üzerinden satışa sunulur ve ihale en yüksek teklifi veren istekli üzerinde bırakılır. Satışa sunulan konut ve işyerine alıcı çıkmaması halinde, yeniden ihaleye çıkarılmaksızın belirlenmiş olan fiyat üzerinden satış yapmaya belediye encümeni yetkilidir. Satışa sunulup da satılmayan konut ve işyerlerinin fiyatları, her yıl günün şartlarına göre yeniden belirlenir.

e) İndirim: Satışa çıkarıldığı halde alıcısı çıkmayan konutlara en az 30 kişiden oluşan grupların talep olması halinde indirim yapılabilir. Belli faaliyetler için tahsis edilecek işyerlerinde söz konusu meslek mensuplarına öncelik tanınabileceği gibi satış bedeli üzerinden indirim de uygulanabilir. İndirim oranı %25'i geçemeyeceği gibi satış bedeli hiçbir şekilde konut ve işyerleri maliyetinin altında belirlenemez. Bu bent uyarınca kendisine konut satışı yapılan kişi konutu 5 yıl süreyle başkasına satamaz ve devredemez. Bu husus tapu siciline şerh edilir.

f) Ödeme planı: Konut ve işyeri satışlarında alınacak peşinat tutarı, satış bedelinin %50'sinden az olmamak üzere belirlenir. Kalan miktar en çok 2 yıl içerisinde ve belirlenecek plana göre ödenir. Bu şekildeki taksitli satışlar için belediye meclisince belirlenecek vade farkı uygulanır. Borcun zamanında ödenmemesi halinde sözleşme hükümlerine göre hareket edilir. Konut ve işyerlerinin satışında banka kredisi ve diğer finansman araçlarından yararlanılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Belediye meclisinin yetkisi

Madde 16 — Belediye meclisi, dar gelirli tanımına ilişkin miktarı %25'e kadar artırmaya veya düşürmeye; tahsis ve satışlarda alınacak peşinat miktarlarını ve peşin ödemelere uygulanacak indirim oranını, tahsis ve satışlarda uygulanacak taksit süreleri ile vade farkını, yıllık kira artış oranını, satışlarda uygulanacak grup veya meslek indirim oranını belirlemeye; 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun gereğince belirlenen oranı geçmemek üzere gecikme faizini tespit etmeye yetkilidir.

Tahsis ve satış yetkisi

Madde 17 — Arsa, konut ve işyeri tahsisi, kiralama ve satışları belediye encümeni kararı ile yapılır. Belediye encümeni kişilerin dar gelirli kapsamına girip girmediğini belirlemeye, tahsis, kiralama ve satışın yapılıp yapılmamasına, satışlarda teklif edilen fiyatın yeterli olup olmadığına ve ihaleyi sonuçlandırıp sonuçlandırmamaya yetkilidir.

Aile nüfusu, dul, engelli, evde yatalak hasta bulunması, çocukların gelir getirici bir işte çalışıp çalışmaması, aile bireylerinin sahip olduğu araç ve diğer varlıklar, gazi, şehit eş ve çocukları ile benzer özel durumları olanlara belediye encümeni tarafından kıymet takdir komisyonu tarafından belirlenen miktar üzerinden başkaca şart aranmaksızın arsa ve konut tahsis edilebilir.

Kısıtlama

Madde 18 — Bir kişiye birden fazla arsa ve konut tahsis edilemez, kiraya verilemez. Tahsis şartlarını taşımadıkları sonradan anlaşılanların tahsisi iptal edilir. Bu şekilde tahsisi iptal edilenler ile taksitli ödeme şartlarına uymadıkları için tahsisi iptal edilenlere bir daha tahsis yapılmaz.

Yanıtıcı beyanda bulunmak suretiyle arsa ve konut tahsisinden yararlandığı tespit edilenler hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Taksitle arsa, konut ve işyeri tahsis edilmesi veya satılması halinde, tapu üzerine ipotek konulur ve borcun tamamı ödenmeden ipotek kaldırılmaz.

Sözleşme düzenlenmesi

Madde 19 — Arsa, konut ve işyeri tahsis ve satışları ile konut kiralanmasında ilgili kişiler veya kooperatif arasında, tahsis veya satış şartları, arsa, konut ve işyerlerinin kullanım şartları, tahsis ve satışın taksitle yapılması halinde taksitlerin ödeme süresi ve vade farkı, zamanında ödenmeyen taksitlere uygulanacak gecikme faizi ile tahsis veya satışın iptal edilmesi ve diğer hükümler bir sözleşme ile düzenlenir.

Geri ödeme

Madde 20 — Tahsis ve satışın iptali durumunda, o güne kadar tahsil edilen arsa bedeli ile başlanıp da bitirilmeyen konut ve işyerlerinin kıymet takdir komisyonunca belirlenen değeri üç yıl içinde ilgililere ödenir. Ancak bu şekilde geri ödemelerde faiz, zam ve benzeri ilave yapılmaz.

Yeniden değerlendirme

Madde 21 — Arsa ve konutların tahsis, kiralama ve satışlarında peşinat alındıktan sonra kalan borç miktarı her yıl bir önceki yılın tüketici fiyat endeksi ile çarpılarak yeniden değerlemeye tabi tutulur.

İlan

Madde 22 — Uygulamada açıklık ve rekabetin sağlanması için, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi olmayan tahsis, kiralama ve satışlarda arsa, konut ve işyerlerinin yeri, büyüklüğü, tahsis ve satış şartları, müracaat yeri ve süresi, bedeli, ödeme planı, vade farkı ve gecikme faizi, kullanım koşulları, tahsisin iptal şartları ve diğer hususlar son müracaat gününden en az on beş gün önceden belediyenin internet sitesinde, ilan panolarında ve uygun görülecek diğer vasıtalarla ilân edilir.

Büyükşehirlerde uygulama

Madde 23 — Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde arsa, konut ve işyeri üretilmesi, tahsisi, kiralanması ve satışına ilişkin görev ve yetkiler 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmüncüye büyükşehir belediyeleri tarafından yerine getirilir.

Yönetmelik

Madde 24 — Belediyeler, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelikler ile bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla arsa, konut ve işyeri üretimi, tahsisi, satışı ve kiralanmasına ilişkin diğer hususları belediye meclisi kararı ile çıkaracakları yönetmelikle düzenlerler.

Yürürlük

Madde 25 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 26 — Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı ile Bayındırlık ve İskan Bakanı yürütür.

[R.G. 29 Eylül 2005 – 25951]

 [İçindekilere dön](#)

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından:

**Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve
Dayanışma Fonu Yönetmeliği**

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 27/A maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliği nezdinde kurulan Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonuyla ilgili usul ve esasları düzenlemektir. Bu Yönetmelik, Fonun kuruluşu, yönetimi, görev ve yetkileri, işleyiş ve denetimi, gelirlerinin kullanılması ile Fondan yararlanacak olanları ve yararlanma koşullarını kapsar.

Dayanak

Madde 2 — Bu Yönetmelik Avukatlık Kanununun 27/A maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 — Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun: 1136 sayılı Avukatlık Kanununu,

Yönetmelik: Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliğini,

Fon: Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonunu,

Yönetim Kurulu: Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunu,

Yürütme Kurulu: Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yürütme Kurulunu,

Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi: Üyelerden elde edilecek gelirlerin elde edilmesine ilişkin usul ve esaslar ile Fon kapsamında bulunan sosyal yardımların yapılmasına ilişkin usul ve esasları düzenleyen Yönergeyi,

Çalışma Yönergesi: Fon Müdürlüğünde ve Fon Temsilciliklerinde çalışacak personel ile Baro Görevli Yönetim Kurulu Üyesinin görev ve yetkilerini ve Fon faaliyetleriyle ilgili tutulacak kayıtları düzenleyen Yönergeyi,

Çalışma Raporu: Yürütme Kurulunun bütçe dönemi içindeki Fon faaliyetlerine ve sonuçlarına ilişkin hazırlayacağı raporu,

İş Programı: Yürütme Kurulunun bir sonraki bütçe dönemi içinde yapmayı plânladığı faaliyetleri gösterir programı,

Tahminî Bütçe: Yürütme Kurulunca, bir sonraki takvim yılına ilişkin tahminî gelir ve gider hesaplamalarını gösterir bütçeyi,

Pul: Avukatların yetkili mercilere sunduğu vekâletnamelere ve yetki belgelerinin asıl ve suretlerine avukatların yapıştıracağı vekâlet pulunu,

Vekâlet Pulu Satış Hesabı: Baroların aldığı vekâlet pullarının karşılığının yatırıldığı banka hesabını,

Avukat: Baro levhasına kayıtlı avukatı,

Çalışmayan Avukat: Yardıma muhtaç oldukları Yönetim Kurulunca kabul edilen ve hastalık, yaşlılık veya malûliyet gibi sebepler yüzünden fiilen mesleğini sürdüremeyen ve barolarda kaydı olmayan kişileri,

Stajyer Avukat: Baro stajyer listesine kayıtlı avukat adayını,

Bakmakla Yükümlü Olunan Eş: Kanunla kurulu sosyal güvenlik kuruluşlarına tâbi olarak çalışmayan, buralardan gelir, aylık ve sağlık yardımı almayan eşi,

Bakmakla Yükümlü Olunan Çocuk: Kanunla kurulu sosyal güvenlik kuruluşlarına tâbi olarak çalışmayan, buralardan gelir, aylık ve sağlık yardımı almayan onsekiz yaşına kadar, öğrenim görüyorsa yirmibeş yaşına kadar çocukları,

Üye: Fon kapsamında bulunan sosyal yardımlardan yararlanabilecek kişileri,
Sağlık Kuruluşu: Devlet hastaneleri, özel idare ve belediye hastaneleri, sağlık ocakları, genel ve özel dal, eğitim, üniversite ve araştırma hastaneleri ile 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmeliklere göre yatarak veya ayakta hasta tedavi etmek amacıyla kurulan ve Sağlık Bakanlığından gerekli ruhsat alınmak suretiyle faaliyet gösteren kuruluşlar ve bu kuruluşların yurt dışındaki benzeri kuruluşları,
Dayanışma Aidatı: Sosyal yardım kapsamına dâhil olmak için üyelerin ödeyeceği tutarı,
Katılım Payı: Yararlanılan sosyal yardımların karşılığının Üyeler tarafından ödenen kısmını,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yönetim, İşleyiş, Görev ve Yetkiler

Temsil ve yönetim

Madde 4 — Fon, Yönetim Kurulu tarafından temsil edilir. Yönetim Kurulu, Fonu, Yürütme Kurulunun görüş ve önerilerini alarak yönetir.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri

Madde 5 — Yönetim Kurulu;

a) Yürütme Kurulu üyelerini atar, Fonla ilgili işlerin yürütülmesi için Sayman Üyesini Fon işleriyle görevlendirir.

b) Fona ait nakitleri, menkul değerleri, menkul ve gayrimenkul malları, kuruluşları ve işletmeleri yönetir.

c) Fonun yıllık bilânçosu ile çalışma raporunu onaylar.

d) Yürütme Kurulu tarafından hazırlanarak sunulan, bir sonraki yıl uygulanacak iş programını ve tahmini bütçeyi onaylar.

e) Fon için taşınmaz mallar satın alınması, bağış kabul edilmesi, bağışlanan veya satın alınan malların satılması ve bunlar üzerinde her çeşit ayni hakların kurulması, taşınmaz mallar üzerinde ipotek tesis edilmesi ve Fonun varlığının üyelerin yararına ve verimli şekilde işletilmesi konularında her türlü kararı alır ve iktisadi işletmeler kurar.

f) Fon Yürütme Kurulunun önerisi üzerine, bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde yer alan sosyal yardımlardan;

1) Sağlık yardımlarının Fonun tesis edeceği sağlık kuruluş veya kuruluşlarından yahut doğrudan anlaşma yapacağı sağlık kuruluşlarından alınması,

2) Munzam emeklilik yardımının Yürütme Kurulu tarafından oluşturulacak emeklilik sistemi vasıtasıyla yapılması ve ayrıca üyelere hizmet vermek üzere huzurevi kurulması,

3) Sağlık ve munzam emeklilik yardımlarının Türkiye’de yerleşik özel sağlık sigorta şirketleri veya özel emeklilik fonları vasıtasıyla, bu hizmetleri veren kurum ve kuruluşlardan birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere alınması ve sigorta şirketleri ile acente sözleşmesi yapılması,

konularında karar verir, üyelere alınacak dayanışma aidatı ve katılım paylarının miktar ve esaslarını belirler,

g) Fon uygulama esaslarını içeren Yürütme Kurulunca hazırlanacak Yönergeleri onaylar.

Yürütme Kurulu

Madde 6 — Bu Yönetmelikte öngörülen işlerin yapılabilmesi için, Yönetim Kurulunca aktüerya, sağlık sigortası, finans yönetimi ve benzeri konularda uzman olanlar arasından görevlendirilecek dört üye ve Yönetim Kurulunun görevlendirmiş olduğu Sayman Üyesinin katılımı ile beş kişilik Yürütme Kurulu oluşturulur.

Yürütme Kurulu çalışmalarını görevli Yönetim Kurulu Sayman Üyesi başkanlığında yürütür. Onun yokluğunda, toplantıya üyelere en yaşlı olan başkanlık eder. Toplantı ve karar yeter sayısı üç kişidir.

Yürütme Kurulu üyelerine, Yönetim Kurulunca belirlenecek miktarda ücret veya huzur hakkı ödenir.

Yürütme Kurulunun görev ve yetkileri

Madde 7 — Yürütme Kurulu;

a) Fonun ve üyelerin yararına araştırmalar yapar, öneriler geliştirir ve Yönetim Kurulunun verdiği yetki çerçevesinde; Fona ait nakit, menkul değerler, menkul ve gayrimenkul mallar,

kuruluş ve işletmelerin yönetimiyle ilgili gerekli gördüğü her türlü sosyal ve ekonomik önlemleri alır.

b) Risk ve verimlilik ilkeleri bakımından Fon kaynaklarının rasyonel kullanımına yönelik portföy yatırımlarını plânlayıp gerçekleştirir.

c) Fonun yıllık bilânçosu ve çalışma raporunu hazırlayarak Yönetim Kurulunun onayına sunar.

d) Bir sonraki yıl uygulanacak olan iş programı ile tahminî bütçeyi Yönetim Kurulunun onayına sunar; onaylanan programı tahminî bütçe limitleri içinde uygular.

e) Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesi ile Çalışma Yönergesini hazırlayarak Yönetim Kurulunun onayına sunar.

f) Yönetim Kurulunca verilen Fon ile ilgili diğer işleri yapar.

Fon Müdürlüğü

Madde 8 — Fon işlerinin yürütülmesinden sorumlu olmak üzere, Türkiye Barolar Birliği bünyesinde bir Müdürlük oluşturulur. Müdür, işlerin yürütülmesinden Yönetim Kuruluna ve Yürütme Kuruluna karşı sorumludur.

Fon işlerinin yürütülebilmesi için yeteri kadar sürekli ve geçici eleman çalıştırılır. Müdür ve diğer çalışanların atanma biçimleri, yetki ve sorumlulukları ile özlük hakları, Yürütme Kurulunca hazırlanacak ve Yönetim Kurulunca onaylanacak olan Çalışma Yönergesi ile belirlenir. Fonda çalışacak sürekli ve geçici elemanlar Yürütme Kurulunun önerisi üzerine Yönetim Kurulunca belirlenerek karara bağlanır.

Fon temsilcilikleri

Madde 9 — Yürütme Kurulunun önerisi ve Yönetim Kurulunun kararıyla, iş yoğunluğu, coğrafi bölge, avukat sayısı ve diğer kıstaslar göz önünde bulundurularak, ihtiyaç duyulduğu takdirde, Fon Temsilcilikleri kurulabilir. Temsilciliklerin görev ve yetki alanının hangi baro ya da baroları kapsayacağı kararda belirtilir. Bu karara uygun olarak temsilciliklerin görev ve yetki alanları, çalıştırılacak personele ilişkin düzenlemeler de Çalışma Yönergesinde gösterilir.

Baro Görevli Yönetim Kurulu Üyesi

Madde 10 — Baro Yönetim Kurulları, her seçim dönemini takip eden ilk Yönetim Kurulu toplantısında kendi içinden bir üyesini belirleyerek Fonun, baro kapsamındaki çalışmalarında görevlendirir ve Yürütme Kurulu Başkanlığına bildirir. Baro görevli yönetim kurulu üyesinin Fon kapsamındaki çalışmalarına ilişkin düzenlemeler Çalışma Yönergesinde gösterilir.

Tutulacak kayıtlar

Madde 11 — Yürütme Kurulunun kararları, onaylı ve sıra numaralı karar defterlerine yazılır ve imzalanır. Fon hesapları tek düzen muhasebe esasına göre tutulur. Fon yönetimi ile ilgili tutulacak kayıtlar, Yürütme Kurulunca hazırlanıp Yönetim Kurulunca onaylanacak Çalışma Yönergesi ile belirlenir.

Fonu yükümlülük altına alacak yazılar, belgeler ile suretlerini, Birlik Saymanı Birlik Başkanı ile, Birlik Başkanının yokluğunda Birlik Başkan Yardımcılarından biri veya Birlik Genel Sekreteri ile birlikte imzalar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim

Denetim

Madde 12 — Fon gelirlerinden olan pul bedelleri malî yönden Sayıştayın denetimine tâbidir.

Fon gelir ve harcamaları her yıl Türkiye Barolar Birliği Denetleme Kurulu tarafından, ayrıca Adalet Bakanlığı tarafından, Kanunun ek 4 üncü maddesindeki esas ve usullere göre denetlenir.

Denetleme Kurulunun görev ve yetkileri

Madde 13 — Türkiye Barolar Birliği Denetleme Kurulu en az üç ayda bir Fonu denetlemekle yükümlüdür.

Denetçiler, yıl içinde yapacakları denetlemeler sırasında Fon Müdüründen gerekli bilgileri isteyebilir, Fonun evrak ve kayıtlarını inceleyebilir ve denetlemeye ilişkin raporlarını Yönetim Kurulu ve Yürütme Kuruluna yazılı olarak bildirirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gelirler ve Giderler

Gelirler

Madde 14 — Fonun gelirleri;

- a) Kanunun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasında sözü geçen;
 - 1) Pul bedellerinin yarısı,
 - 2) Vekâlet Pulu Satış Hesabında tutulan paraların Fona ait kısmına isabet eden nemaları,
- b) Fona yapılacak bağışlar,
- c) Fonun sahip olduğu mal, kuruluş ve işletmelerden elde edilen gelirler,
- d) Faizler, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları,
- e) Üyelerden elde edilecek gelirlerdir.

Giderler

Madde 15 — Fonun giderleri;

- a) Üyelere bu Yönetmelik çerçevesinde yapılacak yardımlar,
- b) Fon ihtiyacı için alınacak menkul ve gayrimenkuller için yapılacak giderler,
- c) İştirak edilen kuruluş ve işletmeler için ödenen sermayeler ve ilgili giderler,
- d) Yürütme Kurulu Üyelerine verilecek ücret veya huzur hakkı ile Fon Müdürlüğünde ve Fon Temsilciliklerinde çalışanlara verilecek ücretler dâhil tüm yönetim giderleri,
- e) Vekâlet pulu maliyetlerinin yarısı,
- f) Kira giderleri,
- g) Bu Yönetmeliğin uygulanmasıyla ilgili yapılacak diğer giderlerdir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sosyal Yardımlar ve Bütçe

Üyeler

Madde 16 — Fon kapsamında sağlanan sosyal yardımlardan avukatlar yararlandırılır.

Ancak, aşağıda belirtilenler de Yönetim Kurulu kararıyla söz konusu sosyal yardımlardan tamamen veya kısmen yararlandırılabilir.

- a) Avukatın bakmakla yükümlü olduğu eşi ve çocukları,
- b) Çalışmayan avukat,
- c) Çalışmayan avukatın bakmakla yükümlü olduğu eşi ve çocukları,
- d) Stajyer avukatlar.

Sosyal yardımlar

Madde 17 — Üyelere yapılacak yardımlar aşağıda maddeler hâlinde belirtilmiştir. Buna göre;

a) Sağlık Yardımları: Tıbbî bakım, tedavi ve cerrahî müdahaleyi gerektirecek bedenî rahatsızlıkla karşılaşılması durumunda üyelerin sağlığını koruma, çalışma ve kendi ihtiyaçlarını görme kabiliyetini yeniden kazandırma amacına yönelik ayakta ve/veya yatarak tedavi edilmesini kapsar.

b) Geçici İş Göremezlik Yardımı: Bu yardım, hastalık, analık ve olağan dışı hâller nedeniyle yapılır;

1) Hastalık Sebebiyle Yapılacak Geçici İş Göremezlik Yardımı: Avukatın hastalık, ameliyat gibi sağlık sorunları veya uğradığı kaza sonucu mesleki çalışmasını sürdürememesi ve bu sürenin yirmi gün üzerinde olduğunu sağlık kuruluşundan alacağı raporla belgelemesi durumunda, geçici gelir kayıplarının karşılanabilmesi için yapılacak olan yardımdır.

2) Analık Sebebiyle Yapılacak Geçici İş Göremezlik Yardımı: Sadece bayan avukata verilmek üzere, doğum yapmasından ötürü yapılacak olan yardımdır.

3) Olağan Dışı Hâller Nedeniyle Yapılacak Yardımlar: Kaza, organ yetmezliği, kanser ve kalp rahatsızlıkları gibi uzun süreli tedaviyi gerektiren ve güç çareli hastalıklarda, durumun sağlık raporuyla belgelenmesi şartıyla (1) numaralı alt bentte belirtilen yirmi günlük süre aranmaksızın Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek miktarda yardım yapılabilir.

c) Olağanüstü Yardım: Avukatın yangın, sel, deprem ve benzeri olaylar nedeniyle bürosu ve/veya meskeninin kullanılamayacak hâle gelmiş olması ve bunun barosunca hazırlanacak zarar tespit tutanağı ile belgelemesi durumunda ve ayrıca Yürütme Kurulunca lüzum görülen hâllerde olağanüstü yardım yapılabilir.

d) Cenaze Yardımı: Avukatın, çalışmayan avukatın ve stajyer avukatın, vefatı hâlinde, cenaze masraflarının karşılanabilmesi için yapılacak yardımdır.

e) Munzam Emeklilik Yardımı: Avukatlık hizmetlerinden emekli olanlara munzam emeklilik yardımı yapılabilir. Munzam emeklilik yardımı, Fonun kaynakları yeterli olduğunda, üyelerin sağlayacağı dayanışma aidatı ve katılım payları da dikkate alınarak yapılır.

Yardımlardan yararlanma yöntemi

Madde 18 — Sosyal yardımların hangilerinin ve ne nispette olacağı, ödemelerinin ne şekilde yapılacağı, Sağlık Yardımlarının sınır ve yüzdeleri, Geçici İş Göremezlik Yardımının günlük tutarı ile azamî ödeme tutarı, Yürütme Kurulunca hazırlanacak ve Yönetim Kurulunca onaylanacak Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesinde düzenlenir.

Fon kapsamındaki sosyal yardımlardan faydalanmak isteğe bağlıdır. Bu yardımlardan, Fon Müdürlüğü tarafından istenen bilgi ve belgeleri ulaştırmak ve yükümlülükleri yerine getirmek suretiyle yararlanılabilir.

Üyeler, harcama belgelerini ödeme tarihinden itibaren bir yıl içinde ilgili fon birimine eksiksiz ibraz etmek zorundadırlar. Yararlanma hakkı, ödeme tarihinden itibaren bir yıl sonra sona erer.

Tahminî bütçe ve uygulama

Madde 19 — Fonun bütçe dönemi takvim yılıdır. Yürütme Kurulu, bir sonraki takvim yılına ait gelirleri ve yapılacak faaliyetleri esas alarak hazırlayacağı tahminî bütçeyi en geç 15 Aralık tarihine kadar Yönetim Kuruluna sunar.

Yürütme Kurulu, bütçe ile ilgili işlemleri en geç üçer aylık dönemler itibariyle değerlendirerek, gelişmeler hakkında Yönetim Kuruluna yazılı olarak bilgi sunar. Değerlendirmeler sonucunda tahminî bütçe ve uygulama arasında önemli farklılıkların ortaya çıkması veya ihtimalinin bulunması hâlinde, bunun nedenleri, alınacak önlemler ve öneriler Yönetim Kurulunun bilgi ve onayına sunulur.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 20 — 9/2/2005 tarihli ve 25722 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan "Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yönetmeliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 — Bu Yönetmelikte belirtilen yardımlar için Türkiye Barolar Birliği tarafından 1/1/2004 tarihinden itibaren Türkiye Barolar Birliği Yardım Yönergesine uygun olarak yapılan ödemeler, bu Yönetmelik amaç ve kapsamı dâhilinde yapılmış sayılır ve Fon tarafından Türkiye Barolar Birliğine iade edilir.

Yürürlük

Madde 21 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 22 — Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu yürütür.

[R.G. 30 Eylül 2005 – 25952]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

İçişleri Bakanlığından:

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; belediye meclisinin çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik belediye meclisinin, meclis başkanlık divanının, meclis ihtisas ve denetim komisyonlarının çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 19 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Yönetmelikte geçen;

Kanun: 5393 sayılı Belediye Kanunu,

Meclis: Belediye meclisini,

Encümen: Belediye encümenini,

Başkan: Belediye meclisi başkanını,

Başkanlık divanı: Meclis başkanı, meclis birinci ve ikinci başkan vekilleri ile katip üyeleri,

Komasyon: İhtisas komisyonlarını ve denetim komisyonunu,

Dönem: Belediye meclisinin 1 Ocak ile 31 Aralık tarihleri arasını kapsayan bir yıllık çalışma süresini,

Toplantı: Meclisin bir ay içinde yaptığı birleşimlerin tamamını,

Birleşim: Meclisin bir gün içinde yaptığı oturumların tamamını,

Oturum: Bir birleşimin ara ile bölünen kısımlardan her birini,

Salt çoğunluk: Belli sayının yarısından az olmayan çoğunluğu,

Nisbi çoğunluk: Aynı yöndeki oyların, diğer oy topluluklarından fazla olması durumunu,

Nitelikli çoğunluk: Kanunun belli durumlarda aradığı üçte iki veya dörtte üç gibi belirli bir çoğunluğu,

Oybirliği: Meclis toplantısında bütün oyların aynı yönde olması durumunu,

Oyçokluğu: Meclis toplantısında oyların aynı yönde olmaması durumunu

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Toplantı Usul ve Esasları

Meclisin ilk toplantısı

Madde 5 — Meclis, mahalli idareler seçim sonuçlarının ilânını takip eden beşinci gün belediye başkanının başkanlığında kendiliğinden toplanır. Başkan tarafından meclisin en genç iki üyesi geçici kâtip olarak davet olunur. Başkanlıkça yoklama yapılarak salt çoğunluğun mevcut olduğu tespit edildikten sonra meclis, birinci ve ikinci başkan vekillerini, en az iki kâtip üyeyi seçer. Kâtip üyeler seçildikten sonra en genç iki üye yerlerini seçilmiş kâtip üyelere bırakırlar.

Ayrıca, bu toplantıda encümene üye seçimi, il ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000 in üzerindeki belediyelerde plân ve bütçe komisyonuna, imar ve bayındırlık komisyonuna ve diğer komisyonlara gerekirse üye seçimi yapılır.

Meclis toplantıları

Madde 6 — Meclis toplantısı her ayın ilk haftası başlatılır ve ara verilmeden tamamlanır. Ancak ilk haftanın tamamının resmi tatile rastlaması halinde takip eden ilk çalışma günü toplantı günü olarak belirlenebilir. Resmi tatile rastlayan günlerde çalışmaya ara verilebilir.

Meclis, toplantıların haftanın hangi günü yapılacağını genel olarak belirleyebileceği gibi, her toplantının sonunda gelecek ay toplantısının hangi gün yapılacağını da kararlaştırabilir. Meclisin bu konuda karar almaması halinde toplantı günü başkan tarafından tayin edilir.

Büyükşehir belediye meclisi her ayın ikinci haftası toplanır. İlçe ve ilk kademe belediye meclisi toplantıları büyükşehir belediye meclisi toplantısından önce bitirilecek şekilde düzenlenir.

Meclis, başkanlık divanı, encümen ve denetim komisyonu üyeliği seçiminin yapılacağı, faaliyet raporu, bütçe ve kesin hesabı ile belli bir ayda görüşülmesi zorunlu olan konuların görüşüleceği ayların dışında bir ay tatil kararı alabilir.

Toplantı süresi bütçenin görüşüldüğü toplantılarda yirmi, diğer toplantılarda beş gün aşamaz. Bu süreler uzatılamayacağı gibi olağanüstü toplantı da yapılamaz.

Görüşülecek konu bulunmadığı takdirde meclis gündemsiz olarak toplantıya çağırılır. Birleşim açıldıktan sonra üyeler tarafından da gündem konusu önerilmediği takdirde toplantı kapatılır. Bu gün için de meclis üyelerine huzur hakkı ödenir.

Toplantı yeri

Madde 7 — Meclis toplantıları meclis toplantı salonu olarak belirlenen yerde yapılır. Toplantının bu yer dışında yapılmasının zorunlu olduğu durumlarda, toplantı gününden en az üç gün önceden üyelere bildirilmek ve belediye sınırları içerisinde olmak kaydıyla başkanın belirlediği yerde toplantı yapılabilir. Bu şekildeki toplantının yeri ve zamanı gündemin duyurulmasındaki usullerle belde halkına duyurulur.

Toplantı gündemi ve duyurulması

Madde 8 — Gündem, belediye başkanı tarafından belirlenir ve toplantı günü de belirtilerek üyelere en az üç gün önceden bildirilir. Üç günün hesabında duyuru günü ile toplantı günü hesaba katılmaz. Meclis üyelerine bildirim, imza karşılığı gündemin teslimi, taahhütlü posta, telefon, faks, belediye web sitesinde yayımlama, elektronik posta gibi ispat edici yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılarak yapılır. Telefonla bildirimde, bildirim hangi numaralı telefonla, ne zaman ve kimin tarafından yapıldığı hususunda bildirim yapan kişi tarafından imzalanmış bir belge düzenlenir.

Gündem, çeşitli yollarla halka da duyurulur. Bu duyuru, meclis toplantı salonunun girişine ve belediye ilân panosuna veya halkın yoğun olarak bulunduğu ve gelip geçtiği yerlere ilân asılarak; gazete, hoparlör, internet, radyo ve televizyon yayını gibi yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılarak yapılır.

Meclis toplantılarının ilk gününde belediye başkanı ve üyeler de belediye ait işlerle ilgili konuların gündeme alınmasını önerebilir. Öneri, toplantıya katılanların salt çoğunluğunun kabulü ile gündeme alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Meclis Çalışmaları

Başkanlık divanı

Madde 9 — Meclise, belediye başkanı başkanlık eder. Belediye başkanının bulunmadığı durumlarda meclis birinci başkan vekili, onun da olmadığı durumda ikinci başkan vekili meclise başkanlık eder. Belediye başkanı toplantının herhangi bir safhasında da yerini meclis başkan vekiline bırakarak toplantıdan ayrılabilir. Ancak, yıllık faaliyet raporunun görüşüldüğü oturuma, meclis başkan vekili başkanlık yapar.

Meclis birinci ve ikinci başkan vekilinin de bulunmaması durumunda, varsa katip üyeler, yoksa en genç iki meclis üyesi tarafından imzalanmış tutanakla durum tespit edilerek toplantı yapılmaksızın meclis kapatılır.

Başkanlık divanında boşalma olması durumunda kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilir.

Toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 10 — Meclis, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Ancak karar yeter sayısı üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. Belediye başkanı, meclis üye tam sayısına dâhildir. Oyların eşitliği halinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

Birleşime ilişkin karar tutanakları bir sonraki birleşimden önce üyelere dağıtılır.

Meclisin toplanması için gerekli çoğunluğun sağlanamaması veya görüşmeler sırasında başkan veya üyelere birinin talebi üzerine yapılacak yoklamada karar yeter sayısının bulunmadığının anlaşılması durumunda, meclis başkanı gün ve saatini tayin ederek en geç üç gün içinde toplanmak üzere meclisi tatil eder. Bu toplantının günü ve saati üyelere bildirilir ve gündemin duyurulmasındaki usullerle ilân edilir.

Gelecek toplantı, üye tam sayısının dörtte birinden az olmayan üye ile yapılabilir. Bu toplantıda da yeter sayı bulunamaz ise meclis tatil edilir ve o ay içinde başka bir toplantı çağrısı yapılmaz.

Toplantı ve karar yeter sayılarının hesabında kesirli sayılar tam sayıya yükseltilir.

Görüşmeler ve yönetim

Madde 11 — Başkanlık divanı yerini aldıktan sonra başkan yoklama yaptırır; toplantı yeter sayısının olduğu anlaşıldığı takdirde birleşimi açar. Gündeme geçilmeden bir önceki birleşimde alınan kararlara ilişkin tutanakta maddi hata bulunması durumunda, hata meclis kararı ile düzeltilerek başkanlık divanınca imzalanır.

Başkan gündeme geçilmeden önce meclise sunulacak konular varsa bildirir, meclis başkanlığına hitaben verilmiş olan dilekçeleri kabul eder ve meclise sunar.

Üyelerin gündem dışı konuşma isteği yazılı olarak başkana bildirilir. Söz verip vermemek ve söz verildiğinde süresini ve zamanını belirlemek yetkisi başkana aittir.

Gündem konusunda ve usul hakkında leh ve aleyhte olmak üzere birer üyeye söz verilir. Yapılacak konuşmalar en fazla on dakika ile sınırlıdır.

Daha sonra gündem maddeleri sırası ile okunur ve görüşülür. Gündem sırasında değişiklik yapılmasına, başkan veya üyeler tarafından yapılan teklifler üzerine gündeme madde ilave edilmesine meclisçe karar verilir. Ancak ilçe ve ilk kademe belediye meclislerinden gelen kararlar ile belediyenin birimlerinden ve bağlı kuruluşlarından gelen talepler toplantı sırasında başkan tarafından gündeme eklenir.

Görüşmelerde konuşmak için önceden başkanlıktan söz istenir. İhtisas komisyonuna ve siyasi parti gruplarına söz almada öncelik tanınır. Siyasi parti gruplarına üye sayısı en çok olandan başlamak suretiyle; üyelere söz isteme sırasına göre söz verilir. Bütçe görüşmesinde komisyon raporu okunduktan sonra üyelere söz verilir.

Meclisteki konuşmalar başkana hitaben yapılır. Başkan her zaman söz hakkına sahiptir.

İhtisas komisyonları ve siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmalar 20 şer dakika, üyelerin konuşmaları ise 10 dakika ile sınırlıdır. Bütçe ve program görüşmelerinde parti grupları için bu süreler iki kat olarak uygulanır. Meclis, bu sürelerin değiştirilmesine karar verebilir. Görüşmelerin yeterli olduğu meclisçe kabul edildiği takdirde başka üyeye söz verilmez.

Meclis toplantıları halka açıktır. Meclis başkanı veya üyelerden herhangi birinin gerekçeli teklifi üzerine kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir. Kapalı oturumda başkan ve üyeler dışında gerektiğinde meclis kararıyla görevli bulundurulabilir.

Mecliste düzenin sağlanması

Madde 12 — Meclis başkanı, meclis çalışmalarında düzeni sağlamakla yükümlüdür. Meclis görüşmeleri sırasında söz alan üyenin konu dışına çıkması, kişiliğe dokunur söz söylemesi, diğer üyelerin hatibin sözünü kesmesi ve meclisin düzenini bozacak davranışta bulunması yasaktır. Buna aykırı davranan üyeler, başkan tarafından uyarılır, buna rağmen davranışlarında ısrar eden üye başkanın talimatıyla görevliler tarafından meclisten çıkarılır.

Meclis görüşmeleri sırasında sükûnetin bozulması durumunda başkan tarafından ilgililere ihtar da bulunur. Görüşmelere devam edilemeyeceğinin anlaşılması halinde başkan oturuma ara verebileceği gibi görüşmeleri bir sonraki birleşime erteleyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Oylama Usulleri ve Kararlar**

Oylama usulleri

Madde 13 — Mecliste oylama usulleri gizli, işaretle ve açık oylama olmak üzere üç türdür. Üyeler oylarını bizzat kullanırlar. Ancak, gizli oy kullanmaya fiziki bakımdan engelli olanlar tayin edecekleri kişiler eliyle oy kullanabilirler.

a) Gizli oylama : Meclis üyelerinin oy pusulasına seçeceği kişi veya kişilerin adlarını ya da bir teklif hakkında kabul, çekimser veya ret yazıp, tanıtıcı hiçbir işaret koymadan sandığa atmasıdır.

Gizli oylamalarda kullanılacak oy pusulaları zarfla birlikte başkanlıkça mühürlü şekilde düzenlenir. Oylama bittikten sonra katip üyeler tarafından sandıktan çıkan zarflar sayılır ve üye sayısından fazla olmadığı tespit edildikten sonra açılır. Oy pusulaları sayıldıktan sonra, başkanlık divanı tarafından sonuç açıklanır. Oylarda eşitlik halinde oylama bir defa daha tekrarlanır; yine eşitlik olursa meclis başkanınca kuraya başvurulur. Kura çekimi, birbirinin aynı olan ve üzerinde adlar yazılı bulunan kağıtlar bir torbaya konularak meclis başkanı tarafından çekilmek suretiyle yapılır. Torbadan çekilen isim kazanmış olur.

Başkanlık divanı, encümen üyeliği ve denetim komisyonu üyeliği seçimleri gizli oylama ile yapılır. Meclis kararı ile başka konularda da gizli oylama yapılabilir.

b) İşaretle oylama: Meclis üyesinin elini yukarı kaldırarak veya ayağa kalkarak kabul, çekimser veya ret şeklinde oyunu açıklamasıdır.

İşaretle oylamada oyları tespit etmek başkanlık divanına aittir. Çoğunluk olup olmadığı hususunda tereddüt olursa, bir defa daha oylama yapılır. Tereddüt giderilemediği takdirde ad okunmak suretiyle açık oylamaya başvurulur.

c) Açık oylama: Üzerinde üyelerin ad ve soyadları yazılı oy pusulalarının sandığa atılması veya varsa elektronik oylama mekanizmasının çalıştırılması ya da üyelerin adlarının okunması üzerine, adı okunan üyenin ayağa kalkarak kabul, çekimser veya ret demesi suretiyle yapılan oylamadır.

Sandık kullanılarak yapılan oylamada, sandık katip üyeler tarafından meclis önünde açılır. Oy pusulaları sayılır ve oy çeşitleri tutanağa ayrı ayrı geçirildikten sonra başkanlık divanı tarafından sonuç açıklanır.

İşaretle ve açık oylamalarda eşitlik olması halinde, başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

Mecliste görüşülen konuların kabul veya reddedilmesi

Madde 14 — Mecliste görüşülen konular; mahiyetine göre salt çoğunluk, nisbî çoğunluk, nitelikli çoğunluk, oyçokluğu veya oybirliği ile kabul veya reddedilir.

Mecliste bütçe ve kesin hesap tümüyle reddedilemez. Ancak, değişiklik yapılmak suretiyle kabul edilebilir.

Reddedilen bir konu meclisin aynı toplantısında yeniden gündeme alınıp görüşülmez.

Oturuma ara verilmesi ve birleşime son verilmesi

Madde 15 — Oturuma ara ve birleşime son verme yetkisi başkana aittir. Oturuma ara verilirken gelecek oturumun saati ile birleşime son verilirken gelecek birleşimin günü ve saati başkan tarafından üyelere duyurulur ve meclis salonunun uygun bir yerine asılır.

Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması

Madde 16 — Meclis görüşmeleri katip üyeler veya divanın sorumluluğundaki görevlilerce tutanağa geçirilir ve başkanlık divanı tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli veya görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.

Kararlar, tutanaklara dayalı olarak yazılır, başkan ve katip üyelerce imzalanır. Meclis kararlarına her yıl birden başlamak üzere birbirini izleyen karar numarası verilir. Belediye başkanı tarafından geri gönderildiği için yeniden görüşülen kararlara yeniden karar numarası verilir. Kararlar, bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır. Ayrıca, kararların aslı bir dosyada muhafaza edilir.

Kapalı oturumlarda içeri görevli alınmamış ise tutanak ve kararlar katip üyeler tarafından yazılır.

Meclis kararlarının kesinleşmesi

Madde 17 — Belediye başkanı hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını büyükşehir belediyelerinde yedi, diğer belediyelerde beş gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere meclise geri gönderebilir. Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğuyla kararında ısrar ederse karar kesinleşir. Bu durumda meclis kararının kesinleşme tarihi, ikinci kararın tarihidir. Belediye başkanı belirtilen süreyi beklemeksizin meclis kararını mülki idare amirine gönderirse gönderme tarihinde, bu süre zarfında meclise göndermez ve herhangi bir işlem de yapmazsa geri gönderme süresinin sonunda karar kesinleşir.

Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediye meclislerinin bütçe ve imarla ilgili olanlar dışındaki kararları dayanak belgeleriyle birlikte büyükşehir belediye başkanına gönderilir. Büyükşehir belediye başkanı hukuka aykırı gördüğü kararları, yedi gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere iade edebilir. İlçe ve ilk kademe belediye meclisi, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla kararında ısrar ederse karar kesinleşir ve yedi gün içinde büyükşehir belediyesine gönderilir.

İlçe ve ilk kademe belediye meclisinin imara ilişkin kararları büyükşehir belediye meclisinde aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye meclisi kararları olarak kesinleşir.

İlçe ve ilk kademe belediye meclisinin bütçeye ilişkin kararları büyükşehir belediye meclisinde kabul edildikten sonra kesinleşir. Büyükşehir belediye meclisi ilçe ve ilk kademe belediye bütçelerinde 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda öngörülenlerin dışında değişiklik yapamaz.

Meclis kararlarının kesinleşmesi hususunda Kanunda öngörülen özel hükümler saklıdır.

Meclis kararlarının yürürlüğe girmesi

Madde 18 — Meclisin almış olduğu kararların tam metni, kararın kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde belediye başkanı tarafından il merkezi belediyeler ile merkez ilçeye bağlı olan belediyelerde valiye, ilçe merkezi ve ilçeye bağlı belediyelerde kaymakama gönderilir ve uygun araçlarla halka duyurulur. Vali veya kaymakama gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez.

Meclis kararları iki suret olarak mülki idare amirliğine gönderilir. Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyelerinin imar ve bütçe dışında kalan meclis kararları büyükşehir belediye başkanına gönderilir.

Valilik, kaymakamlık ve büyükşehir belediye başkanlığınca, teslim alınan kararın son sayfasına, karar tarihi, teslim alındığı tarih ve kayıt numarası yazıldıktan sonra kararın bir sureti belediyeye iade edilir. Bu şekilde kayıtları tamamlanan karar teslim alan makam tarafından dosyasında saklanır. Bu kararları kaydetmek üzere ilgili idareler tarafından bir defter tutulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Seçimler

Başkan vekilleri ve katip üyelerin seçimi

Madde 19 — Meclis, mahalli idareler seçiminden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından ve gizli oyla meclis birinci ve ikinci başkan vekillerini, ikisi yedek olmak üzere en az dört kâtip üyeyi iki yıl görev yapmak üzere seçer. İki yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı, yapılacak ilk mahalli idareler seçimlerine kadar görev yapar.

Meclis başkanlık divanı seçimi üç gün içinde tamamlanır. Başkanlık divanı seçimi bu süre içinde tamamlanmaz ise Kanunun 30 uncu maddesi uyarınca işlem yapılır.

Başkan vekilleri ve katip üye seçiminde fazladan isim yazılmış olması halinde oy pusulası geçersiz sayılır.

Başkanlık divanında boşalma olması durumunda, yapılacak ilk toplantının ilk birleşiminde, kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilir.

İki yılın hesabında başkanlık divanının seçildiği ay esas alınır ve ikinci yılın sonunda aynı ayda ikinci dönem başkanlık divanı seçimi yapılır. Meclis tatilde ise başkanlık divanı seçimi izleyen ayın toplantısında yapılır.

Encümene üye seçimi

Madde 20 — Meclis, mahalli idareler seçiminden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından gizli oyla Kanunda belirtilen sayıda encümen üyesini seçer. Seçilen bu üyeler gelecek yılın aynı ayına kadar görev yapar ve her yıl o ayda encümen seçimleri yenilenir. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

Encümene üye seçimi nisbî çoğunluk ile yapılır. Seçimde oy pusulalarına seçilecek üye sayısından fazla isim yazılması halinde oy pusulası geçersiz sayılır. Oylarda eşitlik halinde ad çekmeye başvurulur.

Encümenin seçilmiş üyeliklerinde herhangi bir nedenle boşalma olması halinde, meclisin yapılacak ilk toplantısının ilk birleşiminde kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilir.

İhtisas komisyonlarının oluşumu

Madde 21 — Meclis, görev süresi bir yılı geçmemek üzere, nisbî çoğunlukla en az üç, en çok beş üyeden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir. Büyükşehir belediyelerinde bu komisyonlar en az beş en çok dokuz üyeden oluşturulur. Meclis, komisyonlara üye seçiminden önce kurulacak komisyonu ve üye sayısını belirler. İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000 in üzerinde olan belediyelerde plan ve bütçe komisyonu ile imar komisyonunun kurulması zorunludur.

Komisyonlar, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur. İhtisas komisyonlarına siyasi parti grupları aday gösterebileceği gibi, üyeler de o partiden aday olabilir. Birden fazla komisyonda görev almak mümkündür.

Komisyonların toplam üye sayısının meclis üye tam sayısından fazla olduğu durumlarda komisyona üye veremeyen siyasi partilerin üyeleri ile bağımsız üyeler meclis kararıyla komisyonlarda görev alabilirler.

Komisyon üyeliklerinde eksilme olduğu takdirde süreyi tamamlamak üzere yeni üye seçilir. Komisyon toplantılarına üst üste üç defa mazeretsiz olarak katılmayan üyenin üyeliği meclis kararı ile düşürülebilir.

İmar ve bütçeye ilişkin konular hakkında meclis tarafından karar alınmadan önce ilgili komisyonlarda görüşülmesi zorunludur.

İhtisas komisyonları toplantılarını, meclisin toplantı süresinde veya müteakip günlerde yapar. İmar ve bayındırlık komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandırır ve raporunu meclise sunar. Rapor Kanunda öngörülen sürenin sonunda meclise sunulmadığı takdirde, konu meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınır.

İhtisas komisyonları toplantılarına Kanunda belirtilen kişi, kurum ve kuruluşların katılımına ilişkin usul ve esaslar hakkında meclis önceden genel bir karar alabileceği gibi herhangi bir komisyon toplantısı için ayrıca bir karar da alabilir. Meclisin bir karar almadığı durumlarda komisyon uygun gördüğü takdirde katılım için gerekli tedbirleri alır.

Komisyonlar üyeleri arasından bir başkan ve bir başkan vekili seçer. İhtisas komisyonları üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Komisyonlar çalışmalarında uzman kişilerden de yararlanabilir.

Komisyon raporları alenîdir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere belediye meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında verilir.

Gerektiğinde bir konu meclis başkanınca birden fazla komisyona havale edilebilir.

Denetim komisyonunun oluşumu

Madde 22 — İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde, her yılın Ocak ayı toplantısında meclis, üyeleri arasından gizli oyla üye sayısı üçten az, beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur.

Denetim komisyonu, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur. Komisyona üye seçiminde ihtisas komisyonlarına üye seçimindeki usul ve esaslar uygulanır.

Denetim komisyonu kendi arasından bir başkan, bir başkan vekili seçer. Denetim komisyonu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır.

Denetim komisyonu, belediye binası içinde belediye başkanı tarafından belirlenen yerde çalışır ve çalışmalarında uzman kişi ve kuruluşlardan yararlanabileceği gibi kamu kuruluşları personelinde de yararlanabilir. Komisyon tarafından istenen bilgi ve belgelerin iade edilmek üzere verilmesi zorunludur.

Komisyon, çalışmasını kırk beş işgünü içinde tamamlar ve buna ilişkin raporunu, Mart ayının sonuna kadar meclis başkanlığına sunar. Başkan, Nisan ayı meclis toplantısında denetim raporunu okutmak suretiyle meclise bilgi verir.

Konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulur.

Komisyonlarda çalıştırılacak uzman kişiler

Madde 23 — Denetim komisyonu çalışmalarında görevlendirilecek kişilerde aşağıdaki şartlar aranır:

a) Kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilecek kişilerde; kamu kurum ve kuruluşlarında denetim elemanı veya en az beş yıl kurumlarının gelir, gider veya bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin yürütüldüğü birimde çalışıyor olması gerekir.

b) Kamu personeli dışındaki kişilerde; kamu kurum ve kuruluşlarının gelir, gider veya bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin yürütülmesinde en az beş yıl çalışmış olmak ya da maliye, muhasebe, işletme, iktisat, kamu yönetimi veya benzer alanlarda en az lisans düzeyinde eğitim almış ve denetim yapabilecek bilgi ve tecrübeye sahip olması gerekir.

Siyasi partilerin genel merkez, il, ilçe ve belde teşkilatlarında halen görevli olan kişiler, denetim komisyonlarında uzman olarak görevlendirilemez.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

Madde 24 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25 — Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

[R.G. 9 Ekim 2005 – 25961]

 [İçindekilere dön](#)

İçişleri Bakanlığında:

İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; il genel meclisinin çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik il genel meclisinin, meclis başkanlık divanının, meclis ihtisas ve denetim komisyonlarının çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun: 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu,

Meclis: İl genel meclisini,

Encümen: İl encümenini,

Başkan: İl genel meclis başkanını,

Başkanlık divanı: Meclis başkanı, meclis birinci ve ikinci başkan vekillerini, kâtip üyeleri,

Komisyon: İhtisas komisyonlarını ve denetim komisyonunu,

Dönem: İl genel meclisinin 1 Ocak ile 31 Aralık tarihleri arasında kapsayan bir yıllık çalışma süresini,

Toplantı: Meclisin bir ay içinde yaptığı birleşimlerin tamamını,

Birleşim: Meclisin bir gün içinde yaptığı oturumların tamamını,

Oturum: Bir birleşimin ara ile bölünen kısımlarından her birini,

Salt çoğunluk: Belli sayının yarısından az olmayan çoğunluğu,

Nisbî çoğunluk: Aynı yöndeki oyların, diğer oy topluluklarından fazla olması durumunu,

Nitelikli çoğunluk: Kanunun belli durumlarda aradığı üçte iki veya dörtte üç gibi belirli bir çoğunluğu,

Oybirliği: Meclis toplantısında bütün oyların aynı yönde olması durumunu,

Oyçokluğu: Meclis toplantısında oyların aynı yönde olmaması durumunu

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Toplantı Usul ve Esasları

Meclisin ilk toplantısı

Madde 5 — Meclis, mahalli idareler seçim sonuçlarının ilânını izleyen beşinci gün en yaşlı üyenin başkanlığında kendiliğinden toplanır. Başkan en genç iki üyeyi geçici katip olarak davet eder. Başkanlıkça yoklama yapılarak salt çoğunluğun mevcut olduğu tespit edildikten sonra meclis, meclis başkanını seçer. Meclis başkanı seçildikten sonra en yaşlı üye yerini seçilen başkana bırakır. Seçilmiş başkanın başkanlığında, meclis birinci ve ikinci başkan vekili seçimi ile en az iki katip üyelerin seçimi yapılır. Katip üyeler seçildikten sonra en genç iki üye de yerlerini seçilmiş katip üyelere bırakır.

Ayrıca, bu toplantıda, encümen üye seçimi, eğitim, kültür ve sosyal hizmetler komisyonu, imar ve bayındırlık komisyonuna, çevre ve sağlık komisyonuna, plan ve bütçe komisyonuna ve diğer komisyonlara gerekirse üye seçimi yapılır.

Meclis toplantıları

Madde 6 — Meclis toplantısı her ayın ilk haftası başlar ve ara verilmeden tamamlanır. Ancak ilk haftanın tamamının resmi tatile rastlaması halinde takip eden ilk çalışma günü toplantı günü olarak belirlenebilir. Resmi tatile rastlayan günlerde çalışmaya ara verilebilir.

Meclis, toplantıların haftanın hangi günü yapılacağını genel olarak belirleyebileceği gibi, her toplantının sonunda gelecek ay toplantısının hangi gün yapılacağını da kararlaştırabilir. Meclisin bu konuda karar almaması halinde toplantı günü başkan tarafından tayin edilir.

Meclis, başkanlık divanı, encümen ve denetim komisyonu üyeliği seçiminin yapılacağı, faaliyet raporu, bütçe ve kesin hesabı ile belli bir ayda görüşülmesi zorunlu olan konuların görüşüleceği ayların dışında bir ay tatil kararı alabilir.

Toplantı süresi bütçenin görüşüldüğü toplantılarda yirmi, diğer toplantılarda beş günü aşamaz. Bu süreler uzatılmayacağı gibi olağanüstü toplantı da yapılamaz.

Görüşülecek konu bulunmadığı takdirde meclis gündemsiz olarak toplantıya çağırılır. Birleşim açıldıktan sonra vali tarafından gündeme alınması istenilen konu olmadığı ve üyeler tarafından da gündem konusu önerilmediği takdirde toplantı kapatılır. Bu gün için de meclis üyelerine huzur hakkı ödenir.

Özel idare teşkilatı ve ildeki kamu kurum ve kuruluşlarının birim amirleri gündemdeki konularla ilgili olarak meclis toplantılarına davet edilebilir ve bilgi alınabilir.

Toplantı yeri

Madde 7 — Meclis toplantıları meclis toplantı salonu olarak belirlenen yerde yapılır. Toplantının bu yer dışında yapılmasının zorunlu olduğu durumlarda, toplantı gününden en az üç gün önceden valiye ve üyelere bildirilmek kaydıyla başkanın belirlediği yerde toplantı yapılabilir. Bu şekildeki toplantının yeri ve zamanı gündemin duyurulmasındaki usullerle halka duyurulur.

Toplantı gündemi ve duyurulması

Madde 8 — Gündem, meclis başkanı tarafından belirlenir ve genel sekreterlik tarafından üyelere en az üç gün önceden bildirilir. Üç günün hesabında duyuru günü ile toplantı günü hesaba katılmaz. Meclis üyelerine bildirim, imza karşılığı gündemin teslimi, taahhütlü posta, telefon, faks, özel idare web sitesinde yayımlama, elektronik posta gibi ispat edici yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılarak yapılır. Telefonla bildirimde, bildirim hangi numaralı telefonla, ne zaman ve kimin tarafından yapıldığı hususunda bildirim yapan kişi tarafından imzalanmış bir belge düzenlenir.

Meclis başkanının izinli, raporlu veya görevli olduğu durumlarda gündem birinci başkan vekili, o da bulunmadığı takdirde ikinci başkan vekili tarafından belirlenir.

Gündem, çeşitli yollarla halka da duyurulur. Bu duyuru, meclis toplantı salonunun girişine ve özel idare ilân panosuna veya halkın yoğun olarak bulunduğu ve gelip geçtiği yerlere ilân asarak; gazete, hoparlör, internet, radyo ve televizyon yayını gibi yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılarak yapılır.

Valinin önerdiği hususlar gündeme alınır. Vali, gündeme alınmasını istediği konuları yazılı olarak meclis başkanlığına bildirir. Meclis başkanı meclis toplantı halinde değilse ilk yapılacak meclis toplantısı gündemine ilave ederek üyelere duyurur. Meclis toplantı halinde ise o toplantı gündeminin son maddesi olarak görüşülür.

Meclis toplantıları sırasında üyeler de il özel idaresine ait işlerle ilgili konuların gündeme alınmasını önerebilir. Öneri, toplantıya katılanların salt çoğunluğunun kabulü ile gündeme alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Meclis Çalışmaları

Başkanlık divanı

Madde 9 — Meclise, meclis başkanı başkanlık eder. Meclis başkanının bulunmadığı durumlarda, meclise birinci başkan vekili, onun da bulunmadığı durumda ikinci başkan vekili başkanlık eder. Meclis başkanı toplantının herhangi bir safhasında da yerini meclis başkan vekiline bırakarak toplantıdan ayrılabilir.

Meclis birinci ve ikinci başkan vekilinin de bulunmaması durumunda, varsa katip üyeler, yoksa en genç iki meclis üyesi tarafından imzalanmış tutanakla durum tespit edilerek toplantı yapılmaksızın meclis kapatılır.

İl özel idaresinin imkanları çerçevesinde, başkanlık divanının çalışmalarına yardımcı olmak üzere araç, gereç ve yer tahsisi yapılır ve yeterli sayıda görevli bulundurulur.

Başkanlık divanında boşalma olması durumunda kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilir.

Toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 10 — Meclis, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Ancak, karar yeter sayısı, üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. Oyların eşitliği halinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

Birleşime ilişkin karar tutanakları bir sonraki birleşimden önce üyelere dağıtılır.

Meclisin toplanması için gerekli çoğunluğun sağlanamaması veya görüşmeler sırasında başkan veya üyelere birinin talebi üzerine yapılacak yoklamada karar yeter sayısının bulunmadığının anlaşılması durumunda, meclis başkanı gün ve saatini tayin ederek en geç üç gün içinde toplanmak üzere meclisi tatil eder. Bu toplantının günü ve saati üyelere bildirilir ve gündemin duyurulmasındaki usullerle ilân edilir.

Gelecek toplantı, üye tam sayısının dörtte birinden az olmayan üye ile yapılabilir. Bu toplantıda da yeter sayı bulunamaz ise meclis tatil edilir ve o ay içinde başka bir toplantı çağrısı yapılmaz.

Toplantı ve karar yeter sayılarının hesabında kesirli sayılar tam sayıya yükseltilir.

Görüşmeler ve yönetim

Madde 11 — Başkanlık divanı yerini aldıktan sonra başkan yoklama yaptırır, toplantı yeter sayısının olduğu anlaşıldığı takdirde birleşimi açar. Gündeme geçilmeden bir önceki birleşimde alınan kararlara ilişkin tutanakta maddi hata bulunması durumunda, hata meclis kararı ile düzeltilerek başkanlık divanınca imzalanır.

Başkan gündeme geçilmeden önce meclise sunulacak konular varsa bildirir, meclis başkanlığına hitaben verilmiş olan dilekçeleri kabul eder ve meclise sunar.

Üyelerin gündem dışı konuşma isteği yazılı olarak başkana bildirilir. Söz verip vermemek ve söz verildiğinde süresini ve zamanını belirlemek yetkisi başkana aittir.

Gündem konusunda ve usul hakkında leh ve aleyhte olmak üzere birer üyeye söz verilir. Yapılacak konuşmalar en fazla on dakika ile sınırlıdır.

Daha sonra gündem maddeleri sırası ile okunur ve görüşülür. Gündem sırasında değişiklik yapılmasına, başkan veya üyeler tarafından yapılan teklifler üzerine gündeme madde ilave edilmesine meclisçe karar verilir. Vali tarafından önerilen konular meclis başkanı tarafından gündeme eklenir.

Görüşmelerde konuşmak için önceden başkanlıktan söz istenir. İhtisas komisyonuna ve siyasi parti gruplarına söz almada öncelik tanınır. Siyasi parti gruplarına üye sayısı en çok olandan başlamak suretiyle; üyelere söz isteme sırasına göre söz verilir. Bütçe görüşmesinde komisyon raporu okunduktan sonra üyelere söz verilir.

Meclisteki konuşmalar başkana hitaben yapılır. Başkan her zaman söz hakkına sahiptir.

İhtisas komisyonları ve siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmalar 20 şer dakika, üyelerin konuşmaları ise 10 dakika ile sınırlıdır. Bütçe ve program görüşmelerinde parti grupları için bu süreler iki kat olarak uygulanır. Meclis, bu sürelerin değiştirilmesine karar verebilir. Görüşmelerin yeterli olduğu meclisçe kabul edildiği takdirde başka üyeye söz verilmez.

Faaliyet raporu mart ayı toplantısında vali veya genel sekreter tarafından meclise sunulur.

Meclis toplantıları halka açıktır. Meclis başkanı veya üyelere herhangi birinin gerekçeli teklifi üzerine kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir. Kapalı oturumda başkan ve üyeler dışında gerektiğinde meclis kararıyla görevli bulundurulabilir.

Mecliste düzenin sağlanması

Madde 12 — Meclis başkanı, meclis çalışmalarında düzeni sağlamakla yükümlüdür. Meclis görüşmeleri sırasında söz alan üyenin konu dışına çıkması, kişiliğe dokunur söz söylemesi, diğer üyelerin hatibin sözünü kesmesi ve meclisin düzenini bozacak davranışta bulunması yasaktır. Buna aykırı davranan üyeler, başkan tarafından uyarılır, buna rağmen davranışlarında ısrar eden üye başkanın talimatıyla görevliler tarafından meclisten çıkarılır.

Meclis görüşmeleri sırasında sükûnetin bozulması durumunda başkan tarafından ilgililere ihtarda bulunulur. Görüşmelere devam edilemeyeceğinin anlaşılması halinde başkan oturuma ara verebileceği gibi görüşmeleri bir sonraki birleşime erteleyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Oylama Usulleri ve Kararlar

Oylama usulleri

Madde 13 — Mecliste oylama usulleri gizli, işaretle ve açık oylama olmak üzere üç türdür. Üyeler oylarını bizzat kullanırlar. Ancak, gizli oy kullanmaya fiziki bakımdan engelli olanlar tayin edecekleri kişiler eliyle oy kullanabilirler.

a) Gizli oylama : Meclis üyelerinin oy pusulasına seçeceği kişi veya kişilerin adlarını ya da bir teklif hakkında, kabul, çekimser veya ret yazıp tanıtıcı hiçbir işaret koymadan sandığa atmasıdır.

Gizli oylamalarda kullanılacak oy pusulaları zarfla birlikte başkanlıkça mühürlü şekilde düzenlenir. Oylama bittikten sonra katip üyeler tarafından sandıktan çıkan zarflar sayılır ve üye sayısından fazla olmadığı tespit edildikten sonra açılır. Oy pusulaları sayıldıktan sonra, başkanlık divanı tarafından sonuç açıklanır. Oylarda eşitlik halinde oylama bir defa daha tekrarlanır; yine eşitlik olursa meclis başkanınca kuraya başvurulur. Kura çekimi, birbirinin aynı olan ve üzerinde adlar yazılı bulunan kağıtlar bir torbaya konularak meclis başkanı tarafından çekilmek suretiyle yapılır. Torbadan çekilen isim kazanmış olur.

Başkanlık divanı, encümen üyeliği ve denetim komisyonu üyeliği seçimleri gizli oylama ile yapılır. Başka konularda da meclis kararı ile gizli oylama yapılabilir.

b) İşaretle oylama: Meclis üyesinin elini yukarı kaldırarak veya ayağa kalkarak kabul, çekimser veya ret şeklinde oyunu açıklamasıdır.

İşaretle oylamada oyları tespit etmek başkanlık divanına aittir. Çoğunluk olup olmadığı hususunda tereddüt olursa, bir defa daha oylama yapılır. Tereddüt giderilemediği takdirde ad okunmak suretiyle açık oylamaya başvurulur.

c) Açık oylama: Üzerinde üyelerin ad ve soyadları yazılı oy pusulalarının sandığa atılması veya varsa elektronik oylama mekanizmasının çalıştırılması ya da üyelerin adlarının okunması üzerine, adı okunan üyenin ayağa kalkarak kabul, çekimser veya ret demesi suretiyle yapılan oylamadır.

Sandık kullanılarak yapılan oylamada, sandık katip üyeler tarafından meclis önünde açılır. Oy pusulaları sayılır ve oy çeşitleri tutanağa ayrı ayrı geçirildikten sonra başkanlık divanı tarafından sonuç açıklanır.

İşaretle ve açık oylamalarda eşitlik olması halinde, başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

Mecliste görüşülen konuların kabul veya reddedilmesi

Madde 14 — Mecliste görüşülen konular; mahiyetine göre salt çoğunluk, nisbî çoğunluk, nitelikli çoğunluk, oyçokluğu veya oybirliği ile kabul ya da reddedilir.

Mecliste bütçe ve kesin hesap tümüyle reddedilemez. Ancak, değişiklik yapılmak suretiyle kabul edilebilir.

Reddedilen bir konu meclisin aynı toplantısında yeniden gündeme alınıp görüşülmez.

Oturuma ara verilmesi ve birleşime son verilmesi

Madde 15 — Oturuma ara ve birleşime son verme yetkisi başkana aittir. Oturuma ara verilirken gelecek oturumun saati ile birleşime son verilirken gelecek birleşimin günü ve saati başkan tarafından üyelere duyurulur ve meclis salonunun uygun bir yerine asılır.

Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması

Madde 16 — Meclis görüşmeleri katip üyeler veya divanın sorumluluğundaki görevlilerce tutanağa geçirilir ve başkanlık divanı tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli veya görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.

Kararlar, tutanaklara dayalı olarak yazılır, başkan ve katip üyelerce imzalanır. Meclis kararlarına her yıl birden başlamak üzere birbirini izleyen karar numarası verilir. Vali tarafından geri gönderildiği için yeniden görüşülen kararlara yeniden karar numarası verilir. Kararlar, bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır. Ayrıca, kararların aslı bir dosyada muhafaza edilir.

Kapalı oturumlarda içeri görevli alınmamış ise tutanak ve kararlar katip üyeler tarafından yazılır.

Meclis kararlarının kesinleşmesi ve yürürlüğe girmesi

Madde 17 — Meclis tarafından alınan kararların tam metni, başkan tarafından en geç beş gün içinde valiye gönderilir. Vali, hukuka aykırı gördüğü kararları, geliş tarihinden itibaren yedi gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere meclise iade edebilir. Meclis, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla kararında ısrar ederse karar kesinleşir. Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar geri gönderme süresinin sonunda kesinleşir.

Valiye gönderilmeyen meclis kararları yürürlüğe girmez. Vali, yedi günden önce meclis kararını yeniden görüşülmek üzere meclise iade etmeyeceğini yazılı olarak bildirirse yedi günlük süre beklemeksizin karar yürürlüğe girer.

Başkan tarafından valiye gönderilen kararlar, valinin görevlendirdiği kişiye imza karşılığı teslim edilir. Teslim alınan kararın son sayfasına, karar tarihi, teslim alındığı tarih ve kayıt numarası yazıldıktan sonra kararın bir sureti iade edilir. Bu şekilde kayıtları tamamlanan karar genel sekreterlik tarafından dosyasında saklanır. Bu kararları kaydetmek üzere bir defter tutulur.

Kesinleşen meclis karar özetleri toplantıyı izleyen en geç yedi gün içinde gündemin duyurulmasındaki yöntemlerle halka duyurulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Seçimler

Başkan, başkan vekilleri ve katip üyelerin seçimi

Madde 18 — Meclis mahalli idareler seçiminden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından ve gizli oyla meclis başkanını, meclis birinci ve ikinci başkan vekillerini, ikisi yedek olmak üzere dört kâtip üyeyi iki yıl görev yapmak üzere seçer. İki yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı, yapılacak ilk mahalli idareler seçimlerine kadar görev yapar.

Meclis başkanlık divanı seçimi üç gün içinde tamamlanır. Başkanlık divanı seçimi üç gün içinde tamamlanmaz ise Kanunun 22 nci maddesi uyarınca işlem yapılır.

Başkan vekilleri ve katip üye seçiminde fazladan isim yazılmış olması halinde oy pusulası geçersiz sayılır.

Başkanlık divanında boşalma olması durumunda, yapılacak ilk toplantının ilk birleşiminde, kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilir.

İki yılın hesabında başkanlık divanının seçildiği ay esas alınır ve ikinci yılın sonunda aynı ayda ikinci dönem başkanlık divanı seçimi yapılır. Meclis tatilde ise başkanlık divanı seçimi izleyen ayın toplantısında yapılır.

Encümen üye seçimi

Madde 19 — Meclis, mahalli idareler seçiminden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından gizli oyla Kanunda belirtilen sayıda encümen üyesini seçer. Seçilen bu üyeler gelecek yılın aynı ayına kadar görev yapar ve her yıl o ayda encümen seçimleri yenilenir. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

Encümen üye seçimi nisbî çoğunluk ile yapılır. Seçimde oy pusulalarına seçilecek üye sayısından fazla isim yazılması halinde oy pusulası geçersiz sayılır. Oylarda eşitlik halinde ad çekmeye başvurulur.

Encümenin seçilmiş üyeliklerinde herhangi bir nedenle boşalma olması halinde, meclisin yapılacak ilk toplantısının ilk birleşiminde kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilir.

İhtisas komisyonlarının oluşumu

Madde 20 — Meclis, bir yıl görev yapmak üzere, nisbî çoğunlukla en az üç, en çok beş üyeden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir. Plan ve bütçe komisyonu ile imar ve bayındırlık komisyonu en çok yedi üyeden oluşur. Meclis, komisyonlara üye seçiminden önce kurulacak komisyonu ve üye sayısını belirler. Plan ve bütçe komisyonu, imar ve bayındırlık komisyonu, eğitim, kültür ve sosyal hizmetler komisyonu ile çevre ve sağlık komisyonunun kurulması zorunludur.

Komisyonlar, her siyasi parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur. İhtisas komisyonlarına siyasi parti grupları aday gösterebileceği gibi, üyeler de o partiden aday olabilir. Birden fazla komisyonda görev almak mümkündür.

Komisyonların toplam üye sayısının meclis üye tam sayısından fazla olduğu durumlarda komisyona üye veremeyen siyasi partilerin üyeleri ile bağımsız üyeler meclis kararıyla komisyonlarda görev alabilirler.

Komisyon üyeliklerinde eksilme olduğu takdirde süreyi tamamlamak üzere yeni üye seçilir. Komisyon toplantılarına üst üste üç defa mazeretsiz olarak katılmayan üyenin üyeliği meclis kararı ile düşürülebilir.

İmar ve bütçeye ilişkin konular hakkında meclis tarafından karar alınmadan önce ilgili komisyonlarda görüşülmesi zorunludur.

İhtisas komisyonları toplantılarını, meclisin toplantı süresinde veya müteakip günlerde yapar. İmar ve bayındırlık komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandırır ve raporunu meclise sunar. Rapor Kanunda öngörülen sürenin sonunda meclise sunulmadığı takdirde, konu meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınır.

İhtisas komisyonları toplantılarına Kanunda belirtilen kişi, kurum ve kuruluşların katılımına ilişkin usul ve esaslar hakkında meclis önceden genel bir karar alabileceği gibi herhangi bir komisyon toplantısı için ayrıca bir karar da alabilir. Meclisin bir karar almadığı durumlarda komisyon uygun görüldüğü takdirde katılım için gerekli tedbirleri alır.

Komisyonlar üyeleri arasından bir başkan ve bir başkan vekili seçer. İhtisas komisyonları üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Komisyonlar çalışmalarında uzman kişilerden de yararlanabilir.

Komisyon raporları alenidir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere belediye meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında verilir.

Gerektiğinde bir konu meclis başkanınca birden fazla komisyona havale edilebilir.

Denetim komisyonunun oluşumu

Madde 21 — Meclis, her yılın Ocak ayı toplantısında, üyeleri arasından gizli oyla üye sayısı üçten az, beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur.

Denetim komisyonu, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur. Komisyona üye seçiminde ihtisas komisyonlarına üye seçimindeki usul ve esaslar uygulanır.

Denetim komisyonu kendi arasından bir başkan, bir başkan vekili seçer. Denetim komisyonu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır.

Denetim komisyonu, vali tarafından il özel idare binası içinde belirlenen yerde çalışır ve çalışmalarında uzman kişi ve kuruluşlardan yararlanabileceği gibi valinin onayıyla kamu kuruluşları personelinden de yararlanabilir. Komisyon tarafından istenen bilgi ve belgelerin iade edilmek üzere verilmesi zorunludur.

Komisyon, çalışmasını Şubat ayı sonuna kadar tamamlar ve raporunu, izleyen ayın on beşine kadar meclis başkanlığına sunar. Başkan, Nisan ayı meclis toplantısında denetim raporunu okutmak suretiyle meclisin bilgisine sunar.

Konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulur.

Komisyonlarda çalıştırılacak uzman kişiler

Madde 22 — Denetim komisyonu çalışmalarında görevlendirilecek kişilerde aşağıdaki şartlar aranır:

a) Kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilecek kişilerde; kamu kurum ve kuruluşlarında denetim elemanı veya en az beş yıl kurumlarının gelir, gider veya bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin yürütüldüğü birimde çalışıyor olması gerekir.

b) Kamu personeli dışındaki kişilerde; kamu kurum ve kuruluşlarının gelir, gider veya bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin yürütülmesinde en az beş yıl çalışmış olmak ya da maliye, muhasebe, işletme, iktisat, kamu yönetimi veya benzer alanlarda en az lisans düzeyinde eğitim almış ve denetim yapabilecek bilgi ve tecrübeye sahip olması gerekir.

Siyasi partilerin genel merkez, il, ilçe ve belde teşkilatlarında halen görevli olan kişiler, denetim komisyonlarında uzman olarak görevlendirilemez.

ALTINCI ÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Geçici Madde 1 — Kanunun geçici 1 inci maddesi gereğince seçilen başkanlık divanının görev süresi seçildiği tarihten itibaren iki yıldır.

Yürürlük

Madde 23 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 24 — Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

[R.G. 9 Ekim 2005 – 25961]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

1164 Sayılı Arsa Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 11 inci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, 1164 sayılı Arsa Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 11 inci maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının sattığı veya devrettiği arsa ve arazinin amacına uygun kullanılabilmesi için tapu kayıtlarına, satış şartlarına uygun alt yapı, yapı veya tesis yapılmadıkça üçüncü kişilere satış, devir, temlik yapılamayacağı ve haczedilemeyeceği hakkında şerh koydurma, kaldırma ve istisnalarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 1164 sayılı Kanununun değişik 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

İdare: Toplu Konut İdaresi Başkanlığını,

Tanzim Satış: Onaylı 1/1000 ölçekli imar plânı bulunan veya imar uygulaması yapılarak arsa niteliği kazanan taşınmazların sınırlandırılmış belirli bir hedef kitleye yönelik olmak üzere ihale ile satışını,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Satışlarda Şerh Koydurma, İstisnalar, Şerhin Kaldırılması ve
Aynî Hak Tesisi

Satışlarda şerh koydurma

Madde 5 — İdare, sattığı veya devrettiği arsanın amacına uygun kullanılması için tapu kayıtlarına, satış şartlarına uygun altyapı, yapı veya tesis yapılmadıkça üçüncü kişilere satış, devir, temlik yapılamayacağı ve haczedilemeyeceği hususunda şerh koydurmaya yetkilidir. Tanzim Satışı yapılan arsalar üzerine plân amacına uygun yapı veya tesis yapılmadıkça üçüncü kişilere satış, devir ve temlik yapılamayacağı ve haczedilemeyeceği konusunda tapu kayıtlarına şerh konur.

Şerhin istisnaları

Madde 6 — İmar uygulaması sonucu, tarımsal niteliği veya doğal karakteri korunacak, ağaçlandırılacak, yapı yasağı getirilen, sit alanlarında kalan, imar mevzuatına göre yapılaşmanın mümkün olmadığı yerler, kamu kurum ve kuruluşlarına devredilen yerler ile arsa edindirme sertifikası karşılığı satış yapılmak suretiyle, İdare mülkiyetinden çıkartılan taşınmazların tapu kayıtlarına şerh konulmaz.

Şerhin kaldırılması

Madde 7 — Şerhin kaldırılmasına ilişkin esaslar şunlardır:

- Taşınmazların imar plânı ile kullanım amacının değiştirilmesi,
- Yapı kullanma izin belgesinin alınması veya mahkemece inşaatın bittiğine dair tespit kararının verilmesi,

c) İmar uygulaması sonucu şerh konulması gerekmeyen bir taşınmaz ile birleştirilmesi,
d) Tanzim Satış şartlarını taşımaması veya avans karşılığı kamulaştırma yoluyla iktisap edilen yerlerden olmaması,

e) Avans karşılığı kamulaştırma yoluyla iktisap olunan ve ilgisine intikal ettirilen yerler ile Tanzim Satışlar içerisinde değerlendirilen taşınmazlar için yapı kullanma izin belgesinin alınması veya tapusunda cins değişiklik işleminin yapılması ya da mahkemece inşaatın bittiğine dair tespit kararının verilmesi,

f) 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında edinilen taşınmazlar üzerine edinilme sırasında konulan şerhler hariç, iktisap ve satış şekline bakılmaksızın satış tarihinden itibaren on tam yıl geçmiş olması,

g) On tam yılı doldurmeyen taşınmazlar üzerindeki şerhin kaldırılmasının talebi hâlinde, şerhin gereği yerine getirilmemişse İdareye tazminat ödenir. Tazminatın tespiti; ülke geneli için Devlet İstatistik Enstitüsünce belirlenen Üretici Fiyat Endeksine (ÜFE) göre taşınmazın satış bedelinin yeniden değerlendirilmesi yapılarak, bu değerden aradan geçen her tam yıl için %10 düşülerek kalan miktarın tazminat olarak alınması,

durumlarında İdare şerhi kaldırabilir.

Yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda şerhin kaldırılabilmesi için taşınmazın satışından dolayı İdareye borcun ve dava durumunun bulunmaması gereklidir.

Şerhli taşınmazlar üzerine aynî hak tesisi

Madde 8 — Konulan şerhin korunması kaydıyla, taşınmaz üzerine plân amacına uygun altyapı, yapı veya tesis yapılabilmesini sağlamak amacıyla aynî hak tesis edilebilir. Bu konuda usul ve esasları İdare belirler.

Şerh korunarak devre izin

Madde 9 — Kooperatifler, Kooperatif Birlikleri veya Merkez Birlikleri tarafından satın alınan arsaların; plân amacına ve satış şartlarına uygun altyapı, yapı ve tesis yapacak birliklere, kooperatiflere, ortaklarına ve üyelerine tahsisi hâlinde şerhin korunarak devrine izin verilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 10 — 25/6/2002 tarihli ve 24796 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan "Arsa Ofisi Kanununun 11 inci Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik" yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 — Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce satışı ve devri yapılan ve şerh konulan taşınmazlara da bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 11 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12 — Bu Yönetmelik hükümlerini Toplu Konut İdaresi Başkanı yürütür.

[R.G. 11 Ekim 2005 – 25963]

Genelgeler

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: Yardım Kampanyası.

Genelge

2005/26

Güney Asya’da 8 Ekim 2005 tarihinde meydana gelen 7,6 büyüklüğündeki deprem başta Pakistan olmak üzere Afganistan ve Hindistanda çok fazla can ve mal kaybına yol açmıştır. Halen binlerce insan; barınma, açlık, susuzluk ve salgın hastalık problemleri ile karşı karşıyadır.

İnsani, ekonomik ve sosyal açıdan büyük yıkımlara neden olan bu çaptaki felaketlerle başa çıkmanın güçlüğü ortadadır. Bu düşünce ile, olayın haber alınmasından itibaren ilk harekete

geçen ülkelerden biri olarak 6 uçakla gönderilen 138 kişilik Türk kurtarma ve yardım ekipleri bölgede arama, kurtarma ve ilk yardım faaliyetlerine başlamıştır. Ayrıca gıda ve tıbbi malzeme de gönderilmiştir.

Güney Asya Depremi, 1999 yılında meydana gelen Marmara depreminde benzer acıları yaşayan milletimiz tarafından büyük bir teessürle karşılanmıştır. Nitekim; başta Kızılay olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile valilikler, belediyeler ve bazı sivil toplum kuruluşları da yardım kampanyaları açmak suretiyle felaketzedelerin acılarını paylaşma doğrultusunda takdire şayan bir çaba içerisine girmişlerdir. Marmara depremi sonrasında halkımızın yardımına ilk koşan ülkelerden birinin Pakistan olduğu unutulmamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti, halkımızın da beklentileri doğrultusunda başta dost ve kardeş Pakistan halkı olmak üzere tüm afetzedeler için kendi imkanlarımız ölçüsünde gerekli her türlü yardım ve desteği sağlayacaktır. Bu amaç doğrultusunda bir ay süre ile devam edecek bir yardım kampanyası açılması uygun görülmüştür. Buna ait hesap numaraları genelge ekinde belirtilmiştir.

Afet mağdurlarına yardım için Hükümetimizin çabalarına ilaveten başka yardım amaçlı pek çok özel inisiyatifin de ortaya çıkması beklenmektedir. Kampanya açılması kadar, ülke kaynakları kullanılarak yapılan bu yardımların ihtiyaç sahiplerine yerinde ve zamanında ulaştırılması, etkin kullanımı ile ulusal ve uluslararası kamuoyuna gerektiği gibi duyurulabilmesi de önem taşımaktadır. Tüm bu çalışmaların başarı ile yürütülüp sonuçlandırılabilmesi için iyi işleyen bir koordinasyon mekanizmasına ihtiyaç duyulacağı açıktır.

Belirtilen hususlarda ulusal koordinasyonu sağlamak üzere, Başbakanlık Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü görevlendirilmiştir.

Bu doğrultuda;

1. Valiliklerimiz, belediyelerimiz ile tüm kamu kurum ve kuruluşlarımızca toplanan yardımlar ilgili Genel Müdürlüğün ekte belirtilen hesap numaralarına aktarılacaktır.

2. Gerçek ve tüzel kişiler bu hesaplara doğrudan bağış yapabileceklerdir.

3. Sivil toplum kuruluşlarımızdan istekli olanlar topladıkları yardımı, afetzedelere ulaştırmak üzere şartlı ve şartsız bu hesaplara aktarabileceklerdir.

4. Tüm yardım toplama faaliyetleri, 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu hükümleri çerçevesinde ve bir ay süreyle yapılacaktır.

Aynı acıları daha önce yaşamış olan halkımızın, ulusal ve yerel basınımızın, sivil toplum kuruluşlarımızın, kamu kurum ve kuruluşları ile her düzeydeki kamu görevlilerinin, meslek odalarının ve birliklerin bir insanlık görevi olan bu yardım kampanyalarına gönüllü olarak her türlü destek ve yardımı sağlayacaklarına inancımız tamdır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EK-1

PAKİSTAN AFET YARDIM MERKEZ HESAP NUMARALARI

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞAĞIAYRANCI ŞUBESİ

HESAP NO : 555 555 55 ANA HESAP
- 5001 YTL
- 5002 DOLAR
- 5003 EURO

TÜRKİYE HALK BANKASI BAKANLIKLAR ŞUBESİ

HESAP NO : 05000005 YTL
 5300003 DOLAR
 2 P 000023 EURO

VAKIFLAR BANKASI FİNANS MARKET ŞUBESİ

HESAP NO : 205 55 55 YTL
 405 66 66 DOLAR
 405 77 77 EURO

[R.G. 15 Ekim 2005 – 25967]

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: Şehitler ve Gaziler Günleri.

Genelge
2005/27

Vatanın ve Milletin ebedi varlığını ve Devletin bölünmez bütünlüğünü muhafaza etmek, yurt içinde güvenlik ve asayiş sağlamak veya Ülkemiz adına yurt dışında çeşitli görevler ifa etmek için can veren aziz şehitlerimize ve gazilerimize Devletimizin ve Milletimizin şükran ifadesi olarak, 4768 sayılı Kanunla 18 Mart Şehitler Günü ve 19 Eylül Gaziler Günü ilan edilmiştir.

Mezkûr günlerde yapılacak tören ve kutlamalara rahatlıkla katılmalarını sağlamak amacıyla; kamu kurum ve kuruluşlarında görevli bulunan şehit dul ve yetimleri ile anne, baba ve kardeşlerinin 18 Mart Şehitler Gününde, malul gaziler ile eşlerinin ise 19 Eylül Gaziler Gününde idari izinli sayılmaları uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

[R.G. 15 Ekim 2005 – 25967]

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: Görev Dağılımı.

Genelge
2005/24

Başbakanlığa bağlı olan veya ilgilendirilen kuruluşlar ile görevlerin Hükümet üyeleri arasındaki dağılımına ilişkin 20/3/2003 tarihli ve (2003/16) sayılı Genelgede belirtilen görevlere ilave olarak “Terörle Mücadele Yüksek Kurulu Başkanlığı” görevinin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah GÜL tarafından yürütülmesi uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN

[R.G. 20 Eylül 2005 – 25942]

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: Personel Atama İşlemleri.

Genelge
2005/25

Yürütülmekte olan kamu yönetimi reformu ve personel rejimi çalışmaları çerçevesinde kamu personel hareketlerinin takibi ve bütçe disiplininin sağlanması amacıyla;

- Kamu Personel Seçme Sınavı sonuçlarına göre yapılacak atamalar,
- Hakim ve Savcılık mesleklerinde bulunanlar ile bu meslekten sayılan görevlere yapılacak atamalar,
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü'nün bakım ve koruması altında bulunan ve 3413 sayılı Kanun kapsamına giren atamalar,
- 3713 sayılı Kanun'un ek 1'inci maddesinde belirtilen oranlarda işe alınmaları veya atanmaları gerekenlerin atanmaları,
- Bakanlar Kurulu Kararıyla veya Müşterek Kararla yapılacak atamalar,
- Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışmakta iken emekliliğini talep eden ve emekliye sevk edilen, ancak ilgili sosyal güvenlik kuruluşlarınca hizmet sürelerinin yetersizliği tespit edilerek kalan süreyi tamamlamak üzere görevlerine devamı öngörülen personelin atanmaları,
- Vatani görevlerini yapmak üzere görevlerinden ayrılıp terhislerini müteakip tekrar eski görevlerine dönmek isteyenler ile ücretsiz izin bitimi yapılacak atamalar,
- TUS ve DUS sonucunda atanmaya hak kazananların atanmaları,
- Sakat ve eski hükümlü kontenjanlarına yapılacak atamalar,
- 1416 sayılı Kanun'a göre devlet burslusu olarak yurt dışına gönderilen öğrencilerin akademik eğitimlerini tamamlamalarını müteakip atanmaları,
- Doçent ve profesör kadrolarına yapılacak atamalar ile bu kadrolarda görev yapanların diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yapılacak atanmaları,
- Yargı kararlarının uygulanması nedeniyle yapılacak atamalar,
- Müfettiş raporu veya soruşturma sonucu yapılması gereken atamalar, hariç olmak üzere;

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli cetvellerde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarında, diğer personel mevzuatına tabi olarak çalışan personelin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi kadro ve görevlere nakli yoluyla yapılacak atama işlemleri 31/12/2005 tarihine kadar durdurulmuştur.

Ancak; kamu hizmetlerinde aksamaya meydan verilmemesi amacıyla zorunlu hallerde yapılacak atamalar için atanma gerekçeleri belirtilmesi kaydıyla Başbakanlıktan izin alınacaktır.

2. 5018 sayılı Kanuna ekli (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak her türlü açıktan atama işlemi için Devlet Personel Başkanlığı ve Başbakanlıktan izin alınacaktır.

3. 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara diğer kamu kurum ve kuruluşlarından naklen geçiş işlemlerinde (mesleğe yarışma ve yeterlik sınavıyla girilen görevler hariç), personelin çalıştığı kurum veya kuruluş tarafından Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığından izin alınmasını müteakip muvafakat işleminin tamamlanması için Başbakanlıktan izin alınacaktır.

4. Tüm kamu kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı Kanunun 59 ve 92'nci maddelerine göre yapılacak atama işlemleri için Devlet Personel Başkanlığı ve Başbakanlıktan izin alınacaktır.

5. a) Kamu kurum ve kuruluşlarının izin taleplerinde, kurumun ihtiyacı, ataması gerçekleştirilecek personelin nitelikleri ve kurumsal verimliliğe katkısı göz önünde bulundurulacaktır.

b) Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığınca, kendilerine intikal eden izin talepleri, kamu personeline ilişkin genel düzenlemelerle birlikte, ilgilinin atanacağı kurumun

teşkilat yapısı ile görev alanı, naklen atanacak personelin halen çalıştığı kurumda yürüttüğü görevler ve öğrenim durumu dikkate alınarak, kamu personel sisteminin sağlıklı bir şekilde işlemesi açısından titiz bir şekilde değerlendirilecektir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

[R.G. 25 Eylül 2005 – 25947]

 İçindekilere dön

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.PER.0.00.00.07-
....../2005
Konu : Pakistan Depremi Hk.

093842 17.10.2005

..... **GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE**
..... **BAŞKANLIĞINA**
..... **CUMHURİYET**
BAŞSAVCILIĞINA
..... **BÖLGE İDARE**
MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

Pakistan'da 08 Ekim 2005 tarihinde meydana gelen deprem felâketinde zarara uğrayan dost ve kardeş Pakistan halkına katkıda bulunmak amacıyla, 2860 sayılı Yardım Toplama Kanununun hükümleri uyarınca, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında "bir nakdî yardım kampanyası" açılmasına karar verilmiş ve bu amaçla Sayın Bakan'dan onay alınmış ve ayrıca gerekli izin işlemleri tamamlanmıştır.

Bu itibarla;

1- 14/10/2005 tarihinden itibaren depremde zarar gören dost ve kardeş ülke Pakistan halkı için nakdî yardım kampanyasının başlatılmasını,

2- Nakdî yardımların, **Ziraat Bankasının Ankara Bakanlıklar Şubesinde açılan 44381391-5001** sayılı hesap ile **Vakıflar Bankası Ankara Adliye Şubesinde açılan 00158007285018748** nolu hesaba yatırılmasını,

3- Yardım kampanyasının, Müsteşar Yardımcısı Mustafa KÖKÇAM, Personel Genel Müdürü Sadık DEMİRCİOĞLU ve İdarî ve Malî İşleri Dairesi Başkanı Enver KAYA'dan oluşan tertip komitesince sevk ve idare edileceğinin bilinmesini,

4- Kampanyanın, 14/10/2005 tarihinden itibaren **iki ay süreli** olduğunun bilgi edinilmesini,

5- Eğitim Dairesi Başkanlığınca;

a) Ekli Bakan onayının,

b) Bu genelgenin,

Yargı Mevzuatı Bülteninde derhal bastırılarak taşra teşkilatımıza ulaştırılmasını,

6- Ayrıca tüm Genel Müdürlüklerin ve Başkanlıkların yardım kampanyasını bütün personeline duyurmalarını ve kendi birimlerindeki uygun yerlerde kampanyayı ilân etmelerini,

7- Bakanlığımız merkez teşkilâtı, adlî ve idarî yargı teşkilatı, icra müdürlükleri, cezaevi müdürlükleri, Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı, Adlî Tıp Kurumu, Adalet Meslek Liselerinde çalışan hâkim ve savcılarla tüm personelin, güçleri nispetinde bu insanî yardım kampanyasına katılmasını,

Önemle rica ederim.

**Mustafa
KÖKÇAM
Hâkim
Bakan a.
Müsteşar
Yardımcısı**

Ek: Bakan onayı

— • —

**T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.03.0.PER.0.00.00.07-

..././2005

Konu : Pakistan Depremi Hk.

BAKANLIK MAKAMINA

Pakistan İslam Cumhuriyeti'nde 08.10.2005 tarihinde meydana gelen deprem felâketinde zarara uğrayan dost ve kardeş Pakistan halkına katkıda bulunmak üzere, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilâtını kapsayacak şekilde bir yardım kampanyası açılması düşünülmektedir

Bu bakımdan;

1- Deprem felâketzedelerine yardım etmek üzere, Bakanlığımız merkez teşkilatını, idarî ve adlî yargıyı, icra müdürlüklerini, cezaevi müdürlüklerini, Adlî Tıp Kurumu Başkanlığını ve Adalet Meslek Liselerini kapsayacak şekilde izin tarihinden itibaren iki ay süreli bir yardım kampanyası açılmasına,

2- Müsteşar Yardımcısı Mustafa KÖKÇAM, Personel Genel Müdürü Sadık DEMİRCİOĞLU ve idari ve Malî İşleri Dairesi Başkanı Enver KAYA'dan oluşan bir tertip komitesinin kurulmasına ve kampanyayı sevk ve idare etmek üzere bu komitenin yetkili kılınmasına,

3- Bunun için Ziraat Bankası Kızılay Şubesi ile Vakıflar Bankası Ankara Adliyesi Şubesinde, Bakanlık adına birer hesap açılmasına,

4- Bu kampanyanın ve hesap numaralarının tüm teşkilâta duyurulmasına, gerekirse yargı mevzuatı bülteninde yayımlanmasına,

5- Yardım olarak toplanacak bu paraların, kampanya tamamlandıktan sonra, Başbakanlık nezdindeki yardım hesabına aktarılmasına,

Gerekli işlem ve tebligatın bu yolda yapılmasına izin verilmesini; arz ederim.

**Sadık
MERMERCİOĞLU
U
Hâkim
Personel
Genel Müdürü**

**Uygun Görüşle Arz Ederim
17/10/2005**

**Fahri KASIRGA
Hâkim
Müsteşar**

**OLUR
14/10/2005**

**Cemil ÇİÇEK
BAKAN**

— • —

Anayasa Mahkemesi Kararı

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2005/95

Karar Sayısı : 2005/14 (Yürürlüğü Durdurma)

Karar Günü : 22.9.2005

YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNDE BULUNAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri Kemal ANADOL ve Kemal KILIÇDAROĞLU ile 110 milletvekili

YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN KONUSU : 3.7.2005 günlü, 5393 sayılı "Belediye Kanunu"nun;

A- 8. maddesinin ikinci fıkrasının,

B- 11. maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının ilk tümcesinin,

C- 14. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "Okul öncesi eğitim kurumları açabilir, ..." bölümü ile ikinci fıkrasının,

D- 18. maddesinin (o) bendinin,

E- 19. maddesinin son fıkrasının,

F- 34. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "...almak ve ..." ibaresinin, (f) bendinin ve (g) bendinin "...süresi üç yılı geçmemek üzere kiralınmasına karar vermek." bölümünün,

G- 49. maddesinin son fıkrasında yer alan "...başarı durumlarına göre toplam memur sayısının yüzde onunu ve ..." bölümünün,

H- 50. maddesinin son fıkrasında yer alan "...avukat unvanlı pozisyonlar hariç olmak üzere, ..." bölümünün,

I- 55. maddesinin birinci fıkrasının ilk tümcesi ile ikinci fıkrasının,

İ- 65. maddesinin,

J- 70. maddesinin,

K- 85. maddesinin (a) bendinin (2) numaralı alt bendinin,

L- Geçici 5. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci tümcesinin, Anayasa'nın 2., 6., 7., 8., 10., 11., 24., 42., 47., 90., 123., 126., 127. ve 174. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptalleri ile bu madde, fıkra, bend, bölüm ve ibarelerin uygulanması sonucu doğabilecek sakıncaların önlenmesi için yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istenilmiştir.

I- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN GEREKÇESİ

3.7.2005 günlü, 5393 sayılı "Belediye Kanunu"nun dava konusu kurallarının Anayasa'ya aykırılığı ve uygulanmaları durumunda giderilmesi olanaksız zararların doğabileceği ileri sürülerek iptalleri ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istenilmiştir.

II- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN İNCELENMESİ

Yürürlüğün durdurulması istemini de içeren dava dilekçesi ve ekleri, ilk inceleme raporu, iptali istenilen madde, fıkra, bend, bölüm ve ibarelerle dayanılan Anayasa kuralları, bunların gerekçeleri ve öteki yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

3.7.2005 günlü, 5393 sayılı "Belediye Kanunu"nun:

14. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "Okul öncesi eğitim kurumları açabilir; ..." bölümü ile "Belediye, kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki diğer görev ve hizmetleri de yapar veya yaptırır." biçimindeki ikinci fıkrasının, Anayasa'ya aykırılığı konusunda güçlü belirtiler bulunduğu ve uygulanmaları halinde sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların doğabileceği gözetilerek esas hakkında karar verilmeye kadar yürürlüklerinin durdurulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

8. maddesinin ikinci fıkrasının, 11. maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının ilk tümcesinin, 18. maddesinin (o) bendinin, 19. maddesinin son fıkrasının, 34. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "...almak ve ..." ibaresinin, (f) bendinin ve (g) bendinin "...süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek." bölümünün, 49. maddesinin son fıkrasında yer alan "...başarı durumlarına göre toplam memur sayısının yüzde onunu ve ..." bölümünün, 50. maddesinin son fıkrasında yer alan "...avukat unvanlı pozisyonlar hariç olmak üzere, ..." bölümünün, 55. maddesinin birinci fıkrasının ilk tümcesi ile ikinci fıkrasının, 65. maddesinin, 70. maddesinin, 85. maddesinin (a) bendinin (2) numaralı alt bendinin, Geçici 5. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci tümcesinin, koşulları oluşmadığından yürürlüklerinin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerekmiştir.

III- SONUÇ

3.7.2005 günlü, 5393 sayılı "Belediye Kanunu"nun;

A) 1- 8. maddesinin ikinci fıkrasının,

2- 11. maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının ilk tümcesinin,

3- 18. maddesinin (o) bendinin,

4- 19. maddesinin son fıkrasının,

5- 34. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "... almak ve ..." ibaresinin, (f) bendinin ve (g) bendinin "... süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek." bölümünün,

6- 49. maddesinin son fıkrasında yer alan "... başarı durumlarına göre toplam memur sayısının yüzde onunu ve ..." bölümünün,

7- 50. maddesinin son fıkrasında yer alan "... avukat unvanlı pozisyonlar hariç olmak üzere, ..." bölümünün,

8- 55. maddesinin birinci fıkrasının ilk tümcesi ile ikinci fıkrasının,

9- 65. maddesinin,

10- 70. maddesinin,

11- 85. maddesinin (a) bendinin (2) numaralı alt bendinin,

12- Geçici 5. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci tümcesinin,

YÜRÜRLÜKLERİNİN DURDURULMASI İSTEMİNİN koşulları oluşmadığından, REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

B) 14. maddesinin;

1- Birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "Okul öncesi eğitim kurumları açabilir;..." bölümünün, A. Necmi ÖZLER'in karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

2- "Belediye, kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki diğer görev ve hizmetleri de yapar veya yaptırır." biçimindeki ikinci

fikrasının, Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Mehmet ERTEN ve A. Necmi ÖZLER'in karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

Anayasa'ya aykırılığı konusunda güçlü belirtiler bulunduğu ve uygulanmaları halinde sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların doğabileceği gözetilerek ESAS HAKKINDA KARAR VERİLİNCEYE KADAR YÜRÜRLÜKLERİNİN DURDURULMASINA,
22.9.2005 gününde karar verildi.

Başkan Tülay TUĞCU	Başkanvekili Haşim KILIÇ	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Osman Alifeyyaz PAKSÜT	

[R.G. 29 Eylül 2005 – 25951]

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2005/78

Karar Sayısı : 2005/15 (Yürürlüğü Durdurma)

Karar Günü : 30.9.2005

YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNDE BULUNANLAR :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeleri Haluk KOÇ, Kemal KILIÇDAROĞLU ve 118 Milletvekili

YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN KONUSU : 7.6.2005 günlü, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 54. maddesinin birinci fıkrasının ikinci tükmesinin, Anayasa'nın 2. ve 11. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptali ve bu tükmenin uygulanması sonucu doğabilecek sakıncaların önlenmesi için yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

I- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

8.7.2005 günlü dava dilekçesinde dava konusu kuralın, Anayasa'nın 2. ve 11. maddelerine aykırılığı sayıyla iptalleri ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

II- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN İNCELENMESİ

Yürürlüğün durdurulması istemini de içeren dava dilekçesi ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, iptali istenilen kural, dayanılan Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri ve öteki yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava konusu 7.6.2005 günlü, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 54. maddesinin birinci fıkrasının ikinci tükmesi, 30.9.2005 günlü, E:2005/78, K:2005/59 sayılı kararla iptal edildiğinden bu tükmenin uygulanmasından doğacak sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi ve iptal kararının sonuçsuz kalmaması için kararın Resmî Gazete'de yayımlanacağı güne kadar yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi gerekmiştir.

III- SONUÇ

7.6.2005 günlü, 5362 sayılı "Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu"nun 54. maddesinin birinci fıkrasının ikinci tükmesi, 30.9.2005 günlü, E:2005/78, K:2005/59 sayılı kararla iptal edildiğinden, bu tükmenin uygulanmasından doğacak sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi ve iptal kararının sonuçsuz kalmaması için kararın Resmî Gazete'de yayımlanacağı güne kadar yürürlüğünün durdurulmasına 30.9.2005 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Tülay TUĞCU	Başkanvekili Haşim KILIÇ	Üye Sacit ADALI
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Şevket APALAK
Üye Serruh KALELİ	Üye Osman Alifeyyaz PAKSÜT	

[R.G. 1 Ekim 2005 – 25953]

Yargıtay Kararları

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

Esas : 2005/9793

Karar : 2005/11787

İncelenen Kararın:

Mahkemesi : Edirne Aile Mahkemesi

Tarihi : 2/6/2004

Numarası : 2004/185-2004/500

Davacı : Birgül Yıldız

Davalı : Mustafa Felek, İhbar Olunan Hazine ve Cumhuriyet Savcılığı

Dava Türü : Babalığın Tespiti

TemyizEden : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Dava niteliği itibarıyla babalığın tespitine ilişkindir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 301. maddesinin son fıkrasında yer alan "babalık davası Cumhuriyet Savcısına ve Hazineye; dava ana tarafından açılmışsa kayyım, kayyım tarafından açılmışsa anaya ihbar edilir." Hükmü uyarınca ana tarafından açılan davanın kayyım ihbar edilmemesi, küçüğün kayyımı yok ise, kayyım atanmadan davanın sonuçlandırılması usul ve yasaya aykırı görülmüştür.

Diğer taraftan; babalık davası kamu düzeni ile ilgili olduğundan Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 95/2. maddesi hükmüne göre davalının davayı kabul etmesi hukuki sonuç doğurmamaktadır. Mahkemece taraflardan delillerin sorulup toplanması, kan ve genetik bulgular yönünden kendiliğinden inceleme yapılması gerekirken bu hususunda gözardı edilmesi doğru bulunmamıştır.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, oybirliğiyle karar verildi. 12/9/2005 pzt.

[R.G. 17 Ekim 2005 – 25969]

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

Esas : 2005/9794

Karar : 2005/11750

İncelenen Kararın:

Mahkemesi : İzmir 7. Aile Mahkemesi

Tarihi : 21/4/2004

Numarası : 2004/432-2004/650

Davacı : Nurşen Tokdil

Davalı : Hatice Tokdil-İbrahim Çalhan-Evlat Edinilmek İstenen Merve Çalhan

Dava Türü : Evlat Edinme

TemyizEden : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığının yazısı üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Davacı vekilince 19/3/2004 tarihinde açılan davada, davalılardan Hatice Tokdil'in velayeti altında bulunan 23/7/1993 doğumlu Merve Çalhan'ın davacı tarafından evlat edinilmesine karar verilmesinin talep edildiği, mahkemece davanın kabulüne karar verildiği ve hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 305. maddesinin 2. fıkrasında;

"Evlat edinmenin her halde küçüğün yararına bulunması ve evlat edinenin diğer çocuklarının yararlarının hakkaniyete aykırı bir biçimde zedelenmemesi de gerekir."

Aynı Kanunun 316. maddesinin 3. fıkrasında ise;

"Evlat edinenin altsoyu varsa, onların evlat edinme ile ilgili tavır ve düşünceleri de değerlendirilir" hükümleri mevcuttur.

İncelenen dosyada bulunan davacıya ait nüfus kayıt örneğinden, davacının davalı Hatice Tokdil haricinde Mustafa ve Nurten Tokdil adlı iki çocuğunun daha bulunduğu anlaşılmaktadır.

Mahkemece, evlat edinenin diğer çocukları Mustafa ve Nurten Tokdil dinlenmeden, evlat edinme ile ilgili tavır ve düşünceleri değerlendirilmeden, evlat edinmenin bu çocukların yararlarını hakkaniyete aykırı bir biçimde zedeleyip zedelemeyeceği konusunda yeterli araştırma yapılmadan, evlat edinmeye muvafakat ettikleri konusunda evlat edinen ve tanığın beyanları ile yetinilerek eksik inceleme ile hüküm kurulması usul ve yasaya aykırıdır.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427/6. maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, oybirliğiyle karar verildi. 12/9/2005 (Pzt.)

[R.G. 17 Ekim 2005 – 25969]

 [İçindekilere dön](#)

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı

T.C.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

Avrupa Konseyi ve İnsan Hakları Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.AKGY.O.O-553.01.2-2005/378410

Konu : 114. Bakanlar Komitesi
Kararlarının izlenmesi

ADALET BAKANLIĞINA

(Uluslararası Hukuk ve Dış ilişkiler Genel Müdürlüğü)

- ilgi: a) 12.08.2005 tarih ve B.03.0.UİG.0.00.00.0.3.8.17.1999-068818 sayılı yazıları.
b) 08.08.2005 tarih ve B.03.0.UİG.0.00.00.07.3.5.33.1980-067162 sayılı yazıları.
c) 02.08.2005 tarih ve AKGY/328576 sayılı yazımız.
d) 27.07.2005 tarih ve B.03.0.UİG.0.00.00.0.3.8.17.1999-064793 sayılı yazıları.
e) 19.07.2005 tarih ve AKGY/307376 ve 308246 sayılı yazılarımız.

Bilindiği üzere, 12-13 Mayıs 2004 tarihlerinde yapılan Avrupa Konseyi (AK) 114. Bakanlar Komitesi toplantısında Avrupa insan Hakları Sözleşmesi (AİHS) sisteminin etkinliğinin güçlendirilmesi konusunda kabul edilen kararlar arasında yer alan Tavsiye Kararlarıyla ilgili üye Ülkelerdeki düzenleme ve uygulamalara ilişkin güncelleştirilmiş bilgilerin derlenmesi kararlaştırılmıştı (ilgi yazılarımız). Bu çerçevede, AİHS'nin etkinliğinin güçlendirilmesi ile ilgili olarak ilgili kurumlarımızdan sağlanan bilgiler (İlgi yazılan) ışığında AK Nezindeki Daimi Temsilciliğimizce hazırlanan notlar AK Sekreteryası'na iletilmiştir.

Bu kez, 114. Bakanlar Komitesi Kararı'nın kapsamına giren, beş Tavsiye Kararı'nın Daimi Temsilciliğimiz tarafından yapılan çevirileri ekte sunulmaktadır. Sözkonusu çevirilerin yetkili makamlarımıza dağıtılmasını ve mümkünse Yargı Mevzuatı Bülteni'nde ve/veya uygun görülecek diğer bir yayında yayınlattılması hususunun değerlendirilmesini izinlerine saygılarımla arz ederim.

Bakana.

Ek: 24 sf.

Erdoğan İŞCAN
Elçi
Avrupa Konseyi ve insan Hakları
Genel Müdür Yardımcısı

AVRUPA KONSEYİ BAKANLAR KOMİTESİ

Bakanlar Komitesinin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının ardından, bazı davalarda, ulusal düzeyde, yargılamanın yenilenmesi veya davanın yeniden açılmasına ilişkin R(2000)2 sayılı Tavsiye Kararı¹

(Bakanlar Komitesi tarafından, 19 Ocak 2000 tarihinde, Delegeter Komitesi'nin 694. toplantısında kabul edilmiştir)

Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Statüsü'nün 15.b maddesi uyarınca,

Avrupa Konseyi'nin amacının üyeler arasında daha yakın bir birlik kurmak olduğunu dikkate alarak,

İnsan :Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi'ni (Sözleşme) göz önüne alarak,

Sözleşme'nin 46. maddesi uyarınca, Taraf Devletlerin taraf oldukları uyuşmazlıklara ilişkin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (Mahkeme) nihai kararlarına her durumda uymayı taahhüt ettiklerini ve Bakanlar Komitesi'nin bunların uygulanmasını izlediğini kaydederek,

Belirli koşullarda, yukarıda belirtilen yükümlülüğün, Mahkemenin, Sözleşme'nin 41. maddesi uyarınca hükmettiği tazminatın yanısıra, zarar gören tarafı mümkün olduğu Ölçüde, Sözleşme ihlalinden önceki durumuna döndürecek (*restitutio in integrum*) önlemler ve/veya genel önlemler alınmasını gerekli kılabileceğini gözönünde bulundurarak.

Davalı Devletin yetkili makamlarının, ulusal hukuk düzenindeki olanakları dikkate alarak *restitutio in integrum 'u gerçekleştirilebilecek en uygun önlemleri belirleme* durumunda olduğunu kaydederek,

¹ Bakanlar Komitesi'ne AIHS'nin eski 32. maddesiyle tanınan yargı benzeri işlevler, yakında sona ereceği için, Bakanlar Komitesi Komitesi Kararlarına değinilmemiştir. Ancak, bu tavsiye kararı kabul edildiğinde hala incelenmekte olan davalar bulunduğu takdirde, bu tavsiye kararı, sözkonusu davalar hakkında da geçerlidir.

Bununla birlikte, Bakanlar Komitesi'nin Mahkeme kararlarını denetlemekle ilgili uygulaması, bazı istisnai durumlarda, yargılamanın yenilenmesi veya davanın yeniden açılmasının, *restitutio in integrum* için yegane çözüm olmasa da, en etkin yol olduğunu gösterdiğini göz önüne alarak,

- I. Bu düşünceler ışığında, Taraf Devletleri, ulusal düzeyde mümkün olduğunca *restitutio in integrum*'ü sağlayacak yeterli olanakların bulunup bulunmadığını belirlemeye davet eder;
- II. Taraf Devletleri, Mahkeme'nin Sözleşme'nin ihlal edildiğini saptadığı ve özellikle aşağıda belirtilen durumlarda, ulusal hukuk sistemlerinde davanın yeniden açılması da dahil olmak üzere, yargılamanın yenilenmesi için yeterli olanakların bulunup bulunmadığını belirlemeye teşvik eder:
 - (i) zarar gören taraf, ulusal mahkeme kararı uyarınca çok ciddi olumsuz sonuçlardan etkilenmeye devam ediyorsa ve bu sonuçlar tazminat yoluyla tam olarak giderilemiyor ve yargılamanın yenilenmesi veya davanın yeniden açılması dışında düzeltilemeyecek ise,
 - (ii) Mahkemenin kararı, aşağıdaki sonuçlara varıyorsa,
 - (a) başvuru konusu ulusal mahkeme kararı esası yönünden Sözleşme'ye aykırılık içeriyorsa,
 - (b) saptanan ihlaller, şikayet konusu yargılamanın sonucuna ilişkin ciddi şüphe uyandıracak ağırlıkta usul hataları veya eksikliklere dayanıyorsa.

**AVRUPA KONSEYİ
BAKANLAR KOMİTESİ**

Bakanlar Komitesi'nin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının üye Devletlerde yayımlanıp, dağıtılmasına ilişkin Rec(2002)13 sayılı Tavsiye Kararı

(Bakanlar Komitesi tarafından, 18 Aralık 2002 tarihinde, Delegeler Komitesi'nin 822. toplantısında kabul edilmiştir)

Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Statüsünün 15.b maddesi uyarınca, Avrupa'da kamu düzenini koruyan bir anayasal belge olarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 'nin (AİHS) ve özellikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatlarının önemi gözönünde bulundurularak;

AİHM kararlarına ulaşımın kolaylaştırılmasının , AİHS'nin iç hukukta etkin bir şekilde uygulanmasında AİHM kararları açısından uyumunun sağlanması ve ihlallerin önlenmesi açısından zorunlu olduğunu dikkate alarak;

Sırasıyla AİHM'nin izlediği uygulamalar, AİHM kararlarının yerine getirilmesinin denetlenmesi çerçevesinde Bakanlar Komitesi'nin ile AİHM kararlarının üye devletlerde yayımlanıp dağıtılması konusundaki muhtelif uygulamalarını dikkate alarak;

Üye Devletlerin, 3-4 Kasım 2000 tarihinde Roma'da yapılan İnsan Hakları konusunda Avrupa Bakanlar Konferansında "AİHS'nin tercüme edilerek, ulusal makamlara ve özellikle de mahkemelere yaygın olarak dağıtmaya ve AİHM içtihatındaki gelişmelerin üye Devletin dil ya da dillerinde yeterince erişilebilir olmasına" teşvik edildiği dikkate alınarak;

Yargı kararlarının yayımlanıp, dağıtılması konusunda üye Devletler arasında farklı uygulamalar bulunduğunu göz önüne alarak;

Avrupa Konseyi Statüsünün 12. maddesi uyarınca, Avrupa Konseyinin resmi dillerinin İngilizce ve Fransızca olduğunu hatırlatarak;

Üye Devletlerin,

- Ülkedeki dil veya dillerdeki AİHS metninin,
- AİHM kararlarının,

Yayımlanması ve dağıtılması konusundaki uygulamalarını, aşağıdaki mülahazalarla, yeniden gözden geçirmesini tavsiye eder,

* * *

3-Üye devletlerin aşağıdaki hususları yerine getirmesi önem taşımaktadır:

- i) AİHS metninin, etkin olarak bilinmesini, ulusal makamlar ve özellikle de mahkemeler tarafından uygulanabilmesini sağlayacak şekilde, Ülkedeki dil veya dillerde yayımlanması ve dağıtılması;
- ii) AİHS'nin Önemli içtihat değişikliği oluşturan veya davalı Devlet tarafından özel önlemler alınmasını gerektiren kararlarının, tamamının veya esasına ilişkin kısmı içeren özetinin (kararın orijinal metnine gerekli atıflar yapılmak suretiyle), Ülkedeki dil veya dillerde, Özellikle resmi gazetede, ilgili bakanlıkların bültenlerinde, hukuk dergilerinde ve gerektiğinde internet siteleri de dahil olmak üzere, hukuk camiasının genellikle yararlandığı diğer iletişim organlarında, devletin veya özel şahısların girişimiyle, hızlı ve yaygın olarak yayımlanması;
- iii) AİHS sistemi ve AİHM'nin temel kararları hakkında bilgi edinilmesini sağlamak üzere, ders kitabı ve diğer yayın formatında, düzenli olarak, ülkedeki dil veya dillerde, kağıt ve/veya elektronik ortamda yayın yapılmasının teşvik edilmesi;
- iv) Ülkede hukuk araştırmasında yaygın olarak kullanılan ulusal internet sitelerinde, AİHM'nin internet sitesinin <http://www.echr.coe.int> belirtilmesinin çok yaygın biçimde tanıtılması;
- v) Yargı organlarının AİHM kararlarına basılı ya da elektronik ortamda veya gerekli olanaklar sağlanmak suretiyle internet ortamından ulaşmalarının sağlanması;
- vi) Görev alanlarına giren konulardaki AİHM kararlarının, mahkemelere, güvenlik güçlerine, cezaevi idaresine, sosyal kurumlara, gerektiğinde baro ve meslek örgütleri gibi hükümet dışı kuruluşlara, gerektiğinde bir bilgi notu veya genelgeyle birlikte ivedilikle dağıtılması;
- vii) Bir davayla doğrudan ilgisi olan ulusal makamların veya diğer kurumların, örneğin karar örnekleri gönderilmek suretiyle, AİHM kararı ya da kabul edilebilirlik kararından ivedilikle haberdar edilmesi;
- viii) Yayımlanmış olan AİHM karar ve kabul edilebilirlik kararlarının derlenerek, Avrupa Konseyi'nin resmi dilleri dışındaki dillerde yayımlanması veya elektronik ortama aktarılması konusunda, işbirliği olanaklarının değerlendirilmesi.

Yasa tasarılarının, mevcut yasaların ve idari uygulamaların Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde belirtilen standartlara uyumluluğunun incelenmesi konusunda Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı Rec(2004)5

(Bakanlar Komitesi'nin 114. Oturumunda 12 Mayıs 2004 tarihinde kabul edilmiştir.)

Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Statüsü'nün 15.b Maddesi uyarınca, Avrupa Konseyi'nin amacının üyeleri arasında daha yakın birliğin sağlanması olduğunu, ve bu amacın yerine getirilmesi için en önemli yöntemlerden birinin İnsan hakları ve temel özgürlüklerin muhafazası ve geliştirilmesi olduğunu dikkate alarak,

insan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi'nin (bundan böyle "Sözleşme" olarak atıfta bulunulacaktır) Avrupa'daki insan haklarının korunması için temel referans noktası olarak kalması gerektiği yönündeki inancını yineleyerek, ve Sözleşme tarafından kurulan kontrol sisteminin uzun vadeli etkinliğini garanti etmek amacıyla tedbirler almak yönündeki taahhüdünü hatırlatarak,

I. Maddesi uyarınca, Sözleşmede garanti edilen hak ve özgürlüklerin öncelikle ulusal düzeyde korunacak ve ulusal makamlarca uygulanacak olmasının, Sözleşme tarafından oluşturulan denetim mekanizmasının ikincil niteliğini gösterdiğini hatırlatarak,

Bu bağlamda Sözleşmenin, tüm taraf Devletlerin iç hukuk düzenlerinin bir parçası olduğunu memnuniyetle karşılayarak ve bu kapsamda ulusal mahkemelerin oynadığı Önemli rolü kaydederek,

46. Maddenin 1. Paragrafı uyarınca, Yüksek Akit Tarafların taraf oldukları herhangi bir davada Avrupa insan Hakları Mahkemesi'nin (bundan böyle "Mahkeme" olarak atıfta bulunulacaktır) nihai kararlarına uymayı üstlendiklerini hatırlatarak.

Bununla birlikte üye Devletlerin özellikle ulusal standartlarını Mahkeme içtihadı ışığında sürekli biçimde Sözleşmedekilere uyarılma yoluyla, Sözleşmeye tam etki sağlamak amacıyla daha fazla gayret göstermeleri gerektiğini dikkate alarak,

Yasa tasarılarının, mevcut yasaların ve idari uygulamaların Sözleşmeye uyumluluğunun araştırılmasının, insan hakları ihlallerinin önlenmesi ve Mahkemeye başvuru sayısının azalması açısından gerekli olduğuna kanaat getirerek,

insan haklarının teşviki ve korunmasına yönelik ulusal kurumlar ile sivil toplum kuruluşları da dahil olmak üzere, yetkili ve bağımsız farklı kurumlarla işbirliğinin önemini vurgulayarak,

Uyumluluğun tetkiki açısından üye Devletlerdeki uygulamaların çeşitliliğini gözönünde bulundurarak,

Üye Devletlerin, ekte belirtilen iyi uygulamaları dikkate alarak,

- I. Yasa tasarılarının Mahkeme içtihadı ışığında Sözleşmeye uyumunun sistematik biçimde incelenmesi için uygun ve etkin mekanizmaların bulunmasını temin etmelerini,
- II. Mevcut yasaların ve yönetmelikler, talimatlar ve genelgeler de dahil olmak üzere idari uygulamaların uyumunu da gerektiği takdirde inceleyecek benzer mekanizmaların bulunmasını temin etmelerini,
- III. Sözleşmenin İhlalini önlemek amacıyla, mümkün olan en kısa sürede, yasaların ve idari uygulamaların uyarlanmasını temin etmelerini tavsiye eder,

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne, bu tavsiye kararının uygulanmasında yardım isteyen üye Devletlere uygun desteğin verilmesi amacıyla gerekli kaynakların sağlanması yönünde talimat verir.

Rec(2004)5 Tavsiye Kararına EK

Giriş:

1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (bundan böyle "Sözleşme" olarak atıfta bulunulacaktır) kapsamında kumlan kontrol sisteminde 11 no.lu Protokolden kaynaklanan reforma rağmen, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (bundan böyle "Mahkeme" olarak atıfta bulunulacaktır) sunulan başvuruların sayısı sürekli biçimde yükselmekle, davaların incelenmesinde ciddi gecikmelere yol açmaktadır.

2. Bu gelişme Avrupa Mahkemesi'ne erişimde daha büyük kolaylığı ve aynı zamanda Avrupa'da insan haklarının korunmasındaki sürekli gelişimi yansıtmaktadır, ancak Sözleşmede yeralan hakların başlıca garantörlerinin, ikincil olma ilkesi uyarınca Sözleşmeye taraf ülkeler olduğunun unutulmaması gerekir. Sözleşmenin 1. Maddesine göre, "Yüksek Akit Taraflar, bu Sözleşmenin 1. Maddesinde tanımlanan hak ve özgürlükleri yargı yetkileri içindeki her birey için teminat altına alacaktır." İşte bu nedenle Sözleşmede garanti edilen hak ve özgürlüklerin en etkin ve doğrudan korunması ulusal düzeyde sağlanmalıdır. Bu gereksinim, başta mahkemeler, idare ve yasama organı dahil Devletin tüm organlarını ilgilendirir.

3. Sözleşmenin Avrupa'da insan haklarını etkin biçimde koruyabilmesi için ilk şart, Devletlerin Sözleşmeyi kendi hukuk düzenlerinde ve Mahkeme içtihadı ışığında yürürlüğe koymalarıdır. Bu, özellikle, yasaların ve idari uygulamaların Sözleşmeye uyumlu olmasının sağlanmasını gerektirmektedir.

4. Bu tavsiye kararı, Devletleri, hem yasa tasarılarının, hem yürürlükteki yasaların, hem de idari uygulamaların Sözleşmeye uygunluğunun incelenmesini sağlayacak mekanizmalar oluşturmaya teşvik etmektedir, iyi uygulama Örnekleri aşağıda verilmiştir. Bu sayede tavsiye kararının uygulanması üye Devletlerde insan hakları ihlallerinin önlenmesine ve dolayısıyla Mahkemeye ulaşan davalardaki akışı kontrol altına almaya katkıda bulunabilecektir.

Yasa Tasarılarının Uyumluluğunun incelenmesi

5. Üye Devletlerin, Özellikle Sözleşme tarafından korunan hak ve Özgürlükleri etkileyebilecek yasa tasarılarının sistematik incelemesini sağlamaları tavsiye edilmektedir. Bu temel bir noktadır: Devlet, Sözleşmeyle uyumlu olup olmadığı araştırılmış bir yasaı kabul ederek, bir Sözleşme ihlalinin o yasadaki kaynaklanması ve Mahkemenin bu tür bir ihlal bulması riskini azaltır. Bunun Ötesinde, Devlet, idaresine, yargı yetkisi altındaki herkese yönelik üstlendiği eylemler için Sözleşmeye saygılı bir çerçeve sunmuş olur.

6. Bu incelemenin gerçekleştirilmesinde belirli durumlarda Avrupa Konseyi'nin desteği öngörülebilir. Özellikle din Özgürlüğü, vicdani red, enformasyon özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü, vb. konulardaki yasa tasarıları için bu tür destek halihazırda mevcuttur. Yine de, bu çerçevede varılan sonuçları dikkate alıp almamaya karar Devlete aittir.

Yürürlükteki yasaların uyumluluğunun incelenmesi

7. Uyumluluk incelemesi, uygun olduğu durumlarda, yürürlükteki kanunlar için de gerçekleştirilmelidir. Gerçekten, sürekli gelişen Mahkeme içtihadının, önceden Sözleşmeyle uyumlu olan bir yasa açısından veya yürürlüğe girmeden önce Sözleşmeye uyumluluğu tetkik edilmemiş bir yasa açısından da yansımaları olabilir.

8. Bu tür araştırmalar, polisin eylemleri, ceza yargılaması, gözaltı koşulları, yabancıların hakları gibi deneyimlerin, insan hakları ihlalleri riski olabileceğini gösterdiği alanlarla ilgili yasalar açısından özellikle önemlidir.

İdari uygulamaların uyumluluğunun incelenmesi

9. Bu tavsiye kararı, gerekli olduğu takdirde, idari düzenlemelerin uyumluluğunu da kapsamakta ve dolayısıyla insan haklarına günlük uygulamalarda da saygı gösterilmesini temin etmeyi hedeflemektedir. Gerçekten, insan haklarından yararlanmayı kısıtlayabilecek yetkilere sahip kademeler başta olmak üzere, tüm kademelerin faaliyetlerinin Sözleşmeyle uyumlu olmasını sağlayacak her türlü olanağa sahip olmaları önem taşımaktadır.

10. Tavsiye kararının, idari mevzuata bağlı olmayan idari uygulamayı da kapsadığının açıklıkla ortaya konması gerekir. Devletlerin, bunların Sözleşmeye uyumluluğunu temin etmeleri özel önem taşımaktadır.

Yapılan İncelemenin İzlenmesini sağlayan prosedürler

11. incelemelerin uygulamada etkili olması ve sadece ilgili hükmün Sözleşmeye uyumlu olmadığı ifade edilmesiyle kalmaması için, üye Devletlerin bu tür incelemelerin izlenmesini sağlamaları hayati önem taşımaktadır.

12. Tavsiye kararı, üye Devletlerin belirtilen hedeflerin gerçekleştirilmesi için eyleme geçmeleri zorunluluğunu vurgulamaktadır. Bu nedenle tetkikin ardından, üye Devletler, gerekli olduğu takdirde, yasalarını ve idari uygulamalarını Sözleşmeyle uyumlu hale getirmeye yönelik gereken inisiyatifleri süratle almalıdırlar. Bunu yapabilmek için, ve gerekli olması halinde, bir ulusal hükmün uyumsuz bulunması halinde sistematik biçimde ve derhal kullanılması gereken uygun revizyon mekanizmalarını iyileştirmeleri veya geliştirmeleri gerekmektedir. Yine de, bu uyumluluğu temin etmek için içtihat ve uygulamadaki

değişiklikleri işleme koymanın genellikle yeterli olduğuna işaret etmek gerekir. Bazı Üye Devletlerin hukuk sistemlerine göre, uyumluluk, sorun yaratan yasal tedbirlerin uygulanmaması yoluyla sağlanabilmektedir.

13. Bu tür bir uyarılama kapasitesi, Mahkeme kararlarının ihlalle ilgisi olan tüm makamlara en hızlı ve etkili şekilde duyurulması ve karar verme makamlarının uygun eğitimi vasıtasıyla kolaylaştırılmalı ve teşvik edilmelidir, Bakanlar Komitesi bu önemli konular hakkında iki özel tavsiye kararı almıştır: Sözleşme metninin ve Mahkeme içtihatlarının üye Devletlerde yayınlanması ve dağıtılması (Rec (2002)13) ve Sözleşme'nin üniversite eğitiminde ve meslek içi eğitimde öğretilmesi (Rec (2004)4).

14. Bazı Devletler, bir yargı organının, kanunun lafzı açısından gerekli uyarlamayı yapmaya yetkisi olmadığına karar vermesi halinde, hızlandırılmış yasama prosedürleri öngörmektedirler.

15. Yukarıda belirtilenler çerçevesinde, aşağıdaki olasılıklar düşünülebilir.

İyi uygulamalara ilişkin Örnekler

16. Her üye Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine uygulama ve uygulamadaki gelişmeye ilişkin bilgi vermeye davet edilir. Bunun karşılığında Genel Sekreterlik, periyodik olarak tüm üye Devletlerde mevcut örnek uygulamalarla ilgili olarak bilgi verir.

I. insan hakları koruma sisteminde yayın, çeviri, dağıtım ve eğitim

17. Başlangıçta, etkili bir uyum denetimi. Sözleşme'nin ve Mahkeme'nin ilgili içtihatlarının ulusal düzeyde özellikle elektronik ortamda ve ilgili ülkenin dilinde uygun şekilde yayımlanmasını ve dağıtımını ve insan haklarının üniversite eğitiminde ve mesleki eğitim programlarında geliştirilmesini gerektirir.

//, Kanun taslaklarının uyumunun incelenmesi

18. Kanun taslaklarının sistematik denetimi genel olarak icra organları ve parlamento düzeyinde ve bağımsız kuruluşlarla danışmalarda da bulunmak suretiyle gerçekleştirilir.

İcra organı açısından

19. Genel olarak, Sözleşme'ye ve protokollerine uygunluk, kanun taslağını hazırlayan bakanlık tarafından kontrol edilir. Buna ek olarak, uygunluğun denetimi açısından bazı üye Devletlerde, bazı bakanlıklara veya birimlere özel sorumluluk verilebilir (örneğin rektörlük, Adalet Bakanlığı ve/veya Dışişleri Bakanlığı). Bazı üye Devletler diğer görevleri yanında, Strazburg'daki Mahkeme önünde Hükümet ajanlığı görevini de yapan kişiye ulusal kanunların Sözleşme hükümleriyle uyumlu olup olmadığının denetimi görevini verebilir. Bu durumda Hükümet ajanı, yeni yürürlüğe girecek kanunlar veya mevcut kanunların değiştirilmesine ilişkin Öneriler sunmakla yetkilendirilebilir.

20. Birçok üye Devletin ulusal hukuku, bir kanun tasarısının parlamentoya, anayasa ve/veya Sözleşme ile ilgili olası sorunları da belirten ayrıntılı bir açıklayıcı raporla birlikte sunulmasını öngörmektedir. Bazı üye Devletlerde, Sözleşmece uygunluğa ilişkin resmi bir açıklama da gerekmektedir. Bir üye Devlette, yasa tasarısıyla ilgili bakanın

parlamento önünde tasarı hükümlerinin Sözleşmece uygun olduğunu tevsik etmesi veya böyle bir açıklama yapamayacağı durumlarda, tasarımın parlamento tarafından incelenmesini istediğini belirtmesi gerekmektedir.

Parlamento bakımından

21. İcra makamlarının uyum incelemesine ek olarak, parlamentonun hukuk birimleri ve /veya parlamentodaki değişik komisyonlar tarafından inceleme yapılır.

Diğer danışmalar

22. İnsan hakları standartlarına uyumun sağlanması bakımından yasama sürecinin çeşitli aşamalarında danışmalar öngörülebilir. Bazı durumlarda, danışma isteğe bağlıdır. Bazı hallerde ise, eğer yasa tasarısı temel hakları etkileyecek durumdaysa belirli bir kurumun örneğin bazı üye ülkelerde Danıştay'ın görüşünün alınması yasa gereği zorunludur. Hükümetin gerekli görüşü almaması halinde, kanun tasarısı biçimsel açıdan sakat sayılır. Aldığı görüşü dikkate almamaya karar vermesi halinde, Hükümet bu kararından doğacak politik ve hukuki sonuçlara katlanır,

23. İnsan hakları alanında yargısal olmayan kurumlardan zorunlu veya ihtiyari görüş alınması sistemi de öngörülebilir. Bunlar özellikle insan haklarının geliştirilmesi ve korunmasıyla ilgili bağımsız ulusal kuruluşlar, ombudsmanlar veya yerel veya uluslar arası hükümet dışı organizasyonlar, enstitüler veya insan hakları merkezleri veya barolar vs. olabilir,

24. İnsan haklarıyla ilgili yasa tasarılarının Sözleşme'ye uygunluğu hakkında Avrupa Konseyi uzmanlarından veya organlarından, özellikle de Hukuk Yoluyla Demokrasi için Avrupa Komisyonu'ndan ("Venedik Komisyonu") görüş alınabilir. Bu görüş talebi Sözleşme'ye uygunluğun iç denetiminin yerine geçemez.

III. Yürürlükteki yasaların ve idari uygulamaların uyumunun denetimi

25. Üye Devletlerden sistematik olarak mevcut tüm kanunlarını, yönetmeliklerini ve idari uygulamalarının Sözleşmeye uyumunu kontrol etmeleri istenmemekle birlikte, örneğin başka bir Üye Devlet hakkında Mahkeme tarafından verilen yeni bir karar veya bir yasa veya yönetmeliğin iç hukukta uygulanması sonucunda, bu tür bir çalışmaya girmek gerekli olabilir.

46. madde bağlamında üye Devleti doğrudan ilgilendiren bir karar çıkması durumunda bu Devlet, almakla yükümlü olduğu önlemleri yerine getirme mecburiyeti altına girer.

icra makamları bakımından

26. Bazı üye Devletlerde, yasanın inisiyatifini üstlenmiş olan bakanlık, Mahkeme'nin içtihatındaki son gelişmeleri bilmeyi de gerektiren bir sorumluluk çerçevesinde yürürlükteki düzenleme ve uygulamaların uyumunu denetlemekle yükümlüdür. Diğer bazı üye Devletlerde, son içtihat gelişmeleri hakkında bağımsız kuruluşların ve özellikle mahkemelerin dikkatini çekmekte bazı hükümet organları görevlendirilmektedir. Bu husus, Sözleşme sistemine uygun olarak temel eğitim ile meslek içi eğitimin önemini ortaya koymaktadır. Devletin yetkili organları, yerel ve

merkezi makamlardaki sorumlular tarafından ihlallerin Önlenmesi bakımından Sözleşme ve Mahkeme içtihadının gözönüne alınmasını sağlamalıdır.

Parlamento bakımından

27. Uygunluğun denetimi talepleri parlamento görüşmeleri çerçevesinde yapılabilir.

Yargı organları bakımından

28. Uygunluk incelemesi, hukuksal çıkarı olan bireyler tarafından mahkemelere getirilen davalar çerçevesinde veya doğrudan o yasadaki etkilenmeyen kişiler veya kurumlar aracılığıyla yapılabilir (örneğin Anayasa Mahkemesi denetimi).

Bağımsız yargı dışı kuruluşlar bakımından

29. Başka görevlerine ek olarak bağımsız yargı dışı kuruluşlar ve özellikle insan haklarının geliştirilmesi ve korunması için çalışan ulusal kuruluşlar ve ombudsmanlar yasaların ve özellikle Sözleşme'nin ulusal hukukta nasıl uygulandığının denetlenmesinde önemli bir rol oynarlar. Bazı üye Devletlerde, bu kuruluşlar belirli şartlar altında bireysel şikayetleri gözönüne alır ve kendi inisiyatifleriyle soruşturma başlatırlar. Mevcut yasalardaki eksikliklerin düzeltilmesine çalışırlar ve bu amaçla parlamento ve hükümete resmi bildirimlerde bulunurlar.

İç hukuk yollarının iyileştirilmesine ilişkin Bakanlar Komitesi'nin Üye Devletlere Tavsiye Kararı Rec (2004)6

(Bakanlar Komitesi tarafından 12 Mayıs 2004 tarihinde 114. oturumda kabul edilmiştir.) Bakanlar Komitesi Avrupa Konseyi Statüsünün 15. maddesinin b fıkrası uyarınca;

Avrupa Konseyinin amacının Üyeleri arasında daha yakın bir birliğin sağlanması ve bu amaca ulaşılması için en önemli yöntemlerden birinin insan hakları ve temel hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi olduğu göz önünde bulundurarak;

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (Sözleşme) Avrupa'da insan haklarının korunması açısından başlıca referans noktası kalmasının şart olduğu konusundaki inancını tekrar ederek ve Sözleşme tarafından kurulmuş olan denetim mekanizmasının uzun süreli etkinliğini garanti edecek önlemleri alma konusundaki taahhüdünü hatırlatarak;

1. maddesi uyarınca, Sözleşme ile güvence altına alınan hak ve özgürlüklerin öncelikle ulusal düzeyde korunmasını ve ulusal makamlarca uygulanmasını öngören Sözleşme'deki denetim mekanizmasının İkincil niteliğini hatırlatarak;

Bu çerçevede Sözleşme'nin artık bütün Üye Devletlerin iç hukuk sistemlerinin bir parçası olmasını memnuniyetle karşılayarak;

Sözleşme'nin 13. maddesinin gerektirdiği şekilde, üye Devletler Sözleşme'de yer alan hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine dair savunulabilir şikayeti olan herkesin iç hukuk makamları önünde etkin bir iç hukuk yoluna başvurabileceklerini garanti altına almalarının önemini vurgulayarak;

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (Mahkeme) içtihatları ışığında etkin iç hukuk yolunun sağlanması zorunluluğunun yanısıra, devletlerin ihlale yol açan sorunları çözüme konusundaki yükümlülüğünü hatırlatarak;

Mahkemeye yapılan başvuruların niteliği ve sayısı ile Mahkeme'nin verdiği kararların, Üye Devletler açısından, her koşulda ve özellikle yargılamanın uzunluğu davalarında etkin iç hukuk yolları sağlamak zorunluluğunun her zamankinden daha fazla önem taşıdığını kaydederek;

Savunulabilir bütün iddialar için etkin iç hukuk yollarının, bir yandan yapılan başvuruların azalması, Öte yandan da ulusal hukukta gerektiği gibi incelenmiş olmasının daha sonra Mahkeme tarafından İncelenmesini kolaylaştıracağı bakımından Mahkeme'nin iş yükünü azaltabileceğini gözönünde bulundurarak;

İç hukuk yollarının özellikle aynı konuda tekrarlanan başvurular için geliştirilmesinin de Mahkeme'nin iş yükünün azalmasına katkıda bulunabileceğini vurgulayarak; Üye Devletlere ekteki en iyi uygulama örneklerini de gözönüne alarak tavsiye eder:

I. Mahkeme'nin içtihatları ışığında Sözleşme'nin ihlali konusunda savunulabilir iddiası olan herkese etkin iç hukuk yolu sağlanması ve bu yolun etkili olması, bir başka deyişle, başvurunun esas hakkında bir kararla sonuçlanması ve ihlal bulunması durumunda yeterli tazminat verilmesini sağlayabilmesi;

II. iç hukuk ve uygulamadaki genel ve yapısal eksikliklere işaret eden mahkeme kararlarının ardından, varolan iç hukuk yollarının incelenmesi ve Mahkeme önüne aynı konudaki davaların gelmesini önlemek amacıyla gerekli durumlarda etkili iç hukuk yollarının oluşturulması;

III. Yukarıda belirtilen I ve II. maddeler bakımından, yargılamanın uzunluğu konusunda savunulabilir başvurular açısından etkin iç hukuk yollarının bulunmasına özel Önem gösterilmesi.

Avrupa Konseyi Genel Sekreterini bu tavsiye kararını uygulamak için yardım talep eden üye Devletlere gerekli kaynakların sağlanması konusunda görevlendirir.

Rec (2004)6 sayılı Tavsiye kararına ek

Giriş

1. 3-4 Kasım 2000 tarihlerinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 50. yıldönümü kutlamak amacıyla Roma'da düzenlenen Bakanlar Konferansı², sözleşme'de yer alan hak ve Özgürlüklerin hayata geçirilmesinde ve ihlalleri önlemek için hukuki araçların sağlanmasında ve gerektiğinde tazmin edilmesinde temel sorumluluğun üye Devletlerde olduğunu vurguladı. Bu, Sözleşme'nin ihlali durumunda Sözleşme'nin 13. maddesi³ uyarınca etkili iç hukuk yolu sağlanmasını gerektirmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (Mahkeme)⁴ içtihatları üye Devletlerin üzerindeki bu yükümlülüğün kapsamını aşağıdaki hususlarla belirlemiştir:

- 13. madde, iç hukukta, Sözleşme'de yer alan hak ve Özgürlükleri güvence altına alan bir yolun varolmasını garanti eder.
 - Bu madde, Sözleşme'de yer alan herhangi bir "savunulabilir iddianın" esas ile ilgilenen bir iç hukuk yolunun varlığını ve uygun bir biçimde giderilmesini gerekli kılar. Bu yükümlülüğün kapsamı şikayetin niteliğine göre değişir. (Ancak, bu yol kanunda ve uygulamada etkin olmalıdır,
 - Bu, Özellikle Sözleşme'ye aykırı olan ve etkileri potansiyel olarak geri dönülemez olan işlemlerin icrasının engellenmesini gerektirir;

² Avrupa İnsan Hakları Bakanlar Konferansı, bkz, Avrupa'da ve Ulusal düzeyde İnsan Hakları korunmasına dair kurumsal ve işlevsel düzenlemeler Karar No. 1, paragraf 14.İ Bölüm A ("Sözleşme'nin uygulanmasının üye devletlerde geliştirilmesi")

³Madde 13: "Bu Sözleşme'de tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ulusal bir makama etkili bir başvuru yapabilme hakkına sahiptir." Bu ek madde 2 ve 3 gibi bağımsız haklardan kaynaklan usuli garantileri kapsamamaktadır.

⁴ Bkz. Conka Belçika'ya karşı 5 Şubat 2002 tarihli karar (paragraf 64 ve devamı) |

- 13. maddede atıf yapılan "makam"ın yargısal bir makam olması şart değildir, ancak bu makamın yetkileri ve sağladığı garantiler, nezdinde yapılan başvurunun etkinliğinin değerlendirilmesinde dikkate alınabilir,
- 13. madde anlamında iç hukuk yolunun etkin olması, başvuran için her zaman olumlu sonucu garanti ettiği anlamına gelmez, buna karşılık, asgari bir sürati gerektirir,

2. Yakın geçmişte, Mahkemenin önündeki tek sorunu oluşturmamakla birlikte, Özellikle yargılamanın uzunluğuna dair etkili iç hukuk yollarının varlığının önemi Mahkemeye yapılan birçok başvurunun kaynağı olması nedeniyle vurgulanmıştır⁵.

3. Mahkeme, giderek artan sayıda başvuruyu karşı karşıyadır. Bu durum, Mahkemenin uzun dönemdeki etkinliğini tehlikeye sokmakta ve bu nedenle üye Devletlerin güçlü bir tepki göstermelerini gerektirmektedir⁶. Bu çerçevede etkili iç hukuk yollarının varlığı özellikle önem kazanmaktadır. Varolan iç hukuk yollarının etkinleştirilmesinin, Mahkemenin iş yükü üzerinde büyük olasılıkla, nicelik ve nitelik bakımından yansımaları olacaktır:

- bir yandan, başvuru sayısında azalma olabilir: başvurular iç hukukta etkili bir biçimde incelendiği takdirde, daha az başvuran Mahkeme'ye başvurmadan başka çaresi kalmadığını hissedebilir.
- diğer taraftan, iç hukuk yollarının etkinleştirilmesi ile ulusal hukuka bağlı bir makam tarafından önceden davanın esası hakkında yapılmış bir inceleme Mahkeme'nin başvuruları incelemesini kolaylaştıracaktır.

4. Bu tavsiye kararı üye Devletleri, Mahkeme'nin içtihatları ışığında kendi hukuk sistemlerini incelemeye ve ihtiyaç hâlinde, madde 13'de güvence altına alınan etkili başvuru hakkını sağlamak amacıyla, gerekli ve uygun Önlemleri, yasa ya da içtihat değişikliği yoluyla, almaya teşvik eder. Bu inceleme düzenli olarak ya da Mahkeme'nin verdiği bir karardan sonra yapılabilir.

5. Üye Devletlerin Hükümetleri belirli alanlarda varolan iç hukuk yollarının etkinliğini artırmak amacıyla iyileştirme önerilerinde bulunmak üzere uzmanlardan çalışma yapmalarını isteyebilirler. Ulusal insan Hakları kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları bu çalışmalara katılabilirler. İç hukuk yollarının ulaşılabilirliği ve etkinliği devamlı gözden geçirilmeli ve buna özellikle Sözleşme'deki hak ve özgürlükleri etkileyen yasalar yapılırken dikkat edilmelidir. Bu tavsiye kararı ile yasa tasarılarının, mevcut yasaların ve idari uygulamaların Sözleşme'de belirtilen standartlara uyumluluğunun tetkiki konusundaki Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararı arasında açık bir bağlantı bulunmaktadır.

6. Yukarıdaki çerçevede, aşağıdaki mülahazalar gözönüne alınabilir:

⁵ Kudla Polonyaya karşı 26 Ekim 2000 tarihli karar

⁶ Bkz Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 14 Mayıs 2003 tarihli bildirisini "Avrupa insan Hakları Mahkemesi'nin uzun süreli etkinliğinin güvence altına alınması"

İç hukuk düzeninin ayrılmaz bir parçası olarak Sözleşme

7. Etkin bir iç hukuk yolunun varlığı için ilk şart Sözleşme haklarının ulusal hukuk sisteminde korunmasıdır. Bu çerçevede, Sözleşme'nin tüm üye Devletlerin iç hukuk düzenlerinin ayrılmaz bir parçası haline gelmesi memnuniyetle karşılanan bir gelişmedir. Bu gelişme etkin yolların kullanılabilirliğini arttırmaktadır. Bu durum, ayrıca, mahkemelerin ve icra makamlarının iç hukukun uygulanmasında, artan bir şekilde Mahkeme'nin içtihatlarına itibar etmeleri ve ülkelerini doğrudan ilgilendiren davalarda Mahkeme'nin kararına uyma yükümlülüklerinin bilincinde olmalarıyla da desteklenmektedir, (bakınız sözleşme'nin 46 ncı maddesine) Bu eğilim, Rec(2000)2⁷ Tavsiye Kararı uyarınca, Mahkeme tarafından saptanmış olan ihlaller hakkında yetkili ulusal makamların belirli adli kovuşturmaları yeniden inceleme ya da yeniden açma imkanlarıyla da güçlendirilmektedir.

8. iç hukuk yollarının geliştirilmesi ayrıca, ulusal makamların iç hukuku uygularken, Sözleşmeden kaynaklanan gereklilikleri, özellikle Ülkeleri hakkındaki Mahkeme kararlarının sonuçlarını, göz Önünde bulundurmaya yönelik olarak tamamlayıcı önlem almalarını gerektirir. Bu, Özellikle, AIHM içtihatlarının yayınlanması ve dağıtılması (gerekirse ilgili ülkenin ulusal dil/dillerine çevrilerek) ve bu gereklilikler hususunda hakim ve diğer devlet görevlilerinin eğitimi anlamına gelmektedir. Bu nedenle, bu tavsiye kararı Bakanlar Komitesi'nin bu alanlarda kabul etmiş olduğu diğer iki tavsiye kararıyla yakından bağlantılıdır.⁸

özel iç hukuk yolları ve genel iç hukuk yolu

9. Sözleşme'nin ihlalden kaynaklanan çoğu iç hukuk yolu belirli bir uygulanma alanı hedeflemektedir. Daha önceki deneyimler, uygun şekilde yapılandırılması ve uygulanması durumunda, "Özel iç hukuk yolları" na ilişkin sistemlerin çok etkili olabileceğini ve hem Mahkeme'ye yapılan şikayetlerin, hem de uzun süreli bir incelemeyi gerektiren başvuruların sayısını sınırlandırılabilirliğini göstermektedir.

10. Bazı üye Devletler, ayrıca, mevcut özel iç hukuk yolları ile çözülemeyen şikayetler için genel iç hukuk yolları (örneğin Anayasa Mahkemesi) tesis etmektedir. Bazı üye Devletlerde, sözkonusu genel iç hukuk yolları diğer hukuki yollar tüketilmeden önce ya da diğer iç hukuk yollarıyla paralel bir şekilde uygulanmaktadır. Bazı üye Devletler, bu önleme başvurulabilmesi için anayasal hakları açıkça ihlal etmiş olması ve bu talebin reddedilmesinin ise başvuran için ciddi ve giderilemez sonuçlar doğurması şartını eklemektedirler. Bu şekilde genel iç hukuk yolları olan ülkelerin AIHM önünde daha az başvuruları bulunduğu vurgulanması isabetli olur.

⁷Bakanlar Komitesi'nin 19 Ocak 2000 tarihinde Delegation Komitesi'nin 694. toplantısında kabul ettiği, üye devletlere Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararları sonrasında, ulusal düzeyde belirli davaların yeniden açılması ya da yeniden incelenmesi hakkında Rec(2002)2 Sayılı Kararı.

⁸. Bakanlar Komitesi'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi metninin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının (18 Aralık 2002 tarihinde Delegation Komitesi'nin 822. toplantısında kabul edilmiştir) üye devletlerde basılması ve dağıtılması hakkında Rec(2002)13 sayılı Karar ile Avrupa Konseyi'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin üniversite eğitimi ve mesleki eğitim hakkında 12 Mayıs 2004 tarihinde Bakanlar Komitesi'nin 114. toplantısında kabul ettiği Rec(2004)4 sayılı Karar.

11. Öte yandan, kendi anayasal geleneklerini ve özel koşullarını dikkate alarak, Sözleşme haklarının gerekli şekilde korunmasını sağlayan en uygun sistemin hangisinin olduğunu belirlemek üye Devletlerin yetkisi dahilindedir.

12. Seçilen sistem hangisi olursa olsun, halihazırdaki deneyim, çoğu üye Devletin iç hukuk yollarının ulaşılabilirliği ve /veya etkinliği konusunda hala eksiklikleri bulunduğunu ve bunun sonucunda AİHM'nin iş yükünün giderek arttığını göstermektedir.

“Pilot” dava sonrasında iç hukuk yolları

13. Ulusal hukuktaki ya da uygulamadaki yapısal ya da genel eksiklikler ortaya koyan bir karar ("pilot dava") verildiğinde ve aynı sorun hakkında Mahkeme Önünde çok sayıda başvuru bulunduğu ya da yeni başvuru yapıldığında ("tekrarlanan başvurular"), ilgili davalı Devlet, olası başvurulara, halihazırdaki başvurulara da uygulanabilecek, yetkili ulusal makamlar nezdinde etkin bir iç hukuk yolu sağlamalıdır. Bu tür süratli ve etkin bir iç hukuk yolu, Sözleşme sisteminin ikincillik ilkesi ışığında, başvurulara zararlarının ulusal düzeyde giderilmesini sağlar.

14. Bu tip iç hukuk yollarının yaratılması, Mahkeme'nin iş yükünü ciddi bir şekilde azalmasında katkısı olabilir. Pilot kararın süratle uygulanması yapısal sorunun çözümü ve aynı konudaki yeni başvuruların önlenmesinde önemli olmakla birlikte, sorunun çözüme kavuşturulmasından önce bundan etkilenmiş olan belirli bir kişi kategorisi oluşmuş olabilir. Bu kategorideki kişiler için ulusal düzeyde çözüm sağlamayı amaçlayan yolların varlığı, Mahkemeyi, bu kişileri bu yeni yola başvurmaya davet etmeye ve uygun bulması durumunda, başvuruları kabuledilemez bulmaya yönlendirebilir.

15. Sözkonusu yapısal problemin niteliği ve bu sorundan etkilenen kişinin Mahkeme'ye başvurup başvurmadığına bağlı olarak, bu amaç doğrultusunda çeşitli seçenekler mümkündür.

16. Özellikle, pilot bir kararla yapısal bir sorun saptandığında, ilgili Devlet Özel bir iç hukuk yolunu yürürlüğe koymanın ya da mevcut iç hukuk yolunu yasal düzenlemeyle ya da hukuki yorumla genişletmenin yerindeliğini değerlendirmek açısından durumun Özelliklerine uygun bir yaklaşım izleyebilir.

17. Her davayı ayrı ayrı inceleme yaklaşımı çerçevesinde, Devletler, uygun buldukları takdirde, Mahkemeyi bu davalarla ilgilenmekten kurtarmak ve uygun olduğunda, sözkonusu kişilere daha hızlı çözüm sağlamak için, Sözleşme'nin ihlalinin tespit edildiği pilot davalarda davanın yeniden açılması olasılığını öngörebilirler. Bu bağlamda, Bakanlar Komitesi'nin Rec(2000)2 Tavsiye Kararı'nda ortaya konan kıstaslar esin kaynağı oluşturabilir.

18. Hükümetler, bir pilot karar sonrasında oluşturulan özel iç hukuk yolları hakkında, tekrarlanan başvurularda dikkate alabilmesi bakımından Mahkemeyi süratle bilgilendirmelidirler.

19. Bununla birlikte, Mahkeme'nin yapısal sorun saptadığı her kararından; sonra, yeni iç hukuk yolu yaratmak ya da mevcut iç hukuk yollarına belirli bir geçmişe dönük etki vermek gerekli ya da isabetli olmaz. Belirli durumlarda, başvuruları, özellikle yasal değişikliklerden sonra ancak yürürlüğe girebilecek iç hukuk yollarını yeniden tüketmeye zorlamamak açısından Mahkeme'nin başvuruları incelemeye devam etmesi şıkkı tercih edilebilir.

Yargılama süresinin makul olmadığına ilişkin savunulabilir iddia bulunan durumlarda İç hukuk yolları.

20. Mahkemede çok sayıda olan, makul süreyi aşan yargılama iddialarına ilişkin davalarda etkin iç hukuk yolları konusu bugün özellikle güncel bir konudur. Bu nedenle, Mahkeme, 26 Ekim 2000 tarihli Polonya'ya karşı Kudla kararında, Sözleşme'nin 13. maddesi gereğince, bu tip davalarda etkin bir iç hukuk yolu bulunmasının Önemini vurgulamıştır Mahkeme'nin bu kararından güç alan Üye Devletler ihlallerin tespiti ve bu alanda uygun bir zarar giderme yolunun bulunması için etkin iç hukuk yolu sağlamak amacıyla çeşitli çözümler önermişlerdir.

Makul yargılama süresi

21. Çoğu üye Devlet, çeşitli yöntemlerle (azami süre, yargılamanın hızlandırılmasını talep hakkı olasılığı) kendi ulusal hukuklarında yargılamanın makul sürede kalmasını sağlamaktadırlar. Bazı Üye Devletlerde, ceza, hukuk ve idari yargılamanın her aşaması için azami süre belirtilmektedir. Sözleşme'nin üye Devletlerin iç hukuk sistemiyle bütünleşmesi, özellikle Sözleşme'nin 6. maddesinde düzenlenen makul sürede yargılanma şartı, bu alandaki ulusal hukuk koşullarını güçlendirmiş ve tamamlamıştır.

Gecikmelerin önlenmesi, yargılamanın hızlandırılması

22. Adli yargılamadaki sürelerle, özellikle ceza yargılamasında, uyulmadığı ya da yargılama süresinin makul süreyi aştığı durumlarda, çoğu üye Devletin ulusal hukuku, ilgilinin prosedürü hızlandırma talebinde bulunabilmesini öngörmektedir. Bu talebin kabulü durumunda, mahkemenin ya da duruma göre savcının, belirli bir süre içinde soruşturmanın kapatılması ya da duruşma için tarih belirlenmesi gibi, belirli usuli önlemler alması gerektiğine ilişkin bir karar alınmasına yol açabilir. Bazı Üye Devletlerde, mahkemeler yargılamanın belirli tarihten önce sonuçlandırılması gerektiğine karar verebilmektedirler. Anayasa Mahkemesi'ne başvurunun, genel bir başvuru yolu olarak kabul edilen Devletlerde, belirli koşullar altında, diğer iç hukuk yolları tüketilmeden önce bile şikayette Bulunulabilir.

Değişik şekillerde tazmin

23. Çoğu üye Devlette, devam etmekte olan ya da tamamlanmış olan yargılamada makul süreyi aşan gecikmelere ilişkin tazmin prosedürleri öngörülmüştür. Özellikle tamamlanmış davalarda, maddi tazminat genel olarak kullanılan usulü oluşturmaktadır. Belirli durumlarda, sorumlu makamın belirli süre içinde karar verememesi, başvurunun re'sen başvuran lehinde sonuçlandığı karinesinin ortaya çıkmasına yol açabilir. Diğer bazı durumlarda, ceza yargılamasında makul sürenin aşılması daha hafif bir cezanın verilmesi ile karşılanabilmektedir.

Etkin iç hukuk yollarının oluşturulmasında olası yardım

24. Karar, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne Sözleşme gereğince iç hukuk yolları oluşturulması için yardım talep eden üye Devletlere uygun yardımı sağlayacak gerekli kaynakları sağlamaya görevlendirmiştir. Bu,

zellikte, etkinliklerini artırmak amacıyla, mevcut iç hukuk yolları hakkında uzman danışmanlar tarafından yürütülecek incelemeler şeklinde olabilir.

AVRUPA KONSEYİ BAKANLAR KOMİTESİ

Üniversite eğitimi ve mesleki eğitimde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi konusunda Bakanlar Komitesinin Rec(2004)4 sayılı Tavsiye Kararı (Bakanlar Komitesi tarafından 12 Mayıs 2004 tarihinde yapılan 114. Oturumda kabul edilmiştir.)

Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyi Statüsü'nün 15.b maddesi uyarınca, Avrupa Konseyi 'nin amacının Üyeleri arasında daha yakın bir birliğe ulaşmak ve bu amaca ulaşma doğrultusunda izlenecek en önemli yöntemlerden birinin insan hakları ve temel özgürlüklerin hayata geçirilmesinin sağlanması ve geliştirilmesi olduğunu dikkate alarak; İnsan Haklarının ve Temel özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi nin (Bundan böyle "Sözleşme" olarak belirtilecektir) Avrupa'da insan haklarının korunması için asli referans noktası olarak kalması gerektiği yönündeki kanaatini tekrarlayarak ve Sözleşmenin kurduğu denetim sisteminin uzun vadede etkinliğinin güvence altına alınması için gerekli önlemleri sağlama konusundaki yükümlülüklerini göz Önünde bulundurarak;

1. maddesi uyarınca Sözleşme ile güvence altına alınan hak ve özgürlüklerin öncelikle ulusal düzeyde korunması ve ulusal makamlarca uygulanmasını Öngören Sözleşme'nin kurduğu denetim mekanizmasının ikincil olma vasfını dikkate alarak; Bu bakımdan, Sözleşmenin artık tüm taraf Devletlerin hukuk düzeninin tamamlayıcı parçası olmasından memnuniyet duyarak; :

Sözleşmeye ilham veren ilkelerin, içerdiği standartların ve bunlardan doğan içtihatla eğitimin oynadığı önleyici rolü vurgulayarak;

Sözleşme'nin ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak üzere Sözleşme metninin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının geniş bir şekilde yayımlanmasını ve dağıtılmasını sağlayacak Önlemlerin alınması önem taşırken Rec (2002)13 sayılı Tavsiye Kararında belirtildiği gibi, bu önlemlerin amacına ulaşmasını sağlamak üzere eğitim ve mesleki eğitim alanındaki diğer önlemlerle desteklenmesinin hayati önem taşıdığını dikkate alarak;

Sözleşme'nin kamu kuruluşları ve özellikle hukuk ve adalet işlerinin yürütülmesinden sorumlu tüm kamu kurumları tarafından Mahkeme'nin kararları ışığında etkin olarak uygulanmasını sağlamak Üzere, uygun üniversite eğitimi ve mesleki eğitim programlarının taşıdığı özel önemi vurgulayarak;

İnsan hakları eğitiminin farklı yönleri konusunda bugüne kadar alınan kararları ve tavsiye kararlarını ve bunlar arasında Özellikle, insan hakları Öğretimi konusunda (78) 41 sayılı Karar, insan haklarındaki çalışma ve araştırmalar konusundaki Avrupa Konseyi burslarını içeren Resolution (78) 40 sayılı Karar, Avrupa Konseyi'ne üye Ülkelerde insan hakları araştırmalarının geliştirilmesi konusundaki R (79) 16 sayılı Tavsiye Kararı, okullardaki insan hakları eğitimi ve Öğretimi konusunda R (85) 7 sayılı Tavsiye Kararını ve bu konudaki Önerileri içeren ekini göz Önünde bulundurarak;

Ulusal kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının insan haklarının geliştirilmesi ve korunması için Özellikle hukuku uygulamakla yükümlü personelin eğitimi alanında oynayabileceği rolü dikkate alarak ve bu alanda hali hazırda alınan inisiyatifleri memnuniyetle karşılayarak;

Sözleşme sistemiyle ilgili olarak üniversite eğitimi, mesleki eğitim ve bilinçlendirme konusunda üye Devletlerdeki gelenek ve uygulama farklılığını dikkate alarak;

Üye Devletlere aşağıdaki hususları tavsiye eder:

I. Sözleşme ve Mahkeme içtihatlarıyla ilgili olarak, ulusal düzeyde, özellikle aşağıdaki alanlarda, uygun biri üniversite eğitimi ve mesleki eğitimin var olduğunu saptamak:

-Hukuk diplomalarına ilişkin programların ortak müfredatında ve uzmanlaşmak isteyenlere seçimsel disiplinler olarak da önerilmek üzere, siyasi ve idari bilim derecelerinin hukukun ortak Öz müfredatında,

-hukukla ilgili mesleklere girişte ulusal veya yerel sınavlara hazırlık programlarında ve hakim, savcı ve avukatlarının mesleğe başlangıç ve devama yönelik mesleki eğitimlerinde;

-hukuku uygulamakla yükümlü olan diğer alanlarda çalışan ve/veya özgürlüklerinden alıkonulan kişilerle ilgilenen (örneğin polis ve güvenlik güçleri mensupları, cezaevi çalışanları, hastane mensupları) ve göçle ilgili hizmetlerde çalışan personele yönelik, her bir alanın Özel ihtiyacını dikkate alacak şekilde, mesleğe başlangıçta ve devama yönelik mesleki eğitimlerde;

II. özellikle aşağıdaki hususlar aracılığıyla, bu alandaki üniversite eğitiminin ve mesleki eğitimin etkinliğini geliştirmek:

-Öğretim ve eğitimin -kamusal veya özel- istikrarlı yapılara dahil edilmesi ve Sözleşme ve Mahkemenin içtihatları konusunda iyi düzeyde bilgi sahibi olan ve mesleki eğitim tekniklerine vakıf konusunda da bilgi sahibi kişiler tarafından sağlanması,

-bu alanda uzmanlaşmış öğretmen ve eğitimcilerin eğitilmesini amaçlayan inisiyatiflerin desteklenmesi;

III. insan hakları eğitimi ve araştırmaları savunma hazırlama yarışmaları bilinçlendirme kampanyaları alanlarında ihtisaslaşmış yapıların oluşturulması gibi sözleşme sistemi hakkında bilgi vermeyi ve bilinçlendirmeyi amaçlayan devlet dışı inisiyatiflerin cesaretlendirilmesi;

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ni bu tavsiye kararını Avrupa Konseyi Üyesi olmayan Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf devletlerin hükümetlerine iletme konusunda talimatlandırır.

Rec(2004)4 sayılı Tavsiye Kararına Ek

Giriş

1. Roma'da 3 ve 4 Kasım 2000 tarihlerinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 50. yıl dönümü kutlamaları çerçevesinde yapılan Bakanlar Konferansı, Avrupa Konseyi üyesi Devletleri ⁴topluraun tüm kesimlerinin, Özellikle hukuk mesleğiyle ilgili planlarının, insan hakları konusundaki eğitimini ve bilincini geliştirmeye ve sağlamaya yönelik uygun önlemleri almaya" davet etmiştir.¹

2. Ulusa! makamlardan yerine getirmesi istenen bu çaba, Sözleşme ile güvence altına alınan hakların ilk olarak ulusal düzeyde tam olarak korunması ve ulusal makamlar tarafından uygulanması anlamına gelen, Sözleşme sisteminin ikincil niteliğinin bir sonucudur.ⁱⁱ Bakanlar Komitesi, bugüne kadar bu konunun farklı yönleriyle ilgili olarak Sözleşmenin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (bundan böyle "Mahkeme" olarak bahsedilecektir) içtihadının daha iyi bir şekilde anlaşılmasını ve bu alandaki bilinçlendirmeyi sağlamak üzere, özellikle bu konuda inisiyatif alabilecek olan bağımsız ulusal insan hakları kuruluşları ve sivil toplum Örgütlerini cesaretlendirmeye yönelik çeşitli karar ve tavsiye kararlarıⁱⁱⁱ almıştır.

3. Sözleşme sisteminin uzun vadeli etkinliğinin güvence altına alınması, Avrupa Konseyinin Öncelikleri arasındadır ve bu kapsamda, Sözleşme'nin ulusal seviyede daha iyi uygulanmasının sağlanması yaşamsal önem taşımaktadır. Bu bakımdan, tüm üye devletlerin Özellikle hukukla ilgili ve hukuku uygulayan mesleklerle İlgili kişilere Sözleşme hakkında yeterli eğitimi sağlaması gerekli görülmektedir. Bu eğitim, bir yandan Sözleşme hakkında yeterli bilgiye sahip olamamaktan kaynaklanan Sözleşme'yle güvence altına ihlal sayısının, diğer yandan kabuledilebilirlik koşullarını kesinlikle taşımayan başvuruların sayısının azalmasına katkı sağlayabilecektir.

4. İşbu Tavsiye Kararı Üç tamamlayıcı eylem türünü öngörmektedir:

i. Özellikle, hukuk ve siyasal bilimlere ilişkin Üniversite eğitimi ile hukuk meslekleri ile hukuk uygulayıcısı olan kişilerin mesleki eğitimlerinde Sözleşme ve Mahkeme içtihadları konularında uygun bir eğitim ile mesleki eğitime yer verilmesi;

ii. Öğretmenlerin ve eğitimcilerin uygun şekilde eğitimi anlamına gelen, eğitim ve öğretimin etkinliğinin güvence altına alınması; ve

iii. Sözleşme sistemi hakkında bilgi ve bilinçlendirmeyi sağlamaya yönelik inisiyatiflerin teşvik edilmesi.

5. Sözleşme ile bağlantılı üniversite eğitimi, mesleki eğitim ve bilinçlendirme konularında Üye Devletler arasında gelenek ve uygulama farklılığı olduğu dikkate alınarak, eğitim programlarını kendi ulusal durumlarına göre ikincillik ilkesine uygun olarak ve Sözleşme sırtlarına tam uyumu sağlayacak şekilde şekillendirmek, üye Devletlerin sorumluluğu altındadır.

Üniversite Eğitimi ve Mesleki Eğitim

6.Üye: Devletler, Sözleşme ve Mahkeme içtihadı konusundaki uygun eğitimi üniversite hukuk eğitimi müfredatına, Baro sınavlarına ve hakim, savcı ve avukatlar sürekli mesleki eğitimlerine dahil etmeye davet edilirler.

Üniversite eğitimi

7. Sözleşme konularında eğitim hukuk fakültesi programlarına sadece bağımsız bir konu olarak değil, ayrıca her hukuk disiplinine (ceza hukuku, medeni hukuk (vs) yatay olarak tamamen dahil edilmeli, böylece seçtikleri alan ne olursa olsun hukuk Öğrencileri mezun olduklarında kendi alanlarında Sözleşme'nin etkileri hakkında bilgi sahibi olmalıdırlar.

8. Belirli alanlarda ulusal lisansüstü dereceleri veya onbeş Avrupa ülkesinde yirmi yedi üniversitede yapılabilen İnsan Hakları ve Demokratikleşme alanlarında Avrupa Yüksek Lisansı (E.MA) gibi Sözleşme konularındaki lisansüstü (master) çalışmaların ve Strazburg'daki Reni Cassin Uluslararası İnsan Hakları Enstitüsü'ndeki veya Floransa'daki Avrupa Üniversitesi Enstitüsü'ndeki yaz kursları gibi daha kısa üniversite programlarının oluşturulması teşvik edilmelidir.

Mesleki eğitim

9, Mesleki eğitim, Sözleşme standartlarının ve Mahkeme içtihatlarını ulusal mahkemeler tarafından verilen kararların gerekçelerinde daha iyi yansıtılmasını kolaylaştırmalıdır. Ayrıca, Sözleşmeyi iyi bilen avukatlar tarafından potansiyel başvuranlara verilecek hukuki danışma sonucunda kabuledilebilirlik koşullarını taşımayan başvuruların baştan Mahkemeye getirilmesinin engellenmesi sağlanabilir. Kaldı ki, Sözleşme'nin profesyonel hukukçular tarafından daha iyi bilinmesi Mahkeme 'ye yapılacak başvuruların sayısını azaltabilir.

10, Sözleşme ve standartları hakkında özel bir eğitim, hukuk fakülteleri ile hakim ve savcılarının eğitildiği okullara dahil edilmelidir. Bunun içine avukatların, hakimlerin ve savcılarının mesleki eğitimi için seminerler düzenlenmesi de girebilir. Avukatlar sözkonusu olduğunda, bu tür seminerler örneğin baro kuruluşlarının inisiyatifiyle de düzenlenebilir. Bu konuda halihazırda Mahkeme'nin desteğiyle bir Uluslararası Baro Birliğinin kurulması ve hukukçuların Mahkeme içtüzüğü ve dava prosedürü ve ayrıca kararların icrası konusunda eğitilmesi projesi örnek olarak gösterilebilir. Bazı Ülkelerde Adalet Bakanları Mahkeme içtihadı konusunda hakimlerin eğitilmesi konusunda bilinçlendirme ve doğrudan eğitimi gerçekleştirme görevi üstlenmiştir. Bu ülkelerde görev yapmakta olan hakimler kendi alanlarında bir veya iki günlük eğitim almakta ve her sene bir haftalık eğitime katılmakta; hakim adayları (stajyer hakimler) ulusal hakimler okulunda eğitim almaktadırlar. Belirli sürelerde hakimlerin ilk ve sürekli eğitimleri çerçevesinde seminerler düzenlenmektedir.

11. Ayrıca, hakimler, savcılar ve avukatlar için Sözleşmeyle ilgili konularda Düzenli olarak seminerler ve kollokyumlar düzenlenebilir.

12 Buna ek olarak, hakimler ve avukatlar için düzenli olarak, Mahkeme içtihadına ilişkin dergi yayınlanabilir. Bazı üye ülkelerde, Adalet Bakanlığı, Mahkeme içtihadına ilişkin referansları ve Sözleşme ile ilgili konuları içeren bir bülten yayınlamaktadır. Bu yayın tüm yargı organlarına dağıtılmaktadır.

13. Üye ülkelere Sözleşme normlarının güvenlik güçleri, polis ve cezaevi personelinin yanı sıra göç konularında görevli kuruluşlar, hastaneler gibi yasayı uygulayan veya tutukluluk işleriyle uğraşan diğer meslek sahiplerinin meslek içi eğitimde öğretilmesini sağlamaları tavsiye olunmaktadır. Sözleşme standartları hakkında standartların Mahkeme içtihatlarında yorumlanması ve uygulanması gelişmesi karşısında özel bir Önele sahiptir. Özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilerle uğraşan yetkili makamların personeli bu kişilerin Sözleşme tarafından korunan ve mahkeme tarafından yorumu yapılan hakları konusunda 3., 5. ve 8. maddelerin ihlalinin önlenmesi açısından Özellikle bilgili olmalıdırlar. Bu nedenle, her üye ülkede bu eğitim sağlanması çok büyük önem taşımaktadır.

14. Sözleşme ve standartları ve özellikle özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilerin hakları konusunda belirli kurs programlarının polis okullarına ve cezaevi gözetmen okullarına dahil edilmesi gereklidir. Polis kuvvetleri, cezaevi gözetmenleri ve yetkili diğer makamlar için de meslek içi sürekli eğitim çerçevesinde seminerler düzenlenebilir.

Üniversite eğitimi ve mesleki eğitimin etkinliği

15. Bu amaçla üye Devletlere, bu alanda üniversite eğitimi ve mesleki eğitim için iyi eğitilmiş Öğretmenler ve eğitimciler tarafından sürekli kuruluşlar (kamu ve özel) oluşturmaları tavsiye edilmektedir.

16. Bu çerçevede, öğretmen ve eğitimcilerin eğitilmesi öncelikli öneme sahiptir. Bunun amacı bu kişilerin bilgi düzeyinin Mahkeme içtihadının gelişimiyle doğru orantılı olması ve her meslek sektörünün Özel ihtiyaçlarına cevap verebilmesidir. Üye Devletler, bu hassas ve gelişmekte olan alanda özel öğretmen ve eğitimcilerin kaliteli şekilde eğitilmesini garanti altına alacak inisiyatifleri (Sözleşme'nin kapsadığı alanlarda araştırma, öğretme teknikleri vs) desteklemeye davet edilmektedir..

Sözleşme sistemi hakkındaki bilgilendirme ve/veya bilinçlenmenin geliştirilmedi

17. Sonuç olarak, üye ülkelere Sözleşme sistemi hakkında bilinçlendirme ve /veya bilginin gelişimi konularındaki inisiyatiflerin teşvik edilmesi tavsiye edilmektedir. Bu tür inisiyatifler çeşitli şekillerde olabileceği gibi uygulanan ülkelerde geçmişte çok olumlu sonuçlar vermiş olduklarından üye Ülkelere tavsiye edilmektedir.

18. Sözleşme ve Mahkeme içtihadı konularında hukuk öğrencileri için varsayımsal dava (moot court) yarışmaları düzenlenmesi ve bu yarışmalara öğrencilerin, üniversite profesörlerinin ve hukukçuların (hakimler, savcılar, avukatlar) dahil edilmesi Örnek olarak verilebilir. Örneğin, Nordik ülkelerdeki Yüksek Mahkemelerde düzenlenen Sporrang ve Lönnroth yarışması, Avrupa Konseyi bünyesindeki JURIS Ludi kuruluşu tarafımdan Fransızca olarak Avrupa düzeyinde düzenlenen Rene Cassin yarışması gibi.

ⁱ İnsan Hakları hakkında Bakanlar Konferansı, H-Conf(2001)001, resolution II, paragraph 40.

*Bkz, Sözleşmenin 1. maddesi.

ⁱⁱⁱ özellikle: İnsan Hakları öğretimi konusunda Resolution (78) 41 sayılı Karar, Avrupa Konseyine üye ülkelerde insan hakları araştırmalarının geliştirilmesi konusundaki R (79) 16 sayılı Tavsiye Kararı, okullardaki insan hakları eğitimi ve Öğretimi konusunda R (85) 7 sayılı Tavsiye Kararını ve bu konudaki önerileri içeren eki

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararı

GIYASETTİN ALTUN/Türkiye Davası*

(Başvuru no. 73038/01)

Strazburg

24 Mayıs 2005

USÛL

1. Dava, 26 Temmuz 2001 tarihinde Türk varandaşı Gıyasettin Altun tarafından İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca AIHM'ye Türkiye

Cumhuriyeti aleyhine yapılan başvurudan (no. 73038/01) kaynaklanmaktadır.

2. Başvuran, İstanbul Barosu'na bağlı E. Kanar ve Y. Başara isimli avukatlar tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti ("Hükümet") AIHM'deki işlemler için herhangi bir Ajan tayin etmemiştir.

3. 31 Mart tarihinde, AIHM, başvuruyu bildirmeye karar vermiştir. AIHS'nin 29 § 3. maddeleri kapsamında, kabuledilebilirliği ile birlikte başvurunun esaslarını inceleme kararı almıştır.

4. Başvuran, kabuledilebilirlik ve esaslara ilişkin görüşlerini dosyaya eklemiştir (İç Tüzük 59 § 1). Hükümet, zaman sınırının aşılmasından sonra görüşlerini iletmiştir. Dolayısıyla, bunlar dava dosyasına konulmamıştır.

5. 1 Kasım 1994 tarihinde, AIHM, Dairelerinin kompozisyonunu değiştirmiştir (İç Tüzük 25 § 1). Bu dava, yeni oluşturulan İkinci Daire'ye verilmiştir (İç Tüzük 52 § 1).

OLAYLAR

I. DAVA ŞARTLARI

6. Başvuran 1965 doğumludur ve Muş'ta ikamet etmektedir.

7. Başvuran, 11 Mayıs 1994 tarihinde yakalanmış ve yasadışı örgüt PKK (Kürdistan İşçi Partisi) mensubu olduğu şüphesiyle İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polisler tarafından tutuklanmıştır.

8. 19 Mayıs 1994 tarihinde, Cumhuriyet Savcısı huzuruna, daha sonra da İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi tetkik hakimi huzuruna çıkarılmıştır. Aynı gün, tetkik hakimi, başvuranın tutuklu yargılanmasına karar vermiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

9. 1 Haziran 1994 tarihli bir iddianamede, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı, PKK mensubu oldukları gerekçesiyle başvuran ve on bir kişi hakkında cezai işlem başlatmıştır. Savcı, başvuranın Türk Ceza Kanunu'nun 168 § 2. maddesi ve 5. Bölüm 3713 sayılı Kanun uyarınca (Terörle Mücadele Kanunu) cezalandırılmasını talep etmiştir.

10. Başvuran, 29 Mayıs 1997 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin öne sürdüğü suçlardan hüküm giymiş ve on iki yıl altı ay hapis cezasına mahkum olmuştur.

11. 14 Aralık 1998 tarihinde, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin başvuranın nihai ifadesini almaması ve dolayısıyla başvuranın savunma haklarını kısıtlamasından ötürü, Yargıtay, başvuranın mahkumiyet kararını bozmuştur. Dava, tekrar incelenmek üzere İstanbul Devlet Güvenlik

Mahkemesi'ne geri gönderilmiştir ve başvuranın tutukluluk hali devam etmiştir.

12. 16 Mart 1999 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde ilk duruşma yapılmıştır.

13. Cezai işlemler sürerken, başvuran, pek çok kez tutuksuz yargılanma talebinde bulunmuştur. Masum olduğunu ve çok uzun bir süredir tutuklu yargılanmasının devam ettiğini ve bunun uluslararası normlara aykırı olduğunu ifade etmiştir. Mahkeme, 11 Ağustos 1994 ve 28 Kasım 1995 tarihleri arasında yaptığı otuz beş duruşmanın hepsinde herhangi bir neden belirtmeden serbest bırakılma talebini reddetmiştir. 1 Şubat 1996 ve 17 Nisan 2001 tarihleri arasında yapılan otuz beş duruşmanın hepsinde “kanıtların durumu ve dava dosyasının içeriği” nedeniyle talebi reddetmiştir.

14. Bu arada, başvuranın avukatı, başka bir mahkemede müvekkilinin devam eden tutukluluk halinin kaldırılmasına ilişkin girişimde bulunmuştur. 7 Kasım 2000 tarihli dilekçesinde, tamamı dava dosyasına katılmış olan kanıtlara zarar vereceğine ve kaçacağına dair hiçbir tehlike bulunmamasına rağmen, müvekkilinin altı yıl altı aydır tutuklu olduğunu belirtmiştir. Mahkeme de aynı gerekçelerden (yukarıda *in fine* 13. paragraf), yani, “suçun niteliği, kanıtların durumu ve dava dosyasının içeriği” nedeniyle talebi reddetmiştir.

15. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi, nihai kararını vermeden önce yirmi sekiz duruşma daha yapmıştır. Bunların on beşinde, mahkeme yalnızca başvuranın devam eden tutukluluk halini gözden geçirmiştir ve başvuran bu duruşmalara katılmamıştır. Diğerlerini ise, mahkeme, yaklaşık olarak iki aylık aralıklarla yapmıştır.

16. 12 Nisan 2001 tarihinde Devlet Güvenlik Mahkemesi ilk kararıyla uyumlu olarak, başvuranı suçundan dolayı mahkum etmiştir.

17. 8 Ekim 2001 tarihinde, Yargıtay, kararı onamıştır.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK

18. İç hukuka dair detaylı açıklama *Demirel – Türkiye* kararında bulunabilir (no. 32324/98, §§ 47-49, 28 Nisan 2003).

HUKUK

19. Başvuran, tutuklu yargılanmasının ve kendisine yönelik cezai işlemlerin AİHS'nin 5 § 3. ve 6 § 1. maddesindeki “makul süre” şartını aştığından şikayetçi olmuştur, ilgili maddeler şöyledir:

Madde 5 § 3

“Bu maddenin 1.c fıkrasında öngörülen koşullara uyarınca yakalanan veya tutulu durumda bulunan herkes hemen bir yargıç veya adli görev yapmaya yasayla yetkili kılınmış diğer bir görevli önüne çıkarılır; kendisinin makul bir süre içinde yargılanmaya veya adli kovuşturma sırasında serbest bırakılmaya hakkı vardır. Salıverilme, ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminata bağlanabilir.”

Madde 6 § 1

“Herkes, ... , cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, ... bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, ... görülmesini istemek hakkına sahiptir.”

I. KABULEDİLEBİLİRLİK

A. AİHS'nin 5 § 3. maddesine ilişkin olarak

20. AİHM, bu davada, yargılama öncesi iki tutukluluk hali döneminin olduğunu not eder. Birincisi, 11 Mayıs 1994 tarihinde başlamış ve Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin karar tarihi olan 29 Mayıs 1997'de sona ermiştir. Bu tarihten, Yargıtay'ın 14 Aralık 1998 tarihli kararına kadar, başvuran “yetkili mahkemece mahkum edildikten” sonra tutuklanmıştır; ki bu AİHS'nin 5 § 1 (a) maddesinin kapsamına girmektedir. Ancak, başvuran, başvurusunu AİHM'ye 26 Temmuz 2001 tarihinde yapmıştır, ki bu, şikayetçi olunan tutukluluk süresinin sonundan itibaren altı aydan fazla bir süre demektir. Sonuç olarak, şikayetin bu kısmı, zaman sınırlamasını aştıktan sonra yapılmıştır ve AİHS'nin 35 §§ 1. ve 4. maddeleri uyarınca altı ay kuralına uymadığından dolayı reddedilmesi gerekmektedir.

21. İkinci süreç, 14 Aralık 1998 tarihinde başlayıp 8 Ekim 2001'de sona ermiştir. AİHM, şikayetin bu kısmının AİHS kapsamında, belirlenmesi, esasların incelenmesini gerektirecek, ciddi olgusal ve hukuki konular ortaya koyduğunu not eder. Dolayısıyla bu hususun AİHS'nin 35 § 3. maddesi kapsamında asılsız olmadığı sonucuna varmıştır. Kabul edilmez olduğunun ilanı için herhangi bir temel tespit edilmemiştir.

B. AİHS'nin 6 § 1. maddesine ilişkin olarak

22. AİHM, bu şikayetin, AİHS kapsamında, belirlenmesi, esasların incelenmesini gerektirecek, ciddi olgusal ve hukuki konular ortaya koyduğunu not eder. Dolayısıyla başvurunun bu kısmının AİHS'nin 35 § 3. maddesi kapsamında asılsız olmadığı sonucuna varmıştır. Kabul edilmez olduğunun ilanı için herhangi bir temel tespit edilmemiştir.

II. AİHS'NİN 5 § 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

23. AİHM, dikkate alınacak sürenin, 14 Aralık 1998'de başlayıp 8 Ekim 2001'de sona erdiğini not eder. Dolayısıyla, bu süreç, 2 yıl 10 aydır. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi, “davanın niteliği, kanıtların durumu ve dava dosyasının içeriği”ne dayanarak, başvuranın kanıtlara zarar vereceği veya kaçacağı olasılığı üzerinde düşünmeksizin, başvuranın tutuksuz yargılanma talebini geri çevirmiştir.

24. AİHM, bir davada, bir sanığın tutuklu olarak yargılanmasının, makul bir süreyi geçmemesinin sağlanmasının, öncelikle ulusal yargı makamlarının görevi olduğunu tekrarlar. Bu amaçla, yargı makamlarının, kişisel özgürlüğe saygı kuralından herhangi bir sapmayı haklı gösterecek bir kamu çıkarının gerçekten gerekli olduğuna ilişkin lehte ve aleyhte tüm olguları, masumiyet karinesi ilkesinin gereğince dikkate almak suretiyle incelemesi ve bunları, serbest bırakılma başvurularına ilişkin verdikleri

kararlarında ortaya koyması gerekmektedir. AİHM, AİHS'nin 5 § 3. maddesinin ihlal edilip edilmediğini belirlerken, öncelikle bu kararlardaki gerekçeler ve başvuranın temyiz talebinde öne sürdüğü kesinleşmiş olaylar temel alınmalıdır (bkz. *Assenov ve Diğerleri – Bulgaristan*, 28 Ekim 1998 kararı, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-VIII, §154).

25. Yakalanan kişinin bir suç işlediğine ilişkin makul şüphenin bulunması, devam eden tutukluluk halinin geçerli olması açısından *sine qua non*'dur, ancak, belirli bir zaman geçtikten sonra artık yeterli olmaz. AİHM, bu durumda, yargı makamlarınca atıfta bulunulan diğer temellerin özgürlüğün elden alınmasını haklı kılmaya devam edip etmediğini belirlemelidir (bkz diğerlerinin yanı sıra, *Ilijkov – Bulgaristan*, no. 33977/96, § 77, 26 Temmuz 2001, ve *Labita – İtalya* [BD], no. 26772/95, §§ 152-153, AİHM 2000-IV).

26. Bu davada, Devlet Güvenlik Mahkemesi, kendi inisiyatifi veya başvuranın talebi üzerine, başvuranın devam eden tutukluluk halini yirmi sekiz kez dikkate almıştır. Bu bağlamda sunduğu son dilekçesinde, başvuran, çok uzun süredir tutuklu bulunduğunu ve tümü dava dosyasında bulunan kanıtlara zarar verme veya kaçma tehlikesinin olmadığını ifade etmiştir (yukarıda 14. paragraf).

27. AİHM, dava dosyasındaki materyal temelinde, birçok davanın sonunda, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin başvuranın devam eden tutukluluk halinin sürmesine, “suçun niteliğini, kanıtların durumunu ve dosyanın içeriğini göz önüne alarak” gibi benzer ve kalıplaşmış ifadelerle, dokuz kez de herhangi bir sebep göstermeksizin karar vermiştir. Genel olarak, “kanıtların durumu” ifadesi, ciddi suç belirtilerinin bulunması ve bunların varlığını koruması hususuyla alakalı bir unsur olabilir, ancak bu davada, tek başına, başvuranın şikayetçi olduğu tutukluluk halinin uzunluğunu haklı çıkaramaz (bkz. *Letellier – Fransa*, 26 Haziran 1991 kararı, Seri A no. 207, *Tomasi – Fransa*, 27 Ağustos 1992 kararı, Seri A no. 241-A, *Mansur - Türkiye*, 8 Haziran 1995 kararı, 319 –B, § 55 ve yukarıda anılan *Demirel*, § 59).

28. AİHM, yaklaşık 2 yıl 10 aylık sürenin, mahkemelerin kalıp haline gelmiş gerekçeleri çerçevesinde ele alındığında özellikle, başvuranın halihazırda önceden geçirdiği üç yıllık tutuklu yargılanma süresi bağlamında, haklı gösterilemediği kanısındadır.

29. Bu şartlar altında, AİHM, başvuranın yargılanma öncesi tutukluluk süresinin, AİHS'nin 5 § 3. maddesini ihlal ettiği sonucuna varmıştır.

30. Dolayısıyla, bu madde ihlal edilmiştir.

III. AİHS'NİN 6 § 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

31. Başvuran, bundan sonra, kendisine yönelik cezai işlemlerin makul bir sürede tamamlanmadığından şikayetçi olmuştur. AİHM, işlemlerin 11 Mayıs 1994'te başvuranın yakalanmasıyla başlayıp 8 Ekim 2001 tarihinde Yargıtay'ın başvuranın mahkumiyetini onamasıyla sona erdiğini gözlemler. Dolayısıyla, bu süre yaklaşık olarak yedi yıl beş aydır.

32. AİHM, bu başvurudakine benzer konular ortaya koyan davalarda AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiğini sıklıkla tespit etmiştir (bkz. diğerlerinin yanı sıra *Pélissier ve Sassi – Fransa* [BD], no. 25444/94, § 67, AİHM 1999-II ve *Ertürk – Türkiye*, no. 15259/02, 12 Nisan 2005).

33. AİHM, kendisine sunulan tüm belgeleri inceleyerek bu davada Hükümet'in, farklı bir sonuca varmasını sağlayacak herhangi bir olgu veya sav ortaya koymadığı kanısına varmıştır. Konuyla ilgili içtihadını dikkate alarak, AİHM bu davada, işlemlerin haddinden uzun sürdüğü ve “makul süre” şartını karşılamadığı kanısındadır.

34. Dolayısıyla, AİHS'nin 6 § 1. maddesi ihlal edilmiştir.

IV. AİHS'İNİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

35. AİHS'nin 41. maddesi şöyledir:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

36. Başvuran, 20.000 Euro maddi, 20.000 Euro manevi tazminat talep etmiştir.

37. Hükümet bu konuya ilişkin olarak herhangi bir görüş bildirmemiştir.

38. Davanın şartlarını dikkate alarak ve yaptığı tarafsız değerlendirme sonucunda, AİHM, başvurana bu başlık altında 5.000 Euro ödenmesine karar vermiştir.

B. Mahkeme Masrafları

39. Başvuran, mahkeme masraflarına ilişkin olarak ayrıca tutar talep etmemiştir. Yerel işlemler ve AİHM'deki mahkeme masraflarının maddi tazminat ile birlikte ele alınması gerektiğini ileri sürmüştür.

40. Hükümet bu hususa değinmemiştir.

41. Elindeki belgeler temelinde ve eşitlik temelinde yaptığı değerlendirme sonucunda, AİHM başvurana mahkeme masraflarına ilişkin olarak 1.000 Euro ödenmesine karar vermiştir.

C. Gecikme faizi

42. AİHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın benimsenmesine karar vermiştir.

BU GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1- Başvuranın 14 Aralık 1998'den sonra tutuklu yargılanmasının uzunluğuna ve bir bütün olarak cezai işlemlerin uzunluğuna dair başvurunun kabuledilebilir olduğuna ve başvurunun geri kalan kısmının kabuledilmez olduğuna;

2- tutuklu yargılanmanın uzun sürmesine ilişkin şikayetle ilgili olarak AİHS'nin 5 § 3. maddesinin ihlal edildiğine;

3- işlemlerin uzun sürmesine ilişkin şikayetle ilgili olarak AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiğine;

4- (a) Sorumlu Devlet'in başvurana AİHS'nin 44 § 2. maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihinde geçerli olan kur üzerinden Türk Lirası'na çevrilmek üzere

i) 5.000 Euro (beş bin Euro) maddi ve manevi tazminat;

ii) mahkeme masrafları için ise 1.000 Euro (bin Euro);

(iii) yukarıdaki miktarlara uygulanabilecek her türlü vergiyi ödemesine;

(b) yukarıda anılan üç aylık sürenin aşılmasından ödeme gününe kadar geçen süre için Avrupa Merkez Bankası'nın uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın gecikme faizi olarak uygulanmasına;

başvuranın adil tazmine ilişkin talebinin kalan kısmının reddine

KARAR VERMİŞTİR.

Karar İngilizce olarak hazırlanmış ve Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddeleri uyarınca 24 Mayıs 2005 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

S. DOLLE

J.-P. COSTA

Sekreter

Başkan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tebliğler

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığından:

**24/11/1994 Tarihli ve 4046 Sayılı Kanun
Çerçevesinde**

**Nakledilecek Personel Hakkında Tebliğde
Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ**

MADDE 1 — 8/10/2003 tarihli ve 25253 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun Çerçevesinde Nakledilecek Personel Hakkında Tebliğ'in I inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Amaç

Madde 1 — Bu Tebliğin amacı, özelleştirme programına alınan (iştirakler hariç), özelleştirilen, devredilen, küçültülen, faaliyeti durdurulan, kapatılan veya tasfiye »dilen kuruluşlardaki istihdam fazlası/nakle tâbi personelin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakle-dilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir."

MADDE 2 — Tebliğin 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kapsam

Madde 2 — Bu Tebliğ, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun değişik 22 nci maddesine göre Başkanlığa bildirilen personelin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilmesine ilişkin usul ve esasları kapsar."

MADDE 3 — Tebliğin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Dayanak

Madde 3 — Bu Tebliğ, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun değişik 22 nci maddesi ile 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin (O bendi ve 20 nci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır."

MADDE 4 — Tebliğin 4 üncü maddesinin (c), (f), (g) ve (h) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir."

"c) Kuruluş; özelleştirme programına alınan (iştirakler hariç), Özelleştirilen, devredilen, küçültülen, faaliyeti durdurulan, kapatılan veya tasfiye edilen kuruluşu,"

"f) Nakil hakla bulunan işçi personel; 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde 5398 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihi müteakip, iş kanunlarına tabı olarak görev yapmakla birlikte, toplu iş sözleşmesi hükümlerinden yararlanmayan personel-den- genel müdür, genel müdür yardımcısı, teftiş kurulu başkan,, kurul başkam, daire başkanı müessese, bölge, fabrika, işletme ve şube müdürü, müfettiş ve müfettiş yardımcısı, müşavir ve başuzman unvanlı kadrolara atanmak suretiyle görev yapan personeli,

"g) Nakle tâbi personel; Özelleştirme programına alınan kuruluşların (iştirakler hariç) kısmen veya tamamen satışı nedeniyle kamu tüzel kişiliğinin sona ermesi devredilmesi, küçültülmesi faaliyetlerinin durdurulması, kapatılması, tasfiye edilmesi halinde diğer kamu im ve kuruluşlarına nakledilmek üzere idare tarafından Başkanlığa bildirilen personeli,"

h) istihdam fazlası personel; özelleştirme programına alınan kuruluşlarda (iştirakler hariç) ilgili kuruluş veya idare tarafından istihdam fazlası personel olarak belirlenen ve diğer kamu kurum ve kuruluşla nakledilmek üzere idare tarafından Başkanlığa bildirilen personeli,"

MADDE 5 — Tebliğin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bildirim

Madde 5 — Özelleştirme programına atman kuruluşlarda (iştirakler hariç) ilgili kuruluş veya idare tarafından istihdam fazlası personel belirlenmesi ya da bu Kuruluşların kısmen veya tamamen satışı nedeniyle kamu tüzel kişiliğinin sona ermesi, devredilmesi, küçültülmesi, faaliyetlerinin durdurulması, kapatılması, tasfiye edilmesi halinde; Bu kuruluşlarda programa alınma tarihi itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi olarak veya sözleşmeli statüde çalışmakta olanlar ile iş kanunlarına tâbi olarak görev yapmakla birlikte toplu iş sözleşmesi hükümlerinden yararlanmayan genel müdür, genel müdür yardımcısı, teftiş kurulu başkanı, kurul başkanı, daire başkam, müessese, bölge, fabrika, işletme ve şube müdürü, müfettiş ve müfettiş yardımcısı, müşavir ve başuzman unvanlı kadrolara atanmak suretiyle görev yapan personel, kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilmek üzere yukarıda belirtilen işlemlerin tamamlanmasından itibaren onbeş gün içerisinde ekli İstihdam Fazlası/Nakle Tâbi Personel Bilgi Form/Formları (Nakil hakkı bulunan işçi personel için Kapsam-dışı personel bilgi formları) doldurulmak suretiyle İdare tarafından Başkanlığa bildirilir.

İstihdam Fazlası/Nakle Tâbi Personel Bilgi Formları, kodlama sistemine uygun olarak (24/1/2001 tarihli ve 24297 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2001/3; sayılı Başbakanlık Genelgesinin ekinde yer alan okul kodları kullanılmak suretiyle) bilgisayar ortamında (excel) doldurulur ve disket ile birlikte gönderilir, istihdam fazlası/nakle tabi personelin varsa çalışmak istedikleri "il" tercihlerine de Bilgi Formlarının ilgili bölümünde yer verilir. Tercihle bulunmayanların karşısına "Tercihle Bulunmadı" kaydı konulur."

MADDE 6 — Tebliğin 7 nci maddesinin birinci ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdare tarafından bildirilen personelin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kazanılmış hak aylık derecesinden aşağı olmamak kaydıyla, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadrolarında Devlet Personel Başkanlığınca tespit edilen kadroya, anılan Başkanlık tarafından kırkbeş gün içerisinde ataması teklif edilir. 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarının (özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar hariç) mevcut boş kadro veya pozisyonlarına da ihtiyaçlar doğrultusunda atama teklifi yapılabilir. Bu personelden 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetveldeki kadrolarda istihdam edilmekte olanlar ile burada sayılan unvanlarla çalışan diğer statülerdeki personelin alama teklifleri Araştırmacı unvanlı kadrolara yapılır. Ancak (1) sayılı cetvelde yer alan, mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonucunda göreve alınanların atama teklifleri, söz konusu görev unvanına uygun kadrolara yapılır. Devlet Personel Başkanlığı tarafından gönderilen atama teklif yazısının atamayı yapacak kamu kurum ve kuruluşuna intikalinden itibaren otuz gün içerisinde bu kurum ve kuruluş tarafından atama işlemlerinin yapılması zorunludur. Naklen atanan personel hakkında 4046 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesi hükümleri dikkate alınır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesi uyarınca atanılmış olan kadrolar, mezkur Kanun gereği ilgili personel için kazanılmış hak teşkil etmediğinden bu durumdaki personelin atama tekliflerinde, halen

buldukları kadro dereceleri değil, kazanılmış hak aylık dereceleri dikkate alınır."

"Başkanlığa bildirilen personele bulunduğu kadro/pozisyondan; görevde yükselme niteliğinde olacak şekilde veya en az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim-öğretim sonucu ihraz edilen ve unvan değişikliği sınavına tabî kadro/pozisyon teklif edilmez. 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetveldeki kadrolarda istihdam edil

mekte olanlar ile burada sayılan unvanlarla çalışan diğer statülerdeki personel hariç olmak üzere Şef ve daha üst unvanlarda bulunan personel için kadro/pozisyon imkanı ve personel ihtiyaçları çerçevesinde öğrenim durumu itibariyle ihraz ettiği unvana uygun kadro/pozisyon teklif edilebilir."

MADDE 7 — Tebliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kadro ve Pozisyonlar

Madde 10 — Bu Tebliğ çerçevesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yapılacak nakil sebebiyle boşalan kadro ve pozisyonlar, 4046 sayılı Kanunun değişik 22 nci maddesi gereğince boşaldıkları tarihten itibaren her hangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

İdare, özelleştirme programındaki kuruluşlarda nakil hakkı kapsamında yer alan kadro ve pozisyonlardan boş bulunanları iptal etmeye, kadro ve pozisyonların yerini, aynı kuruluş bünyesindeki şirketler veya işyerleri arasında değiştirmeye yetkilidir. Bu fıkra çerçevesinde gerçekleşen kadro/pozisyon hareketleri gerçekleşmeyi müteakip en geç 15;gün içerisinde Başkanlığa bildirilir."

MADDE 8 — Tebliğin 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Nakledilecek Diğer Personel

Madde 11 — 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun değişik Geçici 1 İnci maddesi ile 4743 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi çerçevesinde tespit edilen personelin, 27/1/2000 tarihli ve 4502 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Telsiz Kanunu ve Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı Hakkında Kanun ile Genel Kadro Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 4 üncü maddesinde belirtilen personel (Türk Telekom hisselerinin devri sonucu kamu payının yüzde ellinin altına düşmesi durumunda 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Kanunun değişik ek 29 uncu maddesi gereği nakledilecek personel) İle 4.046 sayılı Kanunun değişik 22 nci maddesi gereğince nakil işlemi yapılacak olan ve burada yer almayan kurum/kuruluş personelinin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakillerinde de kendi Kanunlarında yer alan hükümler dışında bu Tebliğ (Ek formlar dahil) uygulanır."

MADDE 9 —Tebliğe aşağıdaki Geçici 1 inci Madde, eklenmiştir.

"Geçici Madde 1 —4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde 5398 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirme programında bulunan kuruluşlarda nakil hakkı tanınmış kapsam dışı kadro ve pozisyonlarda görev yapan iş, kanunlarına tâbi personelin, aynı kadro veya pozisyonlarda görev yapmaya devam etmeleri halinde nakil hakları saklıdır. Burada belirtilen kapsam dışı personel; 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 21 inci maddesi gereğince sendikaya Üye olamama sebebiyle zorunlu kapsamlısı kalan personel ile, örgütlenme ve toplu iş sözleşmesinden yararlanma hakları yönünden herhangi bir kanuni sınırlama bulunmayan, sendika üyesi olabilen, ancak, toplu iş sözleşmesinin taraflarınca kapsam dışında tutulan personeli ifade eder."

Yürürlük

MADDE 10 — Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 — Bu Tebliğ hükümlerini. Devlet Personel Başkanlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

[R.G. 28 Eylül 2005-25950]

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığından:

Vergi Usul Kanunu Genel

Tebliği

(Sıra No: 351)

Bilindiği üzere; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun¹ mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden vergi beyannamelerinin elektronik ortamda gönderilmesi mecburiyeti getirilmiş ve bu mecburiyete ilişkin usul ve esaslar 340² ve 346' Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde açıklanmıştır.

346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile aktif ve ciro toplamları esas alınmak suretiyle gerçek usulde vergilendirilen gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri için yıllık gelir vergisi, kurumlar vergisi ve geçici vergi beyannamelerini; Özel tüketim vergisi, özel iletişim vergisi ve şans oyunları vergisi mükellefleri için ise aktif ve ciro toplumlarına bakılmaksızın bu vergilerin beyannamelerini elektronik ortamda verme mecburiyeti getirilmiştir.

Daha sonra konuya ilişkin olarak aynı Kanunun "Yetki" başlıklı mükerrer 257 nci ve "Bilgi Vermekten Çekinenler ile 256, 257 ve mükerrer 257 nci Madde Hükmüne Uymayanlar İçin Ceza" başlıklı mükerrer 355 inci maddelerine 21/7/2005 tarihinde yürürlüğe girmek üzere 5398* sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle birer fıkra eklenmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin sonuna eklenen fıkrada, kanunî süresi geçtikten sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi üzerine elektronik ortamda düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarnamelerin mükellef, vergi sorumlusu veya bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişilere elektronik ortamda iletileceği, bu iletinin tahakkuk fişi ve/veya ihbarnamenin muhatabına tebliği yerine geçeceği hükmüne yer verilmiştir.

Mükerrer 355 inci maddede yapılan yeni düzenleme ile de elektronik ortamda beyanname verilmesi mecburiyetine uyulmaması halinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası miktarının beyannamenin kanunî süresinin sonundan başlayarak elektronik ortamda 15 gün içinde verilmesi halinde 1/4 oranında, bu sürenin dolmasını takip eden 15 gün içinde verilmesi halinde ise 1/2 oranında uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki maddelerin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak elektronik ortamda verilme zorunluluğu getirilen beyannamelerin kanuni sürelerinden sonra da elektronik ortamda kabul edilebilmesine ilişkin teknik yapı oluşturulmuştur. Bu nedenle, bu Tebliğin yayımı tarihinden sonra, zorunluluk kapsamına giren mükelleflerce ister kanuni süresi içerisinde isterse kanuni süresinden sonra kendiliğinden ya da pişmanlık talepli olarak verilecek beyannameler elektronik ortamda kabul edilebilecek ve verilme tarihleri dikkate alınarak gerekmesi halinde adlarına mükerrer 355 inci madde gereğince özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

¹ 10/1/1961 tarih ve 10703 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

² 30/9/2004 tarih ve 25599 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

³ 3/3/2005 tarih ve 25744 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁴ 21/7/2005 tarih ve 25882 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde aktif ve ciro toplamları belirtilen hadleri aşan ve bu nedenle beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu getirilen mükelleflerin, Tebliğde belirtilen beyannamelerini elektronik ortamda göndermeleri zorunludur. Söz konusu zorunluluğa beyannamenin verilmesi gereken kanuni sürenin sonuna kadar riayet etmeyenlere her halükârda mükerrer 355 inci maddede yazılı özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır.

Buna göre, beyannamelerini elektronik ortamda verme zorunluluğu getirilen mükelleflerin, elektronik ortamda vermek zorunda oldukları beyannamelerini kanunî süresi içerisinde vermeyip kanunî süresinin sonundan başlayarak birinci 15 günlük süre içerisinde ve elektronik ortamda vermeleri halinde Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinin 1. 2 ve 3 numaralı bentlerinde belirtilen ve mükelleflerin durumuna uyan özel usulsüzlük cezası miktarları 1/4 oranında; bunu takip eden ikinci 15 günlük süre içerisinde vermeleri halinde ise bu ceza miktarları 1/2 oranında uygulanacaktır.

Beyannamelerini elektronik ortamda verme zorunluluğu getirilen mükelleflerin, elektronik ortamda vermek zorunda oldukları beyannamelerini kanunî süresi içerisinde vermemekle beraber kanunî süresinin sonundan başlayarak birinci ve ikinci 15 günlük sürelerin her ikisinde ve elektronik ortamda vermemeleri veya birinci ve ikinci 15 günlük sürelerin dolmasından sonra elektronik ortamda göndermeleri durumunda İse Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinin 1, 2 ve 3 numaralı bentlerinde yazılı olan ve mükelleflerin durumuna uyan özel usulsüzlük cezası uygulanmak suretiyle işlem yapılacaktır.

Tebliğ olunur.

[R.G. 13 Ekim 2005 - 25965]

İlânlar

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığında :

MÜNHAL NOTERLİKLER

Aşağıda 2004 yılı gayrisafi gelirleri ve isimleri yazılı bulunan Birinci Sınıf noterlikler münhaldir.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince Birinci Sınıf noterlerden bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

İlan olunur.

Sıra No	Noterliğin Adı	2004 Yılı Gayrisafi Gelirleri
1-	Adana Birinci Noterliği	560.650.130.000,-TL. (560.650,13.-YTL)
2-	Beşiktaş Onuncu Noterliği	512.786.930.000,-TL. (512.786,93.-YTL)
3-	Beyoğlu Otuzikinci Noterliği	655.761.622.734,-TL. (655.761,62.-YTL)
4-	Erzurum Beşinci Noterliği	400.351.320.000,-TL. (400.351,32.-YTL)

5-	Erzurum Altıncı Noterliği	211.239.000.000,-TL. (211.239.-YTL)
----	---------------------------	-------------------------------------

[R.G. 26 Eylül 2005 – 25948]

 İçindekilere dön

Adalet Bakanlığından :

MÜNHAL NOTERLİKLER

Aşağıda 2004 yılı gayri safi gelirleri ve isimleri yazılı olan Üçüncü Sınıf noterlikler münhaldir.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince Birinci Sınıf, İkinci Sınıf, Üçüncü Sınıf Noterlerden ve Noterlik Belgesi sahiplerinden bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde ve istekli oldukları her noterlik için ayrı dilekçe vermek suretiyle Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Başvuruda bulunan ve belge numarası 7000'in altında olan belge sahiplerinin başvuru dilekçelerine 1512 sayılı Noterlik Kanununun 23 üncü maddesi gereğince sabıka kaydı, sağlık raporu, mal bildirimi, kayıtlı olunan barodan hakkında soruşturma ya da disiplin cezası olup, olmadığına ilişkin belge ve Cumhuriyet Başsavcılıklarından temin edilebilecek beyannameyi eklemeleri gerekmektedir. Eksik belgelerini ilan tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlamayan kişilerin istemi dikkate alınmaz.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler ve ekleri başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işlemine dikkate alınmaz.

Aynı Kanunun değişik 30 uncu maddesi uyarınca, atanma emrinin tebellüğünden sonra vazgeçme halinde noterlik belgesi sahipleri de noterler gibi istifa etmiş sayılacaktır.

İlan olunur.

Sıra No	Noterliğin Adı	İli	2004 Yılı Gayrisafi Geliri
1-	Altınözü Noterliği	Hatay	61.625.820.000,-TL. (61.625,82.-YTL)
2-	Arapgir Noterliği	Malatya	25.715.340.000,-TL. (25.715,34.-YTL)
3-	Başkale Noterliği	Van	28.640.935.084,-TL. (28.640,94.-YTL)
4-	Bekilli Noterliği	Denizli	22.957.230.000,-TL. (22.957,23.-YTL)
5-	Bitlis İkinci Noterliği		71.523.380.000,-TL. (71.523,38.-YTL)
6-	Büyükorhan Noterliği	Bursa	13.425.300.000,-TL. (13.425,30.-YTL)
7-	Çameli Noterliği	Denizli	40.477.260.000,-TL. (40.477,26.-YTL)
8-	Eceabat Noterliği	Çanakkale	23.475.950.000,-TL. (23.475,95.-YTL)
9-	Erciş Birinci Noterliği	Van	120.825.410.000,-TL. (120.825,41.-YTL)
10-	Ermenek Noterliği	Karaman	102.088.620.000,-TL.

			(102.088,62.–YTL)
11-	Gölpazarı Noterliği	Bilecik	43.958.030.000,–TL. (43.958,03.–YTL)
12-	Karaisalı Noterliği	Adana	42.592.170.000,–TL. (42.592,17.–YTL)
13-	Kavak Noterliği	Samsun	43.438.170.000,–TL. (43.438,17.–YTL)
14-	Marmara Ereğlisi Noterliği	Tekirdağ	67.334.900.000,–TL. (67.334,90.–YTL)
15-	Ortaköy Noterliği	Aksaray	133.807.350.000,–TL. (133.807,35.–YTL)
16-	Pozantı Noterliği	Adana	58.559.870.000,–TL. (58.559,87.–YTL)
17-	Şaphane Noterliği	Kütahya	12.065.170.000,–TL. (12.065,17.–YTL)
18-	Şefaattli Noterliği	Yozgat	45.378.820.000,–TL. (45.378,82.–YTL)
19-	Şiran Noterliği	Gümüşhane	42.035.050.000,–TL. (42.035,05.–YTL)
20-	Tercan Noterliği	Erzincan	53.016.680.000,–TL. (53.016,68.–YTL)

[R.G. 26 Eylül 2005 – 25948]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

MÜNHAL NOTERLİK

2004 yılı gayri safi geliri 268.431.786.642,–TL. olan (268.431,79.–YTL) olan ikinci sınıf Niğde İkinci Noterliği 15 Kasım 2005 tarihinde yaş tahdidi nedeniyle boşalacaktır.

153 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince birinci sınıf ve ikinci sınıf noterlerden bu noterliğe atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

Keyfiyet Noterlik Kanununun 22 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca ilan olunur.

[R.G. 27 Eylül 2005 – 25949]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

MÜNHAL NOTERLİKLER

2004 yılı gayri safi gelirleri ve isimleri yazılı birinci sınıf Sarıyer Birinci Noterliği 1 Kasım 2005, Ankara Dokuzuncu Noterliği 10 Kasım 2005, tarihinde yaş tahdidi nedeniyle boşalacaktır.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince Birinci Sınıf Noterlerden bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde

Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

Keyfiyet Noter Kanununun 22 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca ilan olunur.

Sıra No	Noterliğin Adı	2004 Yılı Gayrisafı Gelirleri
1 -	Sarıyer Birinci Noterliği	557.480.370.000,- TL. (557.480,37,- YTL.)
2 -	Ankara Dokuzuncu Noterliği	840.784.540.000,- TL. (840.784,54,- YTL.)

[R.G. 27 Eylül 2005 – 25949]

MÜNHAL NOTERLİKLER

Aşağıda 2004 yılı gayrisafı gelirleri ve isimleri yazılı bulunan İkinci Sınıf noterlikler münhaldır.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince Birinci Sınıf ve İkinci Sınıf Noterlerden bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

İlan olunur.

Sıra No	Noterliğin Adı	2004 Yılı Gayrisafı Gelirleri
1 -	Ağrı Birinci Noterliği	139.109.100.000,- TL. (139.109,10,- YTL.)
2 -	Alaca Noterliği	110.007.230.000,- TL. (110.007,23,- YTL.)
3 -	Bor Noterliği	179.500.000.000,- TL. (179.500,00,- YTL.)
4 -	Çanakkale Üçüncü Noterliği	284.511.640.000,- TL. (284.511,64,- YTL.)
5 -	Ergani Noterliği	135.701.530.000,- TL. (135.701,53,- YTL.)
6 -	Kadirli Birinci Noterliği	181.894.890.000,- TL. (181.894,89,- YTL.)
7 -	Keşan Birinci Noterliği	251.909.800.000,- TL. (251.909,80,- YTL.)
8 -	Körfez Üçüncü Noterliği	257.073.114.627,- TL. (257.073,11,- YTL.)
9 -	Muğla Birinci Noterliği	188.540.810.000,- TL. (188.540,81,- YTL.)
10 -	Susurluk Noterliği	137.132.740.000,- TL. (137.132,74,- YTL.)
11 -	Of Noterliği	162.163.060.000,- TL.

(162.163,06,- YTL.)

[R.G. 28 Eylül 2005 – 25950]

 [İçindekilere dön](#)

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu Başkanlığından :
İLANEN TEBLİGAT

Esas No : 2003/344-598

Tebliğatın Yapılması İstenilen : Cenan Gülten Seyfi

Türkiye Noterler Birliği Başkanlığı'nın 3/11/2003 gün ve Hukuk 2975-15175 sayılı yazı ve ekleriyle Ankara 6. Noterliğinde tanzim edilmiş kredi taahhüt senedi niteliğindeki işlemlerden eksik karşılaştırma ücreti almak suretiyle rekabete sebebiyet verildiği, böylece Birliğin 1998/2 ve 2003/16 sayılı genelgelerine aykırı eylemde bulunduğu iddiasıyla hakkınızda disiplin yönünden gereğinin takdir ve ifası istenilmiştir.

Konu, Disiplin Kurulu'nda incelenerek söz konusu işlemlerden eksik ücret alındığı, Türkiye Noterler Birliği'nin 1998/2 ve 2003/16 sayılı genelgelerine aykırı davranıldığı işlemlerin Noter, imzaya yetkili başkatip ve katipleri tarafından imzalandığı, Noterin ilgili genelgelere aykırı davrandığı ve emri altında çalıştığı personeli üzerinde gerekli denetim ve gözetim görevini yapmadığı anlaşılmakla Ankara (emekli) 6. Noteri Cenan Gülten Seyfi hakkında 1512 sayılı Yasanın 125. maddesi delaletiyle 126. maddenin (A) bendi gereğince uyarma cezası verilmesi gerekmekte birlikte, adı geçen Noter hakkında 28/9/2000 gün ve E:2000/47, K:2000/111 sayılı 13/12/2000 tarihinde kesinleşmiş Uyarma Cezası bulunduğundan, 1512 sayılı Yasanın 127/2. maddesi delaletiyle 126. maddenin (B) bendi gereğince "Kınama Cezası" verilmesine karar verilmiştir.

İş bu kararın ilan tarihinden itibaren 15 gün sonra tarafınıza tebliğ yapılmış sayılacağı, Tebliğat Kanununun 28 ve müteakip maddeleri uyarınca tebliğ olunur.

[R.G. 21 Eylül 2005 – 25943]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

Gelibolu Kadastro Mahkemesine ait 1984/263 Esas ve 1984/97 Karar sayılı dava dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylap Veya Heyelan Sebebiyle Mahkeme Ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosyalar için kıyasen uygulanmasına ve adı geçen kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

[R.G. 24 Eylül 2005 – 25946]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

Gediz Sulh Hukuk Mahkemesine ait 1993/195 Esas ve 1994/275 Karar sayılı dosya ile 1995/3 Esas sayılı izale-i şüyu satış dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp Veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme Ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosyalar için uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

[R.G. 27 Eylül 2005 – 25949]

 [İçindekilere dön](#)

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından :
İLANEN TEBLİGAT

Esas No : 2005/101 - 102 - 103

Karar No : 2005/143 - 144 - 145

TEBLİGATIN YAPILMASI İSTENİLEN:Kemal Özcan ATAÇ İslahiye Cumhuriyet Savcısı iken meslekten çekilen.

İslahiye Cumhuriyet Savcısı iken meslekten çekilen Kemal Özcan ATAÇ hakkında düzenlenen Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün (2-120-3-48-2003), (2-120-4-124-2003) ile (2-12-6-2004) sayılı soruşturma dosyalarında; Kusurlu veya uygunsuz hareket ve ilişkileriyle mesleğin şeref ve nüfuzunu veya şahsi onur ve saygınlığını yitirdiği, ödeme gücünün üstünde borçlanmak suretiyle borçlarını ödeyemez duruma düştüğü veya kesinleşmiş borcunu kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına sebebiyet verdiği, süresinde mal beyanında bulunmayarak aleyhine dava açılmasına sebebiyet verdiği konularından dolayı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 20/6/2005 tarihli, 2005/143-144-145 sayılı kararlarıyla 2005/101 esas sayılı dosyada birleştirilerek incelenmesi sonunda, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 69'uncu maddesinin son fıkrası gereğince meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

İşbu kararın ilan tarihinden itibaren 15 gün sonra adı geçene tebliğ edilmiş sayılacağı ve bu karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde var ise yeniden inceleme talebinin Personel Genel Müdürlüğüne bildirilmesi hususu, 7201 Sayılı Tebligat Kanununun 28. ve müteakip maddeleri uyarınca adı geçene tebliğ olunur.

[R.G. 26 Eylül 2005 – 25948]

 [İçindekilere dön](#)

Kırşehir Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığından :

Kapatılan Akçakent Adliyesi hizmetlisi Murat YÜCEL'in memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı hareketlerde bulunmak suçundan Adalet Bakanlığı Bakanlık Yüksek Disiplin Kurulu Başkanlığının 18/8/2005 tarih ve 207 sayılı kararı doğrultusunda 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125. maddesinin E fıkrasının g bendi uyarınca devlet memurluğundan çıkarılmasına ve aynı yasanın 125/111. madde ve fıkrasının uygulanmasına takdiren yer olmadığına dair verilen karar gıyabi tutuklu olması nedeniyle ilgiliye tebliğ edilemediğinden ilanen karar verilmiştir.

İş bu kararın Resmi Gazete'de ilan edildiği tarihten itibaren tebligatın yapılmış sayılacağından, 7201 sayılı Tebligat Kanununun 28. ve müteakip maddeleri gereğince karar ilanen tebliğ olunur.

[R.G. 30 Eylül 2005 – 25952]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

Kahta Kadastro Mahkemesinin 1984/26 Esas, 1985/102 Karar; 1984/66 Esas, 1985/223 Karar; 1984/27 Esas, 1985/105 Karar; 1984/28 Esas, 1985/101 Karar sayılı dava dosyalarının kaybedildiği anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak

Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dava dosyaları için uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

[R.G. 8 Ekim 2005 – 25960]

 [İçindekilere dön](#)

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından :

DUYURU

Balıkesir Barosu Başkanlığı'ndan alınan 28/9/2005 gün ve 903 sayılı yazıda; Süleyman ve Hüsnüye oğlu, 1958 doğumlu, Balıkesir İli, Kepsut İlçesi; Camiiatik Köyü, Cilt No:001/01, Aile Sıra No:41, Kütük Sıra No:61'de kayıtlı Sebahattin Balkanlı'nın, Baro Yönetim Kurulu'nun 28/3/2005 gün ve 10/8 sayılı kararıyla; Avukatlık Yasası'nın 74. maddesi gereğince, adının bir daha yazılmamak üzere Baro Levhasından silinerek Ruhsatnamesinin İptaline karar verildiği ve bu kararın kesinleştiği bildirilmiştir.

Adı geçeninin avukatlık yapma hakkının söz konusu kararla kaldırıldığı ve bundan sonra avukatlara ait hak ve yetkileri kullanamayacağı hususu, Avukatlık Kanunu Yönetmeliği'nin 27. maddesinin son fıkrası uyarınca duyurulur.

[R.G. 12 Ekim 2005 – 25964]

 [İçindekilere dön](#)

DÜZELTME

9/10/2005 tarihli ve 25961 sayılı Resmî Gazete'de aslına uygun şekilde yayımlanan, "İl Genel Meclisi Çalışma Yönetmeliği"nin 20 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan "belediye" ibaresi İçişleri Bakanlığı'nın 13/10/2005 tarih ve 10328/82657 sayılı yazısı üzerine "il genel" olarak düzeltilmiştir.

[R.G. 15 Ekim 2005 – 25967]

 [İçindekilere dön](#)

EYLÜL / 2005

A) İSTİFA EDEN VEYA MESLEKTEN AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	38523	Mehmet Aydın AYDIN	Merzifon Hâkimi	16.09.2005
2-	39676	Sedat GÜRGEN	Kaynarca Cumhuriyet Savcısı	16.09.2005
3-	40758	Bircan ÖZKAN	Uludere Cumhuriyet Savcısı	22.09.2005
4-	37969	Ramazan Serdar UYAR	Danıştay Tetkik Hâkimi	26.09.2005
5-	37212	Mustafa AKAR	Adalet Müfettişi	27.09.2005

B) İSTEĞİ ÜZERİNE EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	19836	Haluk Nur ÇETİNKAYA	Manisa Cumhuriyet Savcısı	06.09.2005
2-	24422	Mustafa ULUŞAHİN	Karşıyaka Cumhuriyet Savcısı	07.09.2005
3-	24962	Hasan Hüseyin ÇİFTÇİ	Çankırı Hâkimi	07.09.2005
4-	17784	Teoman METE	Kayseri Cumhuriyet Savcısı	13.09.2005
5-	21789	Necdet KUŞÇU	İstanbul Cumhuriyet Savcısı	13.09.2005
6-	21821	Güner ÜLGEN	Yargıtay Tetkik Hâkimi	13.09.2005

7-	26242	Saim TUNCA	Yargıtay Tetkik Hâkimi	13.09.2005
8-	19688	Ercüment KAHYAOĞLU	Ankara Cumhuriyet Savcısı	14.09.2005
9-	20599	Yüksel KARTAL	Bakırköy Hâkimi	15.09.2005
10-	22479	Fatma (İNCEKÖY) IŞIKDOĞAN	Yargıtay Tetkik Hâkimi	15.09.2005
11-	20693	Nusret GÜNGÖR	Yargıtay Cumhuriyet Savcısı	16.09.2005
12-	23039	Dr. Ayşe Saadet ARIKAN	Avrupa Birliği Genel Müdürü	16.09.2005
13-	23982	İlhami DÜNDAR	Bursa Cumhuriyet Savcısı	16.09.2005
14-	29282	Gönül (SONGUR) SILAYDIN	Yargıtay Tetkik Hâkimi	16.09.2005
15-	26491	Şadiye ARGUN	Yargıtay Tetkik Hâkimi	20.09.2005
16-	21314	Ali ÖZKAN	Gaziantep Hâkimi	21.09.2005
17-	22512	Süleyman ÜNSAL	Balıkesir Cumhuriyet Savcısı	22.09.2005
18-	23903	Mehmet Turhan DOĞAN	Bursa Cumhuriyet Savcısı	22.09.2005
19-	20610	Nafia Semra SOYDAŞ	Yargıtay Tetkik Hâkimi	26.09.2005
20-	24615	Türkan ASLAN	Yargıtay Tetkik Hâkimi	26.09.2005
21-	29111	Gülkin (ÇILDOĞAN) ÇELİKER	Gölbaşı (Ankara) Hâkimi	26.09.2005
22-	21959	Ufkay DEMİRCİ	Yargıtay Ondokuzuncu Hukuk Dairesi Üyesi	28.09.2005
23-	25252	Fevziye İlgün ÇETİNBAŞ	İstanbul Hâkimi	28.09.2005
24-	20634	Mustafa ÇOKSÜRER	Kayseri Hâkimi	29.09.2005
25-	37978	Serap YILDIZ	Zonguldak Vergi Mahkemesi Üyesi	29.09.2005

C) YAŞ HADDİNDEN EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	18120	Ahmet Uğur TURAN	Yargıtay Birinci Hukuk Dairesi Üyesi	09.09.2005
2-	19401	Orhan ŞEKER	İzmir Hâkimi	21.09.2005